

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Rigorózní práce

EXEKUCE PRODEJEM MOVITÝCH VĚCÍ

Otakar Koutenský

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra občanského práva

Občanské právo a civilní proces

Rigorózní práce

EXEKUCE PRODEJEM MOVITÝCH VĚCÍ

Otakar Koutenský

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem tuto rigorózní práci zpracoval samostatně, a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal způsobem ve vědecké práci obvyklým.

Plzeň, březen 2018

.....

Otakar Koutenský

Poděkování

Moje poděkování patří všem, kteří mě při psaní práce podporovali, zejména pak mé manželce.

Obsah

Úvod	1
První část	4
1. Historický exkurz do exekučního řízení.....	4
1.1. Římské právo	4
1.2. Exekuční právo ve středověku	5
1.3. Exekuční právo v době osvícenství	6
1.4. Exekuční řád z roku 1896	7
1.5. Exekuce v letech 1938-1948	8
1.6. Exekuční právo za doby socialismu	9
1.7. Exekuční řízení po roce 1989.....	9
2. Definice soudní exekuce, postavení soudního exekutora a jeho zaměstnanců, definice movité věci	11
3. Průběh a ukončení exekučního řízení.....	16
4. Způsoby provedení exekuce	23
4.1. Exekuce na peněžitá plnění.....	23
4.1.1. Exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů povinného	24
4.1.2. Exekuce příkázáním pohledávky z účtu povinného	26
4.1.3. Exekuce příkázáním jiné pohledávky než z účtu povinného	28
4.1.4. Exekuce příkázáním jiné majetkové pohledávky	30
4.1.5. Exekuce správou nemovité věci.....	31
4.1.6. Exekuce prodejem movitých a nemovitých věcí.....	32
4.1.7. Exekuce postižením závodu.....	34
4.1.8. Exekuce pozastavením řidičského oprávnění	35
4.1.9. Exekuce zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitých věcech.....	36
4.2. Exekuce na nepeněžitá plnění	37
4.2.1. Exekuce vyklizením.....	38
4.2.2. Exekuce odebráním věci	39
4.2.3. Exekuce rozdělením společné věci.....	39
4.2.4. Exekuce provedením prací a výkonů.....	40
5. Předpoklady pro vydání exekučního příkazu prodejem movitých věcí	41
5.1. Záloha na náklady exekuce	42
6. Exekuční příkaz prodejem movitých věcí	44
6.1. Námitka neplatnosti právního jednání.....	45

7. Věci nepodléhající exekuci	47
Druhá část	51
8. Výkon mobiliární exekuce.....	51
8.1. Vykonavatel, asistent vykonavatele, definice mobiliární exekuce	51
8.2. Činnost před výkonem mobiliární exekuce	53
8.3. Provedení výkonu mobilární exekuce	54
8.4. Záznam o prohlídce bytu a jiných místností povinného.....	62
8.5. Odpovědnost za škodu plynoucí ze soupisu movitých věcí	63
9. Jiný soupis.....	65
10. Postižení zvláštních movitých věcí	66
Třetí část	68
11. Prodej věcí mimo dražbu	68
12. Vyrozumění o provedení soupisu movitých věcí.....	69
13. Návrh na vyškrtnutí	70
13.1. Vlastnické tituly navrhovatele.....	72
14. Vylučovací žaloba	76
15. Postup k dražbě movitých věcí	79
16. Dražební vyhláška	81
17. Dražba movitých věcí.....	84
17.1. Průběh dražby.....	85
17.2. Přejedání vlastnického práva na vydražitele.....	88
17.3. Dražba movitých věcí provedená elektronicky	89
17.4. Opakovaná dražba movitých věcí	91
18. Bezvýslednost dražby	92
19. Vydání věcí po neúspěšné dražbě nebo po vyškrtnutí.....	94
Čtvrtá část	96
20. Náklady spojené s exekucí prodejem movitých věcí	96
21. Rozvrh.....	98
22. Speciální situace při exekuci prodejem movitých věcí	101
22.1. Více exekucí jednoho povinného	101
22.2. Střet exekuce prodejem movitých věcí a insolvence.....	101
22.3. Souběh s dalšími způsoby provedení exekuce	102
22.4. Prodej z volné ruky.....	102
22.5. Dobrovolná dražba	103

Pátá část	104
23. Srovnání se Slovenskem	104
Závěr	106
Prameny a literatura	108
Prameny	108
Literatura	112
Monografie	112
Internetové články	112
Internetové zdroje	113
Resumé	114

Úvod

Soudní exekuce jsou v současné době primárním a nejčastěji využívaným způsobem vymáhání pohledávek. Podle některých dat je v současné době v exekuci okolo milionu lidí, z nichž zhruba polovina má čtyři a více exekucí. Primární důvod takto vysokého počtu řízení zahájených spatřuji zejména ve finanční a právní ngramotnosti povinných, kteří si nerozumně půjčují a následně nejsou schopni plnit své závazky. Samotná soudní exekuce je až krajním řešením situace, kdy selhaly veškeré předchozí pokusy o to, aby povinný splnil povinnost uloženou mu exekučním titulem dobrovolně. Povolání soudního exekutora, jeho zaměstnance nebo vykonavatele rozhodně nepatří mezi lidmi k nejoblíbenějším profesím, ale pokud by stát nebyl schopen vynutit splnění závazků v případě, že je neplní dobrovolně, dalo by se toto považovat za selhání státu. Exekuční řízení tak ve své podstatě nastupuje tam, kde stát nedokázal uloženou povinnost na povinném vymoci jinak, a dalo by se říci, že v rámci civilního řízení je nucený výkon rozhodnutí ultima ratio.

Je nutné si uvědomit, že exekuční řízení není zahájeno na základě svévole exekutora a je vedeno podle platné právní úpravy. Vzhledem ke své několikaleté praxi na Exekutorském úřadě Plzeň-město, byla pro mě volba tématu práce relativně jednoduchou záležitostí. Díky mému zaměstnání je pro mě tedy soudní exekuce relativně blízkým tématem.

Exekuce prodejem movitých věcí je zcela jistě jedním z nejnákladnějších způsobů provedení exekuce a vzhledem ke skutečnosti, že u povinných, kteří mají více exekucí a v exekucích již tzv. „umí chodit“, je exekuce prodejem movitých věcí často jediným způsobem, jak vymoci pohledávku pro oprávněného, neboť povinní velice často pracují bez pracovní smlouvy, nemají zřízeny účty a celkově veškeré jiné způsoby provedení exekuce se jeví jako negativní.

Cílem této práce je tedy komplexní analýza exekuce prodejem movitých věcí. Samotná práce bude členěna na několik částí, kdy v první teoretické části bude stručně zmíněna historie exekučního řízení, bude popsáno postavení soudního

exekutora, stručně nastíněn průběh exekučního řízení, rozebrány veškeré způsoby provedení exekuce. V této části se rovněž zaměřím na předpoklady pro vydání exekučního příkazu prodejem movitých věcí, včetně náležitostí samotného exekučního příkazu. Na závěr této části se budu věnovat movitým věcem nepodléhajícím exekuci.

Ve druhé praktické části bude nastíněno, jak má dle mého názoru prakticky probíhat výkon mobiliární exekuce. Nejprve tedy definuji postavení vykonavatele soudního exekutora a pokusím se popsat, jaká činnost by měla předcházet samotnému výkonu mobiliární exekuce. Následně bude popsán standardní výkon mobiliární exekuce, jak by měl vypadat dle mého názoru, včetně pořizování záznamu o prohlídce bytu a jiných místností povinného a případné odpovědnosti za škodu spojenou se soupisem movitých věcí.

Třetí část této práce se bude věnovat zpeněžování majetku sepsaného při mobiliární exekuci. Tato část bude členěna do několika kapitol, které se budou věnovat zejména prodeji mimo dražbu, oceňování movitých věcí, dražební vyhlášení, samotné realizaci dražby movitých věcí, včetně opakované dražby, bezvýslednosti dražby a vydávání věci po dražbě. Součástí této části bude rovněž analýza institutu návrhu na vyškrtnutí nebo excindační žaloby.

Ve čtvrté části se budu věnovat nákladům za výkon mobiliární exekuce, rozvrhovému jednání a speciálním případům, které mohou nastat při provádění exekuce prodejem movitých věcí povinného. Samostatnou pátou částí bude stručné srovnání právní úpravy exekuce prodejem movitých věcí České a Slovenské republiky.

V rámci metodologického přístupu bude v práci použita primárně popisná analýza, a to u jednotlivých způsobů provedení exekuce a průběhu exekučního řízení v první části. Druhá část bude psána zejména na základě mého osobního pohledu na to, jak má probíhat samotná mobiliární exekuce, což je samozřejmě značně subjektivní pohled. Třetí část bude psána formou výkladu jednotlivých ustanovení týkajících se prodeje movitých věcí po jejich zajištění, včetně mého osobního komentáře, obdobně tomu bude i u čtvrté části. U páté části bude použit

komparativní metodologický přístup. Při práci budou využívány primárně tištěné zdroje (komentáře), judikatura a samozřejmě vlastní zkušenosti, neboť jako koncipient a dříve vykonavatel soudního exekutora jsem sám vedl několik desítek až stovek výkonů mobiliární exekuce, včetně následných dražeb movitých věcí a dalších kroků.

Vzhledem k celkové koncepci celé práce mám za to, že nelze stanovit hypotézy ani výzkumné otázky, když tato práce má primárně analyticko-popisný charakter.

První část

1. Historický exkurz do exekučního řízení

1.1. Římské právo

O exekučním řízení můžeme historicky mluvit již ve starém Římě, konkrétně poprvé je exekuce zakotvena v Zákoně dvanácti desek z poloviny 5. století př. n. l. Podle této úpravy, pokud dlužník neuhradil svůj dluh, uplatňovala se tzv. exekuce osobní, tedy věřitel mohl dlužníka prodat do otroctví, případně jej mohl i zabít. Rozsudky v římském právu, kterými končilo druhé stádium procesu soukromého, měly za cíl zjištění či určení práva a jeho uvedení do souladu se skutečným stavem. K tomu byla poskytnuta lhůta 30 dní, kdy odsouzený mohl dobrovolně učinit to, co mu bylo uloženo. Pokud však odsouzený to, co mu bylo uloženo, ve stanovené lhůtě dobrovolně nesplnil, byla tato povinnost vynucena státní mocí. Exekuční řízení bylo zahájeno podáním *actio iudicati*, která většinou směřovala k zabavení veškerého majetku dlužníka. Praetor¹ na žádost věřitele nebo věřitelů umožňoval rozprodat celý majetek dlužníka k uspokojení pohledávky nebo pohledávek (Kincl, Urfus, Skřejpek 1995: 130).

Ve vyspělém římském právu byla vedena pouze majetková exekuce, dlužníková osoba se od vydání Poetiliova zákona z roku 326 př. n. l. z exekuce vylučovala. Dlužník tedy již nemohl být prodán do otroctví nebo zabit, měl však možnost si svůj dluh dobrovolně odpracovat. Podle této úpravy byl proces upraven tak, že osoba, která zaplatila nejvyšší částku, převzala celé jmění dlužníka.

Dle lex Iulia z roku 17 př. n. l., pokud dlužník dobrovolně postoupil svůj majetek věřitelům, měl právo na zachování určité části majetku, tzv. *beneficium competentiae*. Původně byla exekuce dle římského práva vedena na celý majetek dlužníka, jak je uvedeno výše, teprve později, za doby císařství, byla zavedena exekuce na jednotlivé části dlužníkovu majetku. Úřední zřízenci (*apparitores*) nejprve na návrh žalobce zabavili dlužníkovi movité věci, následně nemovité věci,

---

¹ Úředník, jehož pravomoc se vztahovala na soudní spory

příčemž věřitelům k těmto věcem vzniklo exekuční zástavní právo. Po 60 dnech od zabavení majetku proběhla veřejná dražba, kdy z výtěžku dražby byly uspokojeny pohledávky věřitelů a případný zůstatek byl navrácen dlužníkovi (Kincl, Urfus, Skřejpek 1995: 132).

1.2. Exekuční právo ve středověku

Podle práva uplatňovaného v českých zemích ve středověku bylo exekuční právo relativně často využívané. V zásadě se dá hovořit o dvou způsobech vymáhání práva, a to dle práva zemského nebo dle práva městského.

Řízení před zemským soudem je možné rozčlenit do tří fází: přípravné řízení, líčení pře a exekuce. První dvě fáze nejsou pro tuto práci nikterak důležité, pouze lze konstatovat, že líčení pře bylo ukončeno vypracováním nálezu (rozsudku), kterým byl pověřen jeden rytíř a dva páni. Tito pak věc ještě konzultovali se soudci. Rozhodnutí zemského soudu bylo konečné, neexistovaly proti němu žádné řádné opravné prostředky, pouze královská milost v případě vynesení rozsudku smrti.

Pokud povinná strana nesplnila povinnost stanovenou nálezem zemského soudu, nastupoval nucený výkon rozhodnutí. V porovnání s exekucí v městském právu šlo v případě exekuce v zemském právu o složitý a časově náročný proces. Důležitá byla rovněž skutečnost, zda exekuce směřovala vůči movitým nebo nemovitým věcem. Exekuce probíhala v několika fázích, kdy první fází byla tzv. úmluva nebo upomínka. Ta spočívala v tom, že oprávněný vyzýval povinného ke splnění vymáhané povinnosti, přičemž úmluva musela být učiněna během 3 let a 18 týdnů od vydání nálezu. V případě, že úmluva učiněna nebyla, nárok na vymáhání nálezu byl promlčen. Druhou fází exekučního řízení byl zvod, který spočíval v získání zástavního práva v případě, že povinný nezaplatí nebo nevydá předmět sporu. V případě exekuce na nemovitou věc povinného byl vydáván tzv. obranný list, což byla úřední výzva k vydání nemovité věci. V případě exekuce na peněžité plnění následovalo po zvodu panování. V průběhu panování se oprávněný musel třikrát dostavit na statek povinného a před svědky prohlásit, že

úroky z předmětného dluhu budou hojeny výnosy z dotčené věci. Další fází bylo odhádání, při kterém byla úředně stanovena cena předmětné nemovité věci. Exekuce pak byla zakončena skutečným panováním, kdy oprávněný převzal předmětný majetek a byl uveden v držbu. Staré české právo znalo taktéž exekuci osobní (Vojáček, Schelle, Knoll 2010: 185-186).

V městském právu bylo exekuční řízení oproti zemskému právu jednodušší. Do 14. století bylo splnění rozhodnutí vymáháno svépomocí. Samotný rozsudek byl chápán jako upomínka a odpadala tak nutnost vyzývání, jak tomu bylo v právu zemském. Městské právo rozeznávalo exekuci osobní a věcnou, kdy exekuce osobní vždy předcházela exekuci věcné, neboť se mělo za to, že dlužnické vězení je dostatečným způsobem k vynucení splnění rozhodnutí. V případě, že dlužnické vězení nesplnilo účel exekuce, nastupovala exekuce věcná, tedy exekuce na majetek povinného (Vojáček, Schelle, Knoll 2010: 188).

Proces zvodu byl o poznání rychlejší než v případě zemského práva, neboť soud se neptal dlužníka, zda zvod přijme. Držba u rozsudků na peněžitě plnění trvala jeden rok a jeden den, pokud statky plynoucí z nemovité věci neuhradily celou dlužnou částku za rok a šest týdnů, následovala další fáze exekuce, která mohla být ukončena několika způsoby – (1.) pokračování nucené správy a braní užiteků z ní; (2.) prodej dlužníkovy nemovité věci z volné ruky, pokud prodejce prodejem zajistil i uspokojení zbylých věřitelů; (3.) zjištění ceny nemovité věci, přičemž tato cena byla nejspravedlivěji zjištěna v dražbě, která byla také nejčastěji využívána (Wolfová, Štika 2016: 37-38).

1.3. Exekuční právo v době osvícenství

Exekuční řízení, jakož i celé civilní soudní řízení, bylo zmodernizováno za doby císaře Josefa II., vydáním obecného soudního řádu z roku 1781. Tento právní předpis zavedl rozlišení exekuce uhrazovací a zajišťovací. V případě uhrazovací exekuce bylo na věřiteli, zda podá návrh na zahájení řízení. Exekuce na peněžitě plnění již striktně rozlišovala movité a nemovité věci, stejně tak např. hotové peníze. U nemovitých věcech existovaly tři způsoby, jak provést exekuci –

dražbou, propachtováním nebo příkázáním zástavních pohledávek. Movité věci bylo možné odebrat a zpeněžit, jiná práva a pohledávky bylo možné přikázat. Zajišťovací exekuce pak probíhala obdobně jako exekuce uhrazovací, nicméně získaný výtěžek zůstal v soudním depozitu (Wolfová, Štika 2016: 39-40).

Zmíněný kodex byl mnohokrát novelizován, za zmínku stojí zejména zrušení personální exekuce z roku 1868 nebo zřízení upomínkového řízení z roku 1783, na základě kterého bylo dle žádosti věřitele možné vydat platební rozkaz i bez slyšení dlužníka, jež určoval, aby do 14 dnů dlužník uhradil svou peněžitou pohledávkou nebo vydal zastupitelnou movitou věc v hodnotě pohledávky. Pokud byl do 14 dnů ode dne vydání podán proti platebnímu rozkazu odpor, byl platební rozkaz zrušen. Současně byly z exekuce nově vyloučeny např. služební příjmy nebo plat, určité movité věci nebo existoval zákaz prodávat nemovité věci bez příslušenství.

1.4. Exekuční řád z roku 1896

Mezníkem v historii exekučního řízení bylo vydání prvního samostatného zákona, který se věnoval exekučnímu řízení, a to zákona č. 79/1896 ř.z., o řízení exekučním a zjišťovacím, kterému předcházel tzv. uvozovací zákon č. 78/1896 ř.z., který ponechával v platnosti některé předchozí zákony, jež omezovaly v konkrétních případech výkon exekuce. Díky těmto předpisům a řadě dalších procesních předpisů přijatých v tomto období, bylo de facto prvně striktně rozlišeno nalézací a vykonávací řízení.

Předmětný exekuční řád se skládal ze dvou částí, přičemž první část se věnovala způsobům provedení exekuce prodejem movitých a nemovitých věcí, zatímco druhá část se týkala provedení exekuce zajištěním peněžitých pohledávek.

Exekuci zajišťovaly jak výkonné orgány (zejména exekuce movitých věcí), tak soudní orgány (exekuce nemovitých věcí). Exekuční soudy měly relativně rozsáhlé pravomoci, rozhodovaly např. o nároku na přednostní uspokojení z výtěžku prodané věci; o žalobách na vydání listiny o přikázané pohledávce,

keré se vnesou vymáhajícím věřitelem proti třetímu držiteli těchto listin; o vylučovacích žalobách po začátku exekuce; o projednávání žalob proti nároku; o projednávání žalob proti povolení exekuce.

Exekuční řád z roku 1896 byl na svou dobu velice propracovaným a relativně komplexním právním předpisem, z něhož mnohé instituty jsou obsaženy i v současné právní úpravě (Wolfová, Štika 2016: 42-44).

1.5. Exekuce v letech 1938-1948

Po vzniku samostatného Československa byly snahy o novou právní úpravu téměř ve všech oblastech práva, exekuční právo nevyjímaje. Vznikl tak návrh nového unifikovaného exekučního řádu, který byl inspirován především starší rakouskou úpravou. Podobně jako návrh nového občanského soudního řádu však narazil na jeden velký problém, a tím bylo nepřijetí hmotných předpisů parlamentem, jež bylo podmínkou pro schválení právě procesních předpisů jako občanský soudní řád a exekuční řád, v platnosti pro české země zůstal exekuční řád z roku 1896 (Vojáček, Schelle, Knoll 2010: 511).

Docházelo tak pouze k dílčím úpravám exekučního řádu, resp. exekučního práva jako celku. Mezi takovéto novelizace spadaly zejména zákon o pozemkové reformě z roku 1921, zákon o existenčním minimu z roku 1924 ve znění novel z let 1925, 1928 a 1930. Tyto zákony však přispěly k omezování možnosti exekvovat dlužníky (Wolfová, Štika 2016: 44).

Snaha o úpravu celého civilního práva neúspěšně a roku 1934 byl předložen nový návrh exekučního řádu, nicméně až do mnichovských událostí z roku 1938, resp. do vzniku Protektorátu Čechy a Morava v březnu 1939 se jej nepodařilo schválit. Veškeré za války přijaté předpisy byly po skončení konfliktu označeny dekretem prezidenta republiky za neplatné a byly nahrazeny prvorepublikovým právem, tedy exekučním řádem z roku 1896.

1.6. Exekuční právo za doby socialismu

Po únoru 1948 se exekuční právo jako ostatně celé soukromé vlastnictví dostalo na okraj zájmu tehdejší společnosti, a tak je i koncipován občanský soudní řád z roku 1950 pod č. 142/1950 Sb. Tímto kodexem exekuční právo ztratilo svůj samostatný právní předpis a bylo vtěleno do části páté tohoto občanského soudního řádu.

Během 60. let 20. století probíhala rozsáhlá rekonstrukce právních předpisů Československa, při které byla schválena řada jak hmotných, tak i procesních předpisů. Podobně jako občanský soudní řád z roku 1950 je koncipován i zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, z roku 1963, který exekuce pod termínem výkon rozhodnutí zakotvil v části šesté zákona. Za socialistické éry do pozadí ustoupil způsob provedení exekuce prodejem movitých věcí, který byl historicky nejvyužívanějším způsobem provedení exekuce, naopak díky téměř nulové nezaměstnanosti byl velice efektivním způsobem exekuce vymáhání pohledávek výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného. V případě způsobu provedení exekuce prodejem movitých věcí až do roku 1992 neexistoval způsob zpeněžení movitých věcí v dražbě, obdobně tomu bylo i u nemovitých věcí. Tento způsob byl znovu zaveden do českého práva až zákonem č. 519/1991 Sb., s účinností od 01.01.1993.

1.7. Exekuční řízení po roce 1989

O nové éře exekučního řízení můžeme hovořit až v souvislosti se schválením zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, z roku 2001. Tento zákon měl vyřešit přetíženost soudů zahájenými výkony rozhodnutí a rovněž zlepšit efektivitu vymáhání práva, neboť tato byla velice nízká.

Exekučním řádem z roku 2001 vznikla v českém právu profese soudního exekutora, díky které byla část pravomocí soudů v řízení o výkon rozhodnutí přenesena právě na soudní exekutory v exekučním řízení. Tím vznikla dvoukolejnost vymáhacího řízení v České republice, neboť oprávněný v současné

době může svou pohledávku vymáhat prostřednictvím soudu v řízení o výkon rozhodnutí nebo prostřednictvím soudního exekutora v exekučním řízení. Exekuční řád z roku 2001 je koncipován jako *lex specialis* k občanskému soudnímu řádu z roku 1963. Je nutné podotknout, že výkon rozhodnutí prostřednictvím soudů je dnes v pozadí za exekucemi prostřednictvím soudních exekutorů, k důvodům se dostanu dále (Wolfová, Štika 2016: 45-46).

2. Definice soudní exekuce, postavení soudního exekutora a jeho zaměstnanců, definice movité věci

V rámci civilního procesu má vykonávací řízení nezastupitelnou úlohu a vedle nalézacího řízení tvoří samostatný druh civilního řízení, který na řízení nalézací navazuje. Právní úprava exekučního řízení je obsažena primárně v zákoně č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád, dále jen „EŘ“). Dalším důležitým právním předpisem je zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „OSŘ“), který působí ve vztahu k exekučnímu řádu jako *lex generalis*. Dalšími právními předpisy, které se užití pro exekuční řízení, jsou - ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ústavní zákon č. 2/1993 Sb., listina základních práv a svobod, zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí (dále jen „SouVR“), zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „ZŘS“), vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy v platném znění (dále jen „JŘ“), vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif, dále jen „AT“), vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem (exekuční tarif, dále jen „ET“), vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR č. 331/2001 Sb., o centrální evidenci exekucí, vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční činnosti a další činnosti (dále jen „ProvVyhl“), instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 21.08.1996, sp. zn. 1360/95-OOD, kterou se vydává Řád pro soudní vykonavatele, stavovský předpis Exekutorské komory ČR ze dne 23.05.2002, kancelářský řád (dále jen „KŘ“).

Soudní exekuci můžeme tedy definovat jako nucený výkon práva přiznaného exekučním titulem, který nebyl splněn dobrovolně, prostřednictvím soudního exekutora. Soudní exekutor rozhoduje o průběhu exekuce, nese odpovědnost za průběh exekuce a zákon mu svěřuje široké pravomoci k zajištění úspěšné exekuce a výkonu další činnosti svěřené exekutorovi exekučním řádem. Podle ustanovení § 2 odst. 1 EŘ exekutor vykonává exekuční činnost nezávisle. Při výkonu

exekuční činnosti je vázaný jen Ústavou České republiky, zákony, jinými právními předpisy a rozhodnutími soudu vydanými v řízení o výkonu rozhodnutí a exekučním řízení. Soudním exekutorem tak může být dle ustanovení § 9 odst. 1 EŘ pouze fyzická osoba, která je občanem České republiky, je plně svéprávná, získala vysokoškolské vzdělání v oboru právo, je bezúhonná, vykonala alespoň tříletou exekutorskou praxi, složila exekutorskou zkoušku. Dalšími obligatorními povinnostmi pro výkon funkce soudního exekutora je složení slibu, jmenování ministrem spravedlnosti do funkce soudního exekutora a uzavření pojištění o odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem exekuční činnosti (Wolfová, Štika 2016: 47).

Soudní exekutor musí být povinně organizován v exekutorské samosprávě, jejímž stavovským orgánem je Exekutorská komora České republiky. Soudní exekutor musí mít sídlo v obvodu soudu, do kterého byl jmenován. Soudní exekutor je v souladu s ustanovením § 31 EŘ povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl při výkonu exekuční činnosti, pokud není mlčenlivosti zproštěn Komorou nebo nejde o případy taxativně stanovené (např. § 96 EŘ). Soudní exekutor má při výkonu exekuční činnosti postavení úřední osoby ve smyslu ustanovení § 127 odst. 1 písm. f) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „TrZ“). Postavení úřední osoby dle ustanovení § 127 odst. 1 písm. d) TrZ má při výkonu exekuční činnosti rovněž vykonavatel soudního exekutora, popřípadě jiný zaměstnanec soudního exekutora (koncipient, kandidát), a to na základě sjednocujícího stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 11.11.2015, sp. zn. Tpjn 304/2014.

Vedle exekuční činnosti může soudní exekutor vykonávat i další činnost, která je upravena v ustanoveních § 74 a násl. EŘ. Takovou činností je zejména poskytovat právní pomoc oprávněnému nebo povinnému po vydání exekučního titulu, jakož i v souvislosti s exekuční činností a další činností, provádět autorizovanou konverzi dokumentů podle zvláštního právního předpisu, sepisování listin a vykonávání jiné činnosti, stanoví-li tak tento zákon, přijímání peněz, listin a jiných movitých věcí, jejichž povaha to umožňuje do úschovy, doručování písemností soudu a vykonávání činnosti soudního vykonavatele podle zvláštního právního předpisu. Na základě pověření soudu nebo státního zástupce zjišťuje

exekutor majetek podléhající podle rozhodnutí vydaného v trestním řízení zajištění a osobně nebo prostřednictvím jiné osoby vykonává správu takového majetku, nebo např. sepisuje exekutorské zápisy (o osvědčení stavu věci nebo skutkového děje), kdy tyto zápisy jsou sepisovány primárně z důvodu možného použití exekutorského zápisu v souladu s ustanovením § 125 OSŘ jako důkaz občanského soudního řízení s důkazní silou veřejné listiny dle ustanovení § 134 OSŘ.

Každý exekutor musí mít pro případ nemoci, dovolené, pozastavení nebo zániku výkonu exekutorského úřadu anebo z jiných vážných důvodů, pro které nemůže vykonávat svůj úřad, ustanoveného zástupce dle ustanovení § 16 odst. 1 EŘ. Zástupce je jmenován Komorou na návrh soudního exekutora. Zástupce je ustanoven z řad kandidátů exekutora, nejsou-li, z řad exekutorů jmenovaných v obvodu příslušného okresního soudu nebo jejich kandidátů, a nejsou-li, z řad exekutorů jmenovaných v obvodu příslušného krajského soudu nebo jejich kandidátů.

Soudní exekutor může dle ustanovení § 5 odst. 1 EŘ zaměstnávat zaměstnance, přičemž ustanovení § 5 odst. 2 EŘ stanovuje, že zaměstnanci mohou pro exekutora vykonávat úkony exekuční činnosti pouze na základě písemného pověření. U zaměstnanců soudního exekutora můžeme rozlišovat čtyři základní druhy zaměstnaneckých pozic – koncipient, kandidát, vykonavatel, ostatní zaměstnanci.

Koncipient je zaměstnanec soudního exekutora, který je zapsán do seznamu koncipientů (§ 19 odst. 1 EŘ). Do seznamu koncipientů může být zapsána fyzická osoba, která splňuje následující požadavky: je plně svéprávná, získala vysokoškolské vzdělání v oboru právo, je bezúhonná. Koncipient nemůže vykonat dražbu nemovité věci nebo obchodního závodu, vydávat rozhodnutí v exekuci prodejem nemovitých věcí nebo závodu ani zřizovat exekutorské zástavní právo. Kandidát je zaměstnanec soudního exekutora, který je zapsán do seznamu kandidátů (§ 23 odst. 1 EŘ). Exekutorská komora ČR do seznamu kandidátů zapíše osobu, která je ke dni zápisu zapsána v seznamu koncipientů, vykonala

alespoň tříletou exekutorskou praxí, složila exekutorskou zkoušku. Kandidát není v rámci exekuční činnosti nijak omezen, na rozdíl od koncipienta. Vykonavatel soudního exekutora je zaměstnanec soudního exekutora, kterého exekutor může písemně pověřit prováděním úkonů, které ve výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu provádí vykonavatel (§ 27 odst. 2 EŘ). Vykonavatelem může být fyzická osoba, která je plně svéprávná, bezúhonná, má úplně středoškolské vzdělání, je v pracovním poměru exekutora po dobu nejméně 6 měsíců a složila kvalifikační zkoušku vykonavatele soudního exekutora. Vykonavatel je osoba, která primárně provádí úkony při mobiliární exekuci. Další zaměstnance může pověřit prováděním jednoduchých úkonů, které jsou předmětem exekuční nebo další činnosti.

Dohled nad činností soudních exekutorů je upraven primárně v ustanovení § 7 EŘ. Toto ustanovení zakotvuje dohledové orgány nad činností exekutora, kterými jsou Ministerstvo spravedlnosti, Exekutorská komora ČR a rovněž předseda okresního soudu, do jehož obvodu je exekutor jmenován; jde-li o státní dohled v jednotlivé věci, též předseda exekučního soudu. Podle ustanovení § 7a EŘ drobné nedostatky v exekuční a další činnosti exekutora, drobné nedostatky v činnosti kandidáta nebo koncipienta nebo drobné poklesky v chování ministerstvo, Komora nebo předseda okresního soudu exekutorovi, kandidátovi nebo koncipientovi písemně vytkne. Kárná odpovědnost exekutora, kandidáta a koncipienta je pak upravena v ustanoveních § 116 a násl. EŘ. Kárný delikt a závažný kárný delikt je pak definován v ustanovení § 116 EŘ. Ve stejném ustanovení jsou stanovena i kárná opatření. Ustanovení § 117 EŘ pak stanovuje výčet kárných žalobců.

Co se týká definice věci, tak ta je obsažena v ustanovení § 489 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“), podle kterého je věc v právním smyslu vše, co je rozdílné od osoby a slouží k potřebě lidí. Podle ustanovení § 498 odst. 1 OZ, podle kterého nemovité věci jsou pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. Stanoví-li jiný právní předpis, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení

její podstaty, je i tato věc nemovitá. Ustanovení § 498 odst. 2 OZ pak negativně definuje i movité věci, jimiž jsou veškeré další věci neuvedené v odstavci 1.

3. Průběh a ukončení exekučního řízení

V této kapitole se stručně zmíním o průběhu exekučního řízení a jeho ukončení. Exekuční řízení je dle ustanovení § 37 EŘ zahájeno na návrh oprávněného.² Exekuční návrh se podává u soudního exekutora, kterého si oprávněný zvolil. Podle aktuální právní úpravy není podstatné, v obvodu jakého exekučního soudu má exekutor sídlo, neboť mnohokrát diskutovaná teritorialita, tedy omezená místní příslušnost soudního exekutora nebyla do dnešního dne schválena. Spekuluje se ovšem o možnosti, že by byla schválena teritorialita s místní příslušností exekutorů dle obvodů krajských soudů. Doposud však žádný takový návrh z rukou ministerstva spravedlnosti ani jiného orgánu disponující zákonodárnou iniciativou, nevzešel.

Soudní exekutor má po tzv. velké novele³ v souladu s ustanovením § 37 odst. 3 EŘ povinnost další řízení zahájené oprávněným proti témuž povinnému u stejného exekutora dříve, než zanikne oprávnění exekutora k vedení předchozí exekuce, spojit s předchozí exekucí ke společnému řízení, a to ode dne podání návrhu. V zájmu hospodárnosti řízení může exekutor věc podle věty první vyloučit k samostatnému řízení. Prakticky a v souladu s výkladovým stanoviskem Exekutorské komory ČR lze přistoupit ke spojení exekučních řízení až po odeslání vyrozumění o zahájení exekuce oprávněnému. Tento postup mi také přijde nejvhodnější. Současně s odkazem na usnesení Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 21 Co 344/2013 u exekučních řízení zahájených před 01.01.2013, tedy před účinností velké novely, nelze vyhovět návrhu na spojení těchto řízení podle ustanovení § 37 odst. 4 EŘ s poukazem na zásadu hospodárnosti řízení, neboť i při naplňování této zásady může soud použít jen těch procesních postupů, které jsou mu zákonem dovoleny. Prakticky to tedy znamená, že nelze spojovat řízení zahájená před účinností velké novely s řízeními zahájenými po účinnosti velké novely.

---

² Účastníky řízení jsou oprávněný (věřitel) a povinný (dlužník), případně manžel povinného, pokud je postižen i jeho majetek nebo majetek ve společném jmění manželů (§ 36 EŘ).

³ Zákon č. 396/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

Podle ustanovení § 29 odst. 1 EŘ exekutor je vyloučen z exekučního řízení, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům exekučního řízení nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti, neboť dle ustanovení § 2 odst. 1 věty první EŘ exekutor vykonává exekuční činnost nezávisle. V případě, že tedy exekutor zjistí svou podjatost vůči některému z účastníků řízení, je povinen takovou skutečnost neprodleně sdělit exekučnímu soudu. Současně účastník řízení je oprávněn vznést námitku podjatosti soudního exekutora, a to do 8 dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno vyrozumění o zahájení exekuce nebo do 8 dnů ode dne, kdy se o důvodu vyloučení exekutora dozvěděl. Dovoluji s v tomto případě analogicky odkázat na ustálenou soudní praxi (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.10.2001, sp. zn. 29 Odo 750/2001), která je jednotná v tom, že exekutorův poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu exekutora na projednávané věci. Tak je tomu bezpochyby v případě, kdy by exekutor sám byl účastníkem řízení, ať na straně oprávněného či na straně povinného. Exekutorův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům pak může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, jemuž na roveň může v konkrétním případě stát vztah přátelský či naopak zjevně nepřátelský. V úvahu přichází také vztah ekonomické závislosti. „Důvod“ pochybovat o nepodjatosti exekutora ve smyslu výše uvedeného je dán, je-li zde objektivní skutečnost (nikoli pouhá domněnka nebo pouhé difamující tvrzení), která, poměřeno „věcí“, „osobami účastníků“ nebo „osobami jejich zástupců“, vzbuzuje pochybnosti o nepodjatosti exekutora (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 11.12.2014, sp. zn. 29 Nd 414/2014).

Náležitosti exekučního návrhu jsou upraveny v ustanovení § 38 EŘ a musí v něm být označen exekutor, který má exekuci vést, s uvedením jeho sídla. Z návrhu musí být dále patrné, kdo ho činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsán a datován. Kromě toho musí exekuční návrh obsahovat jméno, popřípadě jména, a příjmení účastníků, místo jejich trvalého pobytu, popřípadě místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince, a popřípadě rodné číslo nebo datum narození účastníků, nebo obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo, přesné označení exekučního titulu, uvedení povinnosti, která má být exekucí vymožena, a údaj o tom, zda, popřípadě v jakém rozsahu povinný vymáhanou povinnost splnil, popřípadě označení důkazů, kterých se

oprávněný dovolává. Současně je nutné k exekučním návrhu doložit originál nebo úředně ověřenou kopii exekučního titulu. Exekučním titulem dle ustanovení § 40 odst. 1 EŘ může být vykonatelné rozhodnutí soudu nebo exekutora, pokud přiznává právo, zavazuje k povinnosti nebo postihuje majetek, vykonatelné rozhodnutí soudu a jiného orgánu činného v trestním řízení, pokud přiznává právo nebo postihuje majetek, vykonatelný rozhodčí nález, notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný podle zvláštního právního předpisu, vykonatelné rozhodnutí a jiný exekuční titul orgánu veřejné moci, jiná vykonatelná rozhodnutí a schválené smíry a listiny, jejichž výkon připouští zákon.

Soudní exekutor v případě, kdy exekuční návrh shledá jako bezvadný, do 15 dnů ode dne doručení návrhu požádá exekuční soud o vydání pověření exekutora k provedení exekuce, a to dle ustanovení § 43a EŘ. V případě, že návrh bezvadný není, je povinen soudní exekutor oprávněného vyzvat k opravě nebo doplnění exekučního návrhu. V praxi se tak tomu stává nejčastěji u oprávněných, kteří nejsou právně zastoupeni (např. špatný výpočet dlužného výživného apod.)

Pokud je exekuční návrh skutečně bezvadný nebo neexistuje v řízení jiná překážka, např. zahájené insolvenční řízení dle ustanovení § 140e zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon, dále jen „IZ“) nebo např. překážka litispence, vydá exekuční soud pověření do 15 dnů ode dne doručení žádosti. Pokud návrh vady má a tyto nejsou ani přes výzvu k odstranění vad opraveny, vydá exekuční soud pokyn k zamítnutí nebo odmítnutí návrhu, kterým je exekutor vázán (§ 43a odst. 6 EŘ), nutno však podotknout, že pokynem je vázán i sám exekuční soud (srov. usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13.08.2014, sp. zn. 17 Co 205/2014).

Po obdržení pověření soudní exekutor započne s lustracemi a součinnostmi na třetí osoby podle ustanovení § 33 a 34 EŘ za účelem zjištění aktuálně postižitelného majetku a pobytu povinného. Současně s tímto může soudní exekutor začít zajišťovat majetek povinného exekučními příkazy. Reálně tedy exekutor začne exekučními příkazy postihovat majetek povinného, nicméně výzvu ke splnění vymáhané povinnosti společně s vyrozuměním o zahájení exekuce (viz níže), zasílá exekutor většinou až v případě, kdy již proběhly lustrace

a součinnosti a je zajištěn majetek povinného, samozřejmě v případě, kdy byl nějaký zjištěn.

Soudní exekutor je povinen zaslat povinnému nejpozději s prvním exekučním příkazem, který se mu doručuje, vyrozumění o zahájení exekuce společně s výzvou ke splnění vymáhané povinnosti, exekučním návrhem a exekučním titulem, a to dle ustanovení § 44 EŘ. Ode dne doručení vyrozumění o zahájení exekuce povinnému nastávají účinky tzv. generálního inhibitoria, které zakazuje povinnému jakkoliv zcizovat, znehodnocovat nebo jinak nakládat s celým svým majetkem způsobem, který by snižoval jeho hodnotu (§ 44a EŘ). Bylo opakovaně judikováno, že tyto účinky nemohou nastat dříve než s doručením vyrozumění o zahájení exekuce, v řízeních zahájených před velkou novelou s doručením usnesení o nařízení exekuce (srov. stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.02.2006, sp. zn. Cpjn 200/2005). Naopak s exekučním příkazem jsou spojovány účinky tzv. speciálního inhibitoria, které se vztahuje pouze na majetek postižený exekučním příkazem. Od doručení výzvy ke splnění vymáhané povinnosti rovněž počíná běh lhůty dle ustanovení § 46 odst. 6 EŘ, která má, mimo jiné, za následek, že do uplynutí této lhůty nelze exekuci provést (§ 52 odst. 3 EŘ). Je však nutné striktně odlišit provedení a provádění exekuce, kdy např. vydání exekučního příkazu je prováděním exekuce, neboť slouží pouze k zajištění majetku (§ 49 odst. 3 EŘ). O provádění jednotlivých způsobů provedení exekuce bude pojednávat další kapitola této práce.

Jakmile však lhůta dle ustanovení § 46 odst. 6 EŘ uplyne a povinný nepodá návrh na zastavení či neuhradí exekuci ve lhůtě, díky čemuž má nárok na snížené náklady exekuce, zapíše soudní exekutor exekuční řízení do rejstříku zahájených exekucí a následně lze exekuci provést. V případě, že by povinný podal v průběhu lhůty podle ustanovení § 46 odst. 6 EŘ návrh na zastavení exekuce, má tento suspenzivní účinek a do pravomocného rozhodnutí exekučního soudu nelze exekuci provést. Je však nutné zdůraznit, že pouze návrh na zastavení exekuce podaný ve shora uvedené lhůtě má odkladný účinek, na rozdíl od návrhu na zastavení exekuce podaného v průběhu exekučního řízení.

Exekuci je možné provést několika způsoby, nicméně pouze způsoby, které jsou stanoveny zákonem. Jednotlivé způsoby provedení exekuce budou podrobněji rozebrány v další kapitole.

V případě, kdy je exekuce provedena, je uhrazena pohledávka vymáhaná v exekučním řízení, včetně nákladů oprávněného a nákladů exekuce, zaniká exekutorovi pověření k provedení exekuce ve smyslu ustanovení § 51 písm. c) EŘ. Pověření k provedení exekuce může exekutorovi zaniknout rovněž změnou exekutora nebo zastavením exekuce, k té viz níže.

V průběhu exekučního řízení je možné podat návrh na odklad exekuce podle ustanovení § 54 EŘ. Aktivní legitimaci k podání návrhu na odklad exekuce má pouze povinný (srov. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15.07.1985, sp. zn. 12 Co 367/85). K samotnému návrhu na odklad exekuce musejí být přiloženy listiny prokazující tvrzení obsažená v návrhu, neboť v řízení o návrhu na odklad exekuce soudní exekutor nevyzývá povinného k doplnění návrhu, ale rozhodne podle předložených důkazů. Pokud tedy listiny prokazující tvrzení obsažená v návrhu k návrhu samotnému přiloženy nebyly, postupuje soudní exekutor dle ustanovení § 54 odst. 1 EŘ a návrh na odklad exekuce odmítne. Současně do vydání rozhodnutí o návrhu na odklad exekuce je soudní exekutor (nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva) oprávněn činit pouze ty úkony, které nesměřují k jejímu faktickému provedení (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 20.06.2011, sp. zn. 14 Kse 4/2011). Pokud k návrhu jsou listiny přiloženy, má soudní exekutor dvě možnosti – exekutor může exekuci odložit, v takovém rozhodnutí musí být uvedeno, na jakou dobu se odkládá. Po uplynutí této lhůty se pokračuje v provádění exekuce. Tou druhou možností je v případě, kdy exekutor nevyhoví návrhu na odklad exekuce, postoupit návrh na odklad exekuce exekučnímu soudu, a to ve lhůtě 7 dnů dle ustanovení § 54 odst. 7 EŘ, kdy soud je povinen o návrhu rozhodnout do 15 dnů. Proti rozhodnutí soudního exekutora o odmítnutí návrhu na odklad nebo odložení exekuce a proti rozhodnutí exekučního soudu o odložení exekuce nebo zamítnutí návrhu na odklad exekuce je přípustné odvolání. Důvody pro odklad exekuce jsou taxativně stanoveny v ustanovení § 266 OSŘ.

Dále mají oprávněný a povinný a případně manželka povinného možnost podat u soudního exekutora návrh na zastavení exekuce ve smyslu ustanovení § 55 EŘ. Ustanovení § 55 odst. 1 EŘ stanovuje lhůtu pro podání návrhu na zastavení exekuce na 15 dnů ode dne, kdy se účastník dozvěděl o důvodu zastavení exekuce. Soudní praxe se však ustálila v názoru, že lhůta 15 dnů je svou povahou pořádková, nikoli propadná, rozhodující je (i potenciální) existence důvodů pro zastavení exekuce (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 20.02.2014, sp. zn. 21 Cdo 3439/2013). V případě, že účastník podá návrh na zastavení exekuce, exekuční řád stanovuje takový postup, kdy exekutor vyzve do 15 dnů ode dne doručení návrhu na zastavení exekuce zbylé účastníky řízení, zda souhlasí s předmětným návrhem na zastavení exekuce. V případě, kdy ostatní účastníci souhlasí, exekutor zastaví exekuci, přičemž společně se zastavením zpravidla rozhodne i o nákladech účastníků řízení a nákladech exekuce. Takový postup se však neuplatní za situace, kdy návrh na zastavení exekuce podá manžel povinného podle ustanovení § 262b OSŘ. V takovém případě soudní exekutor postoupí návrh na zastavení exekuce exekučnímu soudu bez vyjádření oprávněného, soud o návrhu na zastavení exekuce rozhodne. Exekučnímu soudu se postupuje rovněž nesouhlasné stanovisko účastníka řízení k návrhu druhého účastníka na zastavení exekuce, společně s tímto návrhem. Exekuční soudy nemají pro rozhodnutí o návrhu povinného zastavení exekuce žádnou stanovenou lhůtu. Dále existuje možnost využívaná zejména v případě tzv. nemajetnosti povinného, nebo úmrtí povinného se zanecháním nepatrného nebo žádného majetku, kdy soudní exekutor sám dává podnět k zastavení exekuce oprávněnému podle ustanovení § 55 odst. 4 EŘ. Proti rozhodnutí soudního exekutora nebo soudu v řízení o návrhu na zastavení exekuce je přípustné odvolání. Důvody pro zastavení exekuce jsou zakotveny v ustanovení § 268 odst. 1 OSŘ.

Pro krátké shrnutí lze tedy říci, že dvěma nejčastějšími způsoby ukončení řízení jsou vymožení (§ 51 písm. c) EŘ) nebo zastavení exekuce (§ 51 písm. b) EŘ).

V této části je nutné zmínit ještě náklady exekuce. Podle ustanovení § 87 odst. 3 EŘ hradí exekutorovi náklady exekuce povinný. Náklady exekuce se dle ustanovení § 87 odst. 1 EŘ rozumí odměna exekutora, náhrada paušálně určených či účelně vynaložených hotových výdajů, náhrada za ztrátu času při exekuci,

náhrada za doručení písemností, odměna a náhrada nákladů správce závodu, a je-li exekutor nebo správce závodu plátcem daně z přidané hodnoty, je nákladem exekuce rovněž příslušná daň z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu. Rovněž oprávněný má právo na náhradu účelně vynaložených výdajů spojených s vymáháním nároku. Tyto náklady hradí také povinný. Náklady exekuce soudní exekutor určuje v příkaze k úhradě nákladů exekuce podle ustanovení § 88 odst. 1 EŘ. Proti příkazu k úhradě nákladů exekuce může účastník řízení podat námitky do 8 dnů ode dne jeho doručení. V případě, kdy soudní exekutor námitkám zcela nevyhoví, je povinen námitky postoupit bez zbytečného odkladu soudu, který o nich rozhodne do 15 dnů ode dne doručení. Proti takovému rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

Jiná situace nastane v případě, kdy je exekuce zastavena. V takovém případě by náklady exekuce měl hradit oprávněný dle ustanovení § 89 EŘ. Rozsáhlá judikatura jak Nejvyššího soudu ČR, tak Ústavního soudu ČR však dovodila, že oprávněný při zachování procesní opatrnosti při podání exekučního návrhu nemůže nést povinnost hradit náklady exekuce (srov. stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.02.2006, sp. zn. Cpjn 200/2005, nález Ústavního soudu ČR ze dne 09.10.2008, sp. zn. III. ÚS 1226/08, nález Ústavního soudu ČR ze dne 10.03.2009, sp. zn. III. ÚS 455/08 nebo např. nález Ústavního soudu ze dne 29.07.2009, sp. zn. I. ÚS 1851/09). Současně náklady účastníků nehradí vždy povinný, ale soudní exekutor o nich rozhodne podle toho, z jakého důvodu došlo k zastavení exekuce, resp. který z účastníků zastavení exekuce zavinil (k tomuto srov. nález Ústavního soudu ČR ze dne 06.10.2011, sp. zn. I. ÚS 1294/09).

4. Způsoby provedení exekuce

Soudní exekutor při soudní exekuci na rozdíl od výkonu rozhodnutí prostřednictvím soudu není vázán návrhem oprávněného na způsob provedení exekuce, naopak soudní exekutor podle ustanovení § 58 EŘ sám rozhoduje, jakým způsobem bude exekuce provedena. Současně v exekučním řízení vedeném podle exekučního řádu lze exekuci provést i více způsoby, popřípadě všemi možnými způsoby.

K tomuto je nutné řádně rozlišit pojmy provádění a provedení exekuce. Provádění exekuce je proces směřující k provedení exekuce, které je faktickým završením zvoleného způsobu provádění exekuce. Vydání exekučního příkazu tak není provedením exekuce, ale pouze první fází provádění exekuce, při které je zajištěn majetek povinného. Tomuto názoru nasvědčuje i znění ustanovení § 47 odst. 3 EŘ, dle kterého není provedením exekuce úkon učiněný k zajištění majetku povinného pro účely jeho postižení takovou exekucí, kdy takovým úkonem je exekuční příkaz.

Níže budou tedy stručně zmíněny jednotlivé způsoby provedení exekuce včetně odkazu na zákonná ustanovení, podle kterých se předmětné způsoby provedení exekuce řídí. Na úvod je nutné zdůraznit, že zákonná úprava většiny způsobů provedení exekuce je obsažena primárně v občanském soudním řádu, nikoliv v řádu exekučním. Jsou však dva způsoby provedení exekuce, které jsou zakotveny přímo v exekučním řádu.

4.1. Exekuce na peněžitá plnění

Aktuálně je ve zmíněném ustanovení § 58 odst. 2 EŘ zakotveno pořadí způsobů provedení exekuce, kdy nebrání-li to účelu exekuce je soudní exekutor povinen provést exekuci postupně nejprve příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, a nepostačuje-li to, pak příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného u peněžního ústavu. V případě, že nepostačují uvedené způsoby provedení exekuce, je nutné exekuci provést příkázáním jiné peněžité pohledávky

s výjimkou pohledávky z penzijního připojištění nebo doplňkového penzijního spoření, postizením jiných majetkových práv, srážkami ze mzdy a jiných příjmů, správou nemovité věci nebo pozastavením řidičského oprávnění. V případě, že nepostačují ani tyto způsoby provedení exekuce, provede se exekuce prodejem movitých věcí, prodejem nemovitých věcí, které povinný nepoužívá k bydlení sebe a své rodiny, postizením závodu nebo příkázáním pohledávky z penzijního připojištění nebo doplňkového penzijního spoření. Nakonec pokud nepostačují ani tyto způsoby provedení exekuce, provede se exekuce prodejem nemovitých věcí, které povinný používá k bydlení sebe a své rodiny.

4.1.1. Exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů povinného

Tento způsob provedení exekuce je primárně upraven v občanském soudním řádu, konkrétně v ustanoveních § 276 až 302 OSŘ, neboť exekuční řád obsahuje pouze odkazovací normu v ustanovení § 60 EŘ.

Předmětem exekuce srážkami ze mzdy je nárok povinného a za podmínek uvedených v ustanovení § 262a odst. 4 OSŘ i manžela povinného na vyplacení mzdy na základě pracovního nebo obdobného poměru (Svoboda a kol. 2017: 1011).

Proces provedení exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů povinného je zahájen vydáním exekučního příkazu, který je následně doručen oprávněnému, povinnému a plátcí mzdy a jiného příjmu povinného, případně manželu povinného. Tento způsob provedení exekuce nepostihuje pouze mzdu povinného, ale i plat povinného a další příjmy povinného uvedené v ustanovení § 299 odst. 1 OSŘ. Mzda povinného je však postižitelná pouze do určité výše, konkrétně se srážky provádějí z čisté mzdy, která se vypočte tak, že se od mzdy odečte záloha na daň z příjmů fyzických osob srážená z příjmů ze závislé činnosti, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění (§ 277 odst. 1 OSŘ). Současně povinnému nesmí být sražena z měsíční mzdy tzv. nezabavitelná částka, kterou určuje nařízením vláda České

republiky⁴. Z této čisté mzdy lze pak pro vydobytí pohledávky oprávněného srazit pouze jednu třetinu, u přednostních pohledávek, které jsou stanoveny v ustanovení § 279 odst. 2 OSŘ, se tyto uspokojují nejprve z druhé třetiny čisté mzdy, pokud tato třetina nepostačuje k úhradě, uspokojují se z první třetiny. V případě, kdy má být z druhé třetiny čisté mzdy uspokojováno více přednostních pohledávek, uspokojí se nejprve pohledávky výživného (§ 280 odst. 2 OSŘ). Pořadí pohledávek se řídí dle ustanovení § 3 a násl. SouVR, dnem, kdy byl exekuční příkaz srážkami ze mzdy doručen plátcí mzdy. V případě, kdy by mělo několik pohledávek stejné pořadí, uspokojují se poměrně.

Plátce mzdy má povinnost začít srážet ze mzdy povinného ve prospěch oprávněného již dnem doručení exekučního příkazu srážkami ze mzdy povinného. Jakmile jsou v řízení splněny podmínky dle ustanovení § 52 odst. 3 EŘ, tedy, mimo jiné, exekuční příkaz nabude právní moci, zašle soudní exekutor plátcí mzdy vyznění o splnění podmínek, na základě kterých je plátce mzdy povinen vyplatit deponované částky na účet soudního exekutora. Tím je exekuce provedena.

V průběhu řízení může nastat situace, kdy se u povinného změní plátce mzdy a jiného příjmu. V takové situaci je tento nový plátce povinen začít srážet na exekuci, neboť exekuční příkaz vydaný na původního plátce mzdy se vztahuje i na nového plátce povinného, přičemž povinnost provádět srážky vzniká novému plátcí mzdy již dnem, kdy se od povinného nebo od dosavadního plátce mzdy dozví, že byl vydán exekuční příkaz srážkami ze mzdy povinného a pro jaké pohledávky; nedozví-li se o těchto okolnostech nový plátce mzdy již dříve, vzniká mu tato povinnost dnem, kdy mu je doručeno usnesení (§ 293 odst. 3 OSŘ)

Dle ustanovení § 294 odst. 3 OSŘ je obligatorní povinností exekutora vydat usnesení o změně plátce mzdy, kterým nového plátce mzdy seznámí s dosavadním průběhem exekuce srážkami ze mzdy, zejména s výší dosud provedených srážek, uvede, jak vysoká je pohledávka, pro kterou mají být srážky dále prováděny,

---

⁴ nařízení vlády č. 595/2006 Sb., podle něhož tato částka je rovna úhrnu dvou třetin součtu částky životního minima jednotlivce a částky normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu podle zvláštního právního předpisu

a jaké je její pořadí; vyzve ho, aby ode dne, kdy mu bude usnesení o změně plátce mzdy doručeno, ve srážkách ze mzdy povinného pokračoval, a upozorní ho na všechny jeho povinnosti při výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy. Pořadí pohledávky se v takovém případě řídí dnem doručení exekučního příkazu srážkami ze mzdy prvnímu plátcí mzdy povinného.

V případě, kdy má povinný více plátců mzdy, vztahuje se exekuce na všechny jeho mzdy, přičemž při provádění srážek ze mzdy několika plátcům mzdy, exekutor určí jednotlivě, jakou část nezabavitelné částky nemají jednotliví plátcí mzdy srážet (§ 298 odst. 1 OSŘ).

Dle ustanovení § 292 OSŘ jestliže plátce mzdy neprovede ze mzdy povinného srážky řádně a včas, provede-li je v menším než stanoveném rozsahu nebo nevyplatí-li srážky exekutorovi bez odkladu po tom, kdy mu bylo doručeno vyrozumění, že exekuční příkaz nabyl právní moci nebo kdy dospěly další měsíční částky mzdy, může oprávněný uplatnit proti plátcí mzdy právo na vyplacení částek, které měly být ze mzdy povinného sraženy tzv. poddlužnickou žalobou.

Ustanovení § 290 pak zakotvuje zvláštní důvody zastavení exekuce v případě provedení exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů, kdy tímto důvodem je skutečnost, že povinný nepobírá mzdu vůbec nebo mzda povinného po období delší než rok nedosahuje výše, ze které by bylo možné provádět srážky. Dalším důvodem může být skutečnost, že je vymáháno pouze běžné výživné a lze předpokládat, že povinný bude nadále plnit pravidelně.

4.1.2. Exekuce příkázáním pohledávky z účtu povinného

Tento způsob provedení exekuce je upraven v občanském soudním řádu, konkrétně v ustanoveních § 303 až 311a OSŘ.

Exekučním příkazem příkázáním pohledávky z účtu se postihuje pohledávka, kterou má povinný vůči peněžnímu ústavu na základě smlouvy o zřízení účtu,

který je exekucním příkazem postižen. Postiženy tak nejsou samotné finanční prostředky nacházející se na předmětném účtu, ale pouze práva povinného vůči peněžnímu ústavu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31.10.2012, sp. zn. 20 Cdo 1411/2011). Exekucním příkazem může být postižen pouze účet, který je veden na jméno povinného. Exekucní příkaz se doručuje oprávněnému, povinnému a peněžnímu ústavu, případně manželu povinného. Okamžikem doručení exekucního příkazu peněžnímu ústavu ztrácí povinný právo na vyplacení pohledávek nacházejících se na účtu postiženým exekucním příkazem, přičemž tento zákaz se nevztahuje na peněžní prostředky ve výši dvojnásobku životního minima (§ 304b odst. 1 OSŘ). Povinný může peněžní ústav požádat o vyplacení dvojnásobku životního minima, a to maximálně jednou. V případě vydání exekucního příkazu příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného podle ustanovení § 262a odst. 4 OSŘ se zákaz vyplacení pohledávek nacházejících se na účtu manžela povinného nevztahuje na polovinu prostředků, které se nacházejí na účtu ke dni doručení exekucního příkazu peněžnímu ústavu.

Exekuce příkázáním pohledávky z účtu povinného se provede zasláním vyrozumění o splnění podmínek dle ustanovení § 52 odst. 3 EŘ po právní moci nabytí exekucního příkazu. Peněžní ústav je povinen den následující po dni takového vyrozumění odeslat finanční prostředky z účtu povinného a tyto zaslat na účet soudního exekutora. Nebyla-li vymáhaná pohledávka a její příslušenství zcela uhrazena, zašle peněžní ústav exekutorovi peněžní prostředky také ve dni následujícím po dni, v němž na účet dojdou peněžní prostředky v takové výši, která je potřebná k plnému uspokojení vymáhané pohledávky. Nedojde-li k tomu do šesti měsíců ode dne doručení vyrozumění podle ustanovení § 305 OSŘ, zašle peněžní ústav dodatečně došlé peněžní prostředky rovněž ve dni, který následuje po uplynutí uvedené doby, popřípadě oprávněnému sdělí, že na účtu povinného nebyly peněžní prostředky. Pohledávku z účtu peněžní ústav odepíše a exekutorovi ji vyplatí i tehdy, nepostačuje-li k jeho plnému uspokojení (§ 307 odst. 3 OSŘ). Pořadí pohledávek se řídí dle ustanovení § 8 a násl. SouVR, dnem, kdy byl exekucní příkaz příkázáním pohledávky z účtu doručen peněžnímu ústavu. V případě, kdy by mělo několik pohledávek stejné pořadí, uspokojují se poměrně.

Dle ustanovení § 311 OSŘ nepostupuje-li peněžní ústav tak, jak mu to ukládá občanský soudní řád, může se oprávněný domáhat, a to i tehdy, když už na účtu povinného není dostatek prostředků, aby mu peněžní ústav zaplatil částku, na kterou by měl právo, kdyby peněžní ústav postupoval správně prostřednictvím tzv. poddlužnické žaloby.

4.1.3. Exekuce příkázáním jiné pohledávky než z účtu povinného

Tento způsob provedení exekuce je upraven v občanském soudním řádu, konkrétně v ustanoveních § 312 až 319 OSŘ.

Exekucí příkázáním jiné pohledávky než z účtu povinného, jak už plyne ze svého pojmenování, je způsob provedení exekuce příkázáním všech postižitelných peněžitých pohledávek vyjma pohledávky z účtu povinného, a to i pohledávek splatných v budoucnu (např. pohledávka z penzijního připojištění nebo doplňkového penzijního spoření). Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému, povinnému a poddlužníku povinného.

Exekuce příkázáním jiné pohledávky se provede tak, že soudní exekutor zašle poddlužníkovi povinného vyrozumění o splnění podmínek dle ustanovení § 52 odst. 3 EŘ po nabytí právní moci exekučního příkazu. Poddlužník povinného je povinen vyplatit pohledávku k rukám soudního exekutora den následující po dni, kdy mu je doručeno vyrozumění o nabytí právní moci exekučního příkazu, případně až se pohledávka stane splatnou, v případě, kdy se pohledávka dosud nestala splatnou (§ 314a odst. 2 OSŘ).

Na rozdíl od exekuce příkázáním pohledávky z účtu povinného tento způsob provedení exekuce umožňuje i prodej pohledávky prostřednictvím dražby (§ 314b OSŘ), přičemž na takovýto způsob zpeněžení se přiměřeně použijí ustanovení o prodeji movitých věcí. Pořadí pohledávek se řídí dle ustanovení § 8 a násl. SouVR, dnem, kdy byl exekuční příkaz příkázáním jiné pohledávky doručen poddlužníkovi povinného. V případě, kdy by mělo několik pohledávek stejné pořadí, uspokojují se poměrně. Nejčastějším typem jiné peněžité pohledávky, než

z účtu povinného bývá postižení přeplatku na dani povinného, kde poddlužníkem povinného je správce daně nebo např. postižení přeplatku z jiné exekuce, kdy poddlužníkem povinného je exekutor, který ve svém exekučním řízení eviduje přeplatek.

Dle ustanovení § 315 OSŘ nevyplatí-li poddlužník povinného exekutorovi pohledávku, může oprávněný proti dlužníku povinného vlastním jménem podat exekuční návrh nebo návrh na výkon rozhodnutí, jestliže jej mohl podat povinný, jinak se domáhat vyplacení pohledávky v řízení podle části třetí občanského soudního řádu.

Existují však i peněžitá plnění, která jsou exekučně nepostižitelná. Výčet takto nepostižitelných plnění je stanoven v ustanovení 317 OSŘ, jsou to zejména pohledávky náhrady, kterou podle pojistné smlouvy vyplácí pojišťovna, má-li být náhrady použito k novému vybudování nebo k opravě budovy, peněžité dávky sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi, z dávek státní sociální podpory příspěvek na bydlení a jednorázově vyplácené dávky státní sociální podpory a pěstounské péče, pohledávky, které povinný nabyl jako substituční jmění.

V případě postihování fyzických osob, které jsou podnikateli a jedná-li se o pohledávky vzniklé z podnikatelské činnosti, podléhají tyto pohledávky exekuci pouze dvěma pětinami. V případě, že se jedná o přednostní pohledávky dle ustanovení § 279 odst. 2 OSŘ, je možné postihnout tyto pohledávky třemi pětinami. Obdobně se postupuje v případě, kdy je postihována pohledávka autorské odměny v případě, kdy je povinný autor.

Výše bylo uvedeno, že příkázáním pohledávky z účtu povinného lze postihnout pouze účet vedený na jméno povinného. V případě, kdy účet není veden na jméno povinného, ale nachází se na něm finanční prostředky povinného, nelze toto vykládat tak, že by tyto peněžní prostředky vůbec nebylo možné postihnout cestou exekuce. V závislosti na tom, z jakého právního titulu byly na účet uloženy, se exekutor může domáhat vůči majiteli účtu (jako poddlužníku) provedení exekuce příkázáním jiné peněžité pohledávky povinného, popřípadě postižením jiného majetkového práva povinného; předmětem exekuce by tu byla pohledávka

povinného nebo jeho jiné majetkové právo, na základě kterého má vůči majiteli účtu právo na prostředky vložené na účet (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 14.04.2010, sp. zn., 21 Cdo 1774/99, usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31.07.2003, sp. zn. 20 Cdo 1284/2002).

4.1.4. Exekuce příkázáním jiné majetkové pohledávky

Tento způsob provedení exekuce je primárně upraven v občanském soudním řádu, konkrétně v ustanoveních § 320 až 320ab OSŘ.

Tímto způsobem je možné postihnout elementárně nepeněžitě pohledávky, které jsou převoditelné na jinou osobu a jedná se o majetkové hodnoty, které je možné zpeněžit, přičemž v zákoně není stanoven jiný způsob provedení exekuce. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 22.06.2011, sp. zn. 20 Cdo 2784/2009), (Svoboda a kol. 2017: 1245). Pořadí pohledávek se řídí dle ustanovení § 8 a násl. SouVR, dnem, kdy byl exekuční příkaz příkázáním jiné pohledávky doručen poddlužníkovi povinného.

Pro exekuci příkázáním jiného majetkového práva se přiměřeně použijí ustanovení o exekuci prodejem jiné peněžitě pohledávky. K určení rozhodné ceny soud přibere znalce, nelze-li cenu určit ze smlouvy, na jejímž základě jiné majetkové právo vzniklo (§ 320 odst. 2 OSŘ).

Spočívá-li právo povinného ve vydání nebo dodání movitých věcí, odevzdají se tyto věci vždy soudnímu exekutorovi; vydání a dodání věcí vymůže způsobem uvedeným v ustanovení § 315 odst. 1 OSŘ vykonavatel. Soudní exekutor pak postupuje obdobně podle ustanovení o exekuci prodejem movitých věcí (§ 320 odst. 3 OSŘ).

Exekuční řád poté upravuje speciální způsob provedení exekuce, a to postižením patentů, průmyslových vzorů, ochranných známek a licencí. Sepsané patenty (patentové listiny), průmyslové vzory (osvědčení o zápisu průmyslových vzorů) a ochranné známky (osvědčení o zápisu ochranných známek do rejstříku)

exekutor zpeněží; postupuje přitom přiměřeně podle ustanovení o exekuci prodejem movitých věcí. Všechna práva při převodu patentů, průmyslových vzorů a ochranných známek, která jinak přísluší povinnému jako jejich majiteli zapsanému v patentovém rejstříku, v rejstříku průmyslových vzorů a rejstříku ochranných známek, vykonává po dobu exekuce exekutor (§ 64 odst. 3 EŘ).

Tímto způsobem provedení exekuce se rovněž postihuje účast povinného v obchodních korporacích. Postižení účasti povinného ve veřejné obchodní společnosti a komplementáře v komanditní společnosti se provede obdobně dle ustanovení upravujících příkázání jiné pohledávky. Postižení účasti povinného ve společnosti s ručením omezeným, v družstvu a komanditisty v komanditní společnosti se pak provádí tak, že po doručení exekučního příkazu se nechá takovýto podíl ocenit a zpeněží se v dražbě, přičemž se přiměřeně použijí ustanovení o prodeji nemovitých věcí.

Exekuční příkaz se vždy doručuje oprávněnému, povinnému a orgánu, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán. V případě postižení účasti povinného v obchodní korporaci se exekuční příkaz doručuje rovněž obchodní společnosti, ve které je postižena účast povinného.

4.1.5. Exekuce správou nemovité věci

Tento způsob provedení exekuce je primárně upraven v občanském soudním řádu, konkrétně v ustanoveních § 320b až 320j OSŘ.

Exekuce správou nemovité věci je takový způsob provedení exekuce, kdy prostřednictvím exekučního příkazu soudní exekutor postihuje plody a užitky plynoucí z nemovité věci. *„Za užitky z nemovité věci se pak dle § 491 odst. 2 OZ pokládá vše, co tato věc pravidelně poskytuje ze své právní povahy, s ohledem na povahu tohoto způsobu výkonu rozhodnutí jde zásadně o peníze. Plody z nemovité věci se pak dle § 491 odst. 1 OZ rozumí vše, co tato věc pravidelně poskytuje ze své přirozené povahy, jak je dáno jejím obvyklým účelovým určením a přiměřeně k němu, ať s přičiněním člověka, nebo bez něj.*

V rámci správy nemovité věci se pak počítá jednak s přímým užitím peněz, ale i se zpeněžením všech dalších užitků či plodů nemovité věci, a to v rámci dražby prováděné dle § 328b až 330a OSŘ“ (Svoboda a kol. 2017: 1256). Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému, povinnému, případně manželu povinnému a katastrálním úřadu, v jehož obvodu se předmětná nemovitá věc nachází.

Správu nemovité věci vykonává soudní exekutor. Jednotlivé úkony může na základě pověření exekutora provést vykonavatel nebo jiný zaměstnanec soudního exekutora. Vyžaduje-li to charakter nemovité věci, exekutor ustanoví správce (§ 320f odst. 1 OSŘ).

Provedením exekuce správou nemovité věci se pak rozumí činění vhodných opatření, aby nemovitá věc byla řádně a úspěšně hospodářsky užívána, zejména přikáže dlužníkovi povinného, aby plody a užitky plynoucí z nemovité věci skládal na jím určený účet, a zakáže mu, aby je poskytoval povinnému, provedl na ně započtení nebo s nimi jinak nakládal (§ 320f odst. 3 OSŘ).

Ke správě nemovité věci je nutné sdělit, že tento způsob provedení exekuce není nijak zvlášť využívaným způsobem provedení exekuce a tento způsob provádění exekuce je spíše výjimečným.

4.1.6. Exekuce prodejem movitých a nemovitých věcí

Tento způsob provedení exekuce je primárně upraven v občanském soudním řádu, konkrétně v ustanoveních § 321 až 338a OSŘ, neboť exekuční řád obsahuje zejména odkazovací normu v ustanovení § 69 EŘ. Exekuční řád obsahuje rovněž ustanovení § 68 EŘ o vyškrtnutí věcí ze soupisu, o čemž bude pojednáno v dalších částech této práce.

Způsob provedení exekuce prodejem movitých věcí bude samostatně řešen v následující části, a proto mu v této části nebude věnována pozornost. Exekuce prodejem nemovitých věcí je způsob provedení exekuce, který má za úkol zpeněžit nemovitý majetek povinného.

Exekuce prodejem nemovitých věcí má několik fází. Nejprve je nutné exekučním příkazem prodejem nemovitých věcí postihnout nemovité věci povinného. Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému, povinnému, případně manželu povinného a katastrálnímu úřadu, v jehož obvodu se nemovitá věc nachází. Současně s exekučním příkazem je nutné zaslat katastrálnímu úřadu, v jehož obvodu se nachází sídlo soudního exekutora, vyrozumění o zahájení exekuce. Další fází v případě, že exekutorovi svědčí právo dražby (§ 14 a násl. SouVR) je ustanovení znalce, který ocení zajištěnou nemovitou věc a její příslušenství cenou obvyklou (§ 36 OSŘ). Znalec se ustanovuje usnesením, proti kterému není přípustné odvolání.

Poté, co znalec vypracuje znalecký posudek, rozhodne soudní exekutor o ocenění nemovitých věcí, jehož podkladem je znalecký posudek (§ 336a OSŘ). V tomto posudku je určena cena obvyklá předmětné nemovité věci, která je podkladem pro stanovení výše nejnižšího podání při dražbě. Proti usnesení o určení ceny nemovité věci je přípustné odvolání. Další fází je vydání dražební vyhlášky. Ustanovení § 336b explicitně stanovuje, že exekuce prodejem nemovitých věcí se provede dražbou. V dražební vyhlášce je, mimo jiné, stanoveno nejnižší podání pro dražené nemovité věci, jež činí při první dražbě dvě třetiny výsledné ceny podle usnesení o ocenění nemovitých věcí. Proti dražební vyhlášce není v řízení zahájených po 01.01.2013 přípustné odvolání. Do dražby nemovitých věcí je možné podat přihlášku dle ustanovení § 336f OSŘ, kdy do dražby se může přihlásit věřitel, který má pohledávku zajištěnou zástavním právem k nemovité věci anebo který má proti povinnému pohledávku přiznanou rozhodnutím, smírem nebo jiným titulem uvedeným v ustanovení § 274 OSŘ (vymahatelnou pohledávku). Přihlášku je nutné podat u soudního exekutora, který provádí dražbu nejpozději do zahájení prvního dražebního jednání.

V případě, že dražitel učiní nejvyšší podání při dražbě, je mu udělen příklep. Příklep se uděluje usnesením, proti kterému je přípustné odvolání. Po právní moci usnesení o příklepu soudní exekutor dražitele vyzve, aby doplatil nejvyšší podání, neboť dražitel je povinen uhradit před dražbou dražební jistotu, jejíž výši určí soudní exekutor (§ 336e OSŘ). Po nabytí právní moci usnesení o příklepu a

doplatení nejvyššího podání se vydražitel stává vlastníkem nemovitých věcí, a to zpětně ke dni udělení příklepu. Ustanovení § 336ja OSŘ zavedlo do dražebního jednání institut předražku, kdy navrhovatel předražku může do 15 dnů ode dne zveřejnění usnesení o příklepu exekutorovi písemně navrhnout, že vydraženou nemovitou věc chce nabýt alespoň za částku o čtvrtinu vyšší, než bylo nejvyšší podání.

V případě neúspěšné dražby se dražba opakuje. Při druhé dražbě nemovitých věcí se nejnižší podání stanoví ve výši 50 % výsledné ceny; ve třetím dražebním jednání činí 40 % výsledné ceny, ve čtvrtém 30 % a v pátém dražebním jednání 25 % výsledné ceny (§ 336m odst. 3 OSŘ).

V případě, že vydražitel nedoplatí ve stanovené lhůtě nejvyšší podání, stává se obmeškálem vydražitelem a je povinen nahradit náklady, které vznikly v souvislosti s opakovanou dražbou, a, bylo-li při dalším dražebním jednání dosaženo nižší nejvyšší podání, rozdíl na nejvyšším podání.

Poslední fází exekuce prodejem nemovitých věcí je rozvrh rozdělované podstaty. V usnesení o rozvrhu soudní exekutor dle skupin a pořadí pohledávek dle ustanovení § 337c OSŘ rozvrhne rozdělovanou podstatu, kterou tvoří nejvyšší podání a úroky z něho, popřípadě náhrady, které do podstaty připadají podle ustanovení § 336n odst. 4 OSŘ, a na tyto náhrady započítaná jistota vydražitele uvedeného v ustanovení § 336m odst. 2 OSŘ, případně po odečtení daně z přidané hodnoty, je-li povinný plátcem daně z přidané hodnoty a sloužila-li vydražená věc jeho podnikatelské činnosti.

4.1.7. Exekuce postižením závodu

Tento způsob provedení exekuce je primárně upraven v občanském soudním řádu, konkrétně v ustanoveních § 338f až 338zr OSŘ, neboť exekuční řád obsahuje zejména odkazovací normu v ustanovení § 71 EŘ.

Exekuce postižením závodu má za cíl zpeněžení závodu povinného. Exekuční příkaz postižením závodu exekutor doručí oprávněnému, povinnému, manželu povinného, správci a příslušnému rejstříkovému soudu nebo orgánu, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán.

Exekutor je následně povinen ustanovit správce závodu. Podle ustanovení § 338i OSŘ správcem exekutor ustanoví osobu zapsanou podle zvláštních předpisů v seznamu insolvenčních správců. Soudní exekutor nad ustanoveným správcem vykonává dohled. Po právní moci exekučního příkazu postižením závodu soudní exekutor uloží správci, aby ve lhůtě stanovené exekutorem předložil předběžnou zprávu o tom, zda pro uspokojení vymáhané pohledávky je vhodnější závod dále spravovat nebo ho prodat. Rozhodne-li exekutor o pokračování exekuce správou závodu, uloží správci, aby výtěžek správy vyplácel soudnímu exekutorovi.

Pokud však soudní exekutor rozhodne na základě doporučení správce o prodeji závodu, jsou fáze exekuce prodejem závodu obdobné jako v případě exekuce prodejem nemovitých věcí. Odlišností je, že cenu závodu určuje soudní exekutor na základě správy správce závodu. Současně nejnižší podání nečiní dvě třetiny rozhodné ceny jako je tomu u nemovitých věcí, ale jednu polovinu rozhodné ceny. Nicméně je nutné zdůraznit, že u exekuce postižením závodu jsou tytéž fáze, tedy – usnesení o ceně, dražební vyhláška, usnesení o příklepu, usnesení o rozvrhu.

Obdobně jako správa nemovité věci, je exekuce prodejem závodu velice málo užívaným způsobem provedení exekuce, který se reálně prakticky téměř vůbec nevyskytuje.

4.1.8. Exekuce pozastavením řídičského oprávnění

Tento způsob provedení exekuce je na rozdíl od předchozích způsobů upraven pouze v exekučním řádu a nelze je tak provádět v řízení o výkon rozhodnutí, ale pouze v exekučním řízení. Exekuce pozastavením řídičského oprávnění je upravena v ustanovení § 71a EŘ.

Exekuční příkaz k pozastavení řídičského oprávnění povinného může exekutor vydat pouze tehdy, jestliže je v exekuci vymáhán nedoplatek výživného na nezletilé dítě anebo na zletilé dítě do 26 let věku, které se soustavně připravuje studiem na své budoucí povolání. Toto bylo upraveno doposud poslední novelou exekučního řádu, zákonem č. 298/2017 Sb., s účinností od 04.10.2017, neboť do té doby bylo možné exekuci pozastavením řídičského oprávnění provést pouze v případě dlužního výživného na nezletilé dítě.

Dnem, kdy je exekuční příkaz doručen povinnému, ztrácí oprávnění k řízení vozidel, ke kterým má řídičské oprávnění. Exekuci pozastavením řídičského oprávnění nelze provést v případě, kdy povinný využívá řídičského oprávnění k uspokojování základních potřeb svých a své rodiny⁵

Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému, povinnému a orgánu, který vede registr řídičů.⁶ Povinnému nesmí být exekuční příkaz doručen později než orgánu, který vede registr řídičů.

4.1.9. Exekuce zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitých věcech

Do 30.06.2015 byla exekuce zřízením exekutorského zástavního práva prováděna podle ustanovení § 338b až 338e OSŘ, kdy zřízení exekutorského zástavního práva bylo jedním ze způsobů provedení exekuce při vymáhání peněžitého plnění. Od 01.07.2015 vešel v účinnost zákon č. 139/2015 Sb., kterým bylo do exekučního řádu zakotveno ustanovení § 73a, kterým bylo zřízeno exekutorské zástavní právo na nemovitých věcí jako samostatné exekuční řízení.

Řízení o zřízení exekutorského zástavního práva na nemovitých věcech má řadu odlišností od „klasického“ exekučního řízení, neboť např. s vyrozuměním o zahájení exekuce se povinnému nezasílá výzva ke splnění vymáhané povinnosti

---

⁵ Tedy např. u řídičů z povolání.

⁶ Úřad obce s rozšířenou působností dle místa trvalého pobytu povinného.

dle ustanovení § 46 odst. 6 EŘ. Oprávněný nemá právo na náhradu nákladů. Náklady exekuce hradí exekutorovi oprávněný. Exekutor nevydá exekuční příkaz ke zřízení exekutorského zástavního práva, neuhradí-li oprávněný náklady exekuce podle příkazu k úhradě nákladů exekuce, který se doručuje pouze oprávněnému. Oprávnění k vedení exekuce exekutorovi zaniká provedením exekuce ke zřízení exekutorského zástavního práva. Exekuce ke zřízení exekutorského zástavního práva je provedena právní mocí exekučního příkazu. Provedením exekuce exekutorské zástavní právo nezaniká. Exekutorské zástavní právo k nemovité věci, která je předmětem evidence v katastru nemovitostí, se do katastru nemovitostí zapíše na návrh oprávněného na základě exekučního příkazu, kterým bylo exekutorské zástavní právo zřízeno.

Do 30.06.2015 bylo exekutorské zástavní právo na nemovitých věcech relativně často využívaným způsobem provedení exekuce. Vzhledem ke skutečnosti, že od 01.07.2015, je exekuce zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitých věcech samostatným řízením, ve které je oprávněný povinen hradit náklady exekuce, stala se z tohoto způsobu provedení exekuce spíše výjimečná záležitost.

4.2. Exekuce na nepeněžitá plnění

Způsob exekuce ukládající jinou povinnost, než zaplacení peněžitě částky se řídí povahou uložené povinnosti. Takovou exekuci lze provést vyklizením, odebráním věci, rozdělením společné věci nebo provedením prací a výkonů.

Tyto způsoby provedení exekuce jsou primárně upraveny v občanském soudním řádu, konkrétně v ustanoveních § 339 až 351 OSŘ, neboť exekuční řád obsahuje zejména odkazovací normu v ustanovení § 73 EŘ. V exekučním řízení však nepeněžitá plnění nikdy nestojí samo a je možné užít i způsoby provedení exekuce na peněžitá plnění, a to pro vymození nákladů oprávněného a nákladů exekuce, které je povinen hradit povinný.

4.2.1. Exekuce vyklizením

Zřejmě nejčastějším způsobem provedení exekuce na nepeněžitě plnění je vyklizení. Průběh způsobu provedení exekuce vyklizením je takový, že soudní exekutor vydá exekuční příkaz vyklizením, ve kterém specifikuje nemovitou věc, stavbu, byt, nebo místnost, která má být dle exekučního titulu vyklizena. Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému a povinnému. Po splnění podmínek stanovených v ustanovení § 52 odst. 3 EŘ soudní exekutor zašle povinnému vyrozumění o tom, kdy bude exekuce vyklizením provedena, přičemž toto vyrozumění musí být doručeno nejméně 15 dní předem. Vyrozumění se doručí rovněž oprávněnému a orgánu obce, v jehož obvodu bude vyklizení provedeno.

Samotný průběh vyklizení je zakotven v ustanovení § 341 OSŘ, kdy vyklizení se provede tak, že exekutor učiní opatření, aby z vyklizovaného objektu byly odstraněny věci patřící povinnému a příslušníkům jeho domácnosti, jakož i věci, které sice patří někomu jinému, ale jsou se souhlasem povinného umístěny ve vyklizovaném nebo na vyklizovaném objektu a byli vykázáni povinný a všichni, kdo se tam zdržují na základě práva povinného. Vyklizované movité věci se předají povinnému nebo někomu ze zletilých příslušníků jeho domácnosti, pokud tyto věci nemá kdo převzít nebo je převzetí odmítnuto, dají se věci na náklady povinnému do úschovy vhodnému schovateli. Nevyzvedne-li si povinný věci u schovatele do šesti měsíců ode dne, kdy byly uschovány, budou prodány na návrh schovatele podle ustanovení o prodeji movitých věcí.

Od 30.09.2017 vešel v účinnost zákon č. 296/2017 Sb., kterým byl do občanského soudního řádu opětovně zakotven institut vyklizení s náhradou. Ukládá-li exekuční titul, aby povinný vyklidil dům nebo byt, za které je nutno zajistit určený způsob náhrady za ztrátu práva, exekutor vyklizení provede pouze v případě, jestliže je prokázáno, že povinnému je zajištěn takový způsob náhrady, jaký byl určen ve vykonávaném rozhodnutí. Tuto náhradu je povinen zajistit oprávněný. Bylo-li exekučním titulem přiznáno povinnému náhradní bydlení, provede se exekuce s tím, že odstraněné věci se přestěhují do zajištěného náhradního obydlí. Po přestěhování vykonavatel předá náhradní obydlí povinnému nebo zletilému příslušníkovi jeho domácnosti, je-li takový; odmítnou-

li náhradní obydlí převzít, uloží klíče u soudu nebo orgánu obce a povinného o tom vyrozumí.

4.2.2. Exekuce odebráním věci

Ukládá-li exekuční titul, aby povinný vydal nebo dodal oprávněnému věc, provede exekutor exekuci tak, že dá odebrat věc se vším, co k ní patří, povinnému a odevzdá ji oprávněnému. Soudní exekutor tedy vydá exekuční příkaz odebráním věci, který se doručuje oprávněnému a povinnému. Povinnému bude exekuční příkaz doručen při odebrání věci. Exekutor vyrozumí oprávněného o době výkonu předem. Odebrání věci nebude provedeno, nebude-li mu přítomen oprávněný nebo jeho zástupce. Vyžaduje-li to účel exekuce, je ten, kdo provádí exekuci, oprávněn učinit osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde je podle důvodného předpokladu věc, kterou má povinný vydat nebo dodat oprávněnému; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu povinného nebo do jiné místnosti povinného přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít (§ 345 OSŘ).

V případě, kdy má odebíranou věc u sebe někdo jiný než povinný, vyzve jej exekutor, aby ji oprávněnému vydal. Nebude-li věc vydána dobrovolně, použije se přiměřeně ustanovení o výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky. Nepodaří-li se odebrat věc určenou v exekučním příkazu a lze-li si věc stejného druhu a stejné jakosti opatřit jinak, vyzve exekutor oprávněného, aby si ji opatřil na náklad a nebezpečí povinného (§ 346 a 347 OSŘ).

4.2.3. Exekuce rozdělením společné věci

Ukládá-li exekuční titul, aby byla společná movitá věc nebo nemovitá věc prodána a její výtěžek rozdělen mezi spoluvlastníky, provede se exekuce přiměřeně podle ustanovení o prodeji movitých věcí nebo nemovitých věcí. Spoluvlastníci mají pro účely rozvrhu výtěžku prodeje postavení oprávněných;

výše pohledávek se stanoví podle výše jejich podílů na společné věci. Ukládá-li exekuční titul, aby byla společná movitá věc nebo nemovitá věc rozdělena jinak než prodejem, určí exekutor exekučním příkazem, jak bude exekuce provedena. Ukazuje-li se to potřebné, přibere se k provedení exekuce vhodná osoba, podle možnosti zástupce orgánu obce (§ 348 OSŘ).

4.2.4. Exekuce provedením prací a výkonů

Exekuce provedením prací a výkonů se dá provést dvěma různými způsoby, kdy rozlišujeme tzv. zastupitelné a nezastupitelné plnění. U zastupitelného plnění jde o situace, kdy exekuční titul ukládá, aby povinný podle něho provedl pro oprávněného nějakou práci, kterou může vykonat i někdo jiný než povinný. V takovém případě, pokud povinný nesplní povinnost uloženou exekučním titulem sám, může soudní exekutor sám nebo prostřednictvím někoho jiného provést předmětnou povinnost, a to na náklad povinného. Standardně může jít např. o odstranění stavby.

U nezastupitelného plnění, pokud exekuční titul ukládá povinnému povinnost, kterou za něj nemůže splnit nikdo jiný, uloží exekutor za porušení této povinnosti povinnému pokutu až do výše 100.000,00 Kč. Nesplní-li povinný ani poté vykonávané rozhodnutí, ukládá mu exekutor další přiměřené pokuty, dokud nebude exekuce zastavena nebo povinný nesplní povinnost dle exekučního titulu. Pokuty připadají státu a v exekučním řízení jsou vymáhány soudním exekutorem (§ 351 OSŘ).

5. Předpoklady pro vydání exekučního příkazu prodejem movitých věcí

Podle platné právní úpravy, konkrétně pak dle ustanovení § 59 odst. 1 písm. c) EŘ, je exekuce prodejem movitých věcí jedním ze způsobů provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky. Zákonem č. 164/2015 Sb., s účinností od 01.09.2015 byla do exekučního řízení zakotvena zásada, že v případě, kdy to nebrání účelu exekuce, provede se exekuce postupně jednotlivými způsoby provedení, kdy exekuce prodejem movitých věcí je až ve třetí skupině. Otázkou ovšem zůstává, jak definovat pojem „nebrání-li to účelu exekuce“, který je dle mého názoru velice vágní. Důvodová zpráva k zákonu č. 164/2015 Sb., se o tomto nijak nezmiňuje a je tedy na úvaze exekutora, kdy nastane takováto skutečnost.

K samotnému vydání exekučního příkazu prodejem movitých věcí lze teoreticky přistoupit ihned po doručení pověření k provedení exekuce soudnímu exekutorovi, neboť exekuční příkaz v obecné rovině slouží pouze k zajištění majetku povinného ve smyslu ustanovení § 47 odst. 3 EŘ, který explicitně uvádí, že vydání exekučního příkazu není provedením exekuce. V praxi by se však exekuční příkaz prodejem movitých věcí měl vydávat před provedením mobiliární exekuce nebo před přistoupením k jinému soupisu ve smyslu ustanovení § 327a OSŘ.

Lze tedy konstatovat, že je ex lege povinností exekutora, aby v případě, kdy nepostačují způsoby provedení exekuce podle ustanovení § 58 odst. 2 písm. a) a b) EŘ k vymožení celé vymáhané pohledávky, další odpovědi na součinnosti třetích osob uvedených v ustanovení § 33 a 34 EŘ jsou negativní, a současně také povinný nejeví absolutně žádné známky či náznaky flexibilního řešení exekuce (nesplácí, ani nemá vůli iniciativně si domluvit splátkový kalendář), aby v duchu naplnění ustanovení § 46 odst. 1 EŘ přistoupil k vydání exekučního příkazu prodejem movitých věcí a provedl exekuci prodejem movitých věcí.

5.1. Záloha na náklady exekuce

S tímto způsobem provádění exekuce jsou však spojeny značné náklady, a to na náhradu cestovních výdajů, stěhovacích nákladů a nákladů na uskladnění věcí. Z tohoto důvodu soudní exekutor v případě, kdy nejde o exekuci k vymožení výživného nezletilého dítěte, má právo požadovat od oprávněného přiměřenou zálohu na náklady exekuce. Spotřebovaná část zálohy se oprávněnému nevrací a stává se nákladem oprávněného.

Výši zálohy na náklady exekuce a lhůtu k její úhradě určuje exekutor. Záloha na náklady exekuce ukládající zaplacení peněžité částky nesmí přesáhnout 50 % odměny podle ustanovení § 6 ET a paušální částky náhrady hotových výdajů podle ustanovení § 13 odst. 1 ET, případně odhadu účelně vynaložených hotových výdajů, je-li vyšší než paušální částka podle ustanovení § 13 odst. 1 ET. Za základ odměny se považuje výše pohledávky, která má být vymožena; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží. V případě exekuce ukládající jinou povinnost, než zaplacení peněžité částky nesmí záloha na náklady exekuce přesáhnout 50 % odměny stanovené pro takovou exekuci v ustanovení § 7 až 10 ET anebo paušální částku náhrady hotových výdajů podle ustanovení § 13 odst. 1 ET, případně odhad účelně vynaložených hotových výdajů, je-li vyšší než paušální částka podle ustanovení § 13 odst. 1 (§ 12 ET).

Pokud oprávněný zálohu neuhradí, může soudní exekutor postupovat dle ustanovení § 55 odst. 6 EŘ, kdy nesloží-li oprávněný přiměřenou zálohu na náklady exekuce, exekutor exekuci zastaví. Exekutor exekuci nezastaví pouze tehdy, jsou-li splněny podmínky pro osvobození oprávněného podle zvláštního právního předpisu nebo je-li vymáháno výživné na nezletilé dítě. V takovém případě se oprávněný dopustil procesního zavinění na zastavení exekuce a má tedy povinnost k úhradě nákladů exekuce.

V otázce výše nákladů mám za to, že ve světle nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 01.07.2016 sp. zn. IV. ÚS 3250/14 vzniká exekutorovi nárok na náhradu nákladů exekuce (tj. na odměnu a náhradu hotových výdajů) v právních předpisy stanovené minimální výši, když tento nárok mu vzniká v okamžiku, kdy byl

exekutor pověřen jejím provedením, přičemž není rozhodné, zda již bylo v rámci řízení něčeho vymoženo, či nikoliv.

6. Exekuční příkaz prodejem movitých věcí

Elementárním rozhodnutím soudního exekutora, na základě kterého je prováděna exekuce prodejem movitých věcí, je exekuční příkaz prodejem movitých věcí. Obecně jsou náležitosti exekučního příkazu upraveny v ustanovení § 47 až 49 EŘ. Exekuční příkaz má účiny nařízení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu. Jak již bylo zmíněno, vydání exekučního příkazu slouží k zajištění majetku povinného a není provedením exekuce, ale je pouze první fází při provádění exekuce. Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek. Exekuční příkaz má účinky tzv. speciálního inhibitoria, o kterém bylo pojednáno výše. Veškeré exekuční příkazy prodejem movitých věcí povinného musejí obligatorně obsahovat následující: označení exekučního soudu, označení exekutora, který vede řízení, exekuční titul a orgán, který jej vydal nebo osobu, která jej vyhotovila, označení účastníků řízení včetně rodného čísla, lze-li jej zjistit, označení povinnosti, která má být exekucí vymožena, způsob provedení exekuce a číslo účtu oprávněného nebo exekutora vedeného u peněžního ústavu, je-li číslo účtu potřebné pro způsob vedení exekuce, označení osob, kterým se doručuje exekuční příkaz, výrok, poučení o odvolání, den a místo jeho vydání a podpis exekutora.

V rámci každého exekučního řízení se exekuční příkaz prodejem movitých věcí vydává pouze jednou, lhotejně, zda je v řízení provedeno více výkonů mobiliární exekuce. Exekuční příkaz prodejem movitých věcí se doručuje oprávněnému a povinnému. Oprávněnému není potřeba doručovat do vlastních rukou, nicméně exekuční příkaz by mu měl být doručen ihned po vydání, aby mohl případně využít možnosti být přítomen při výkonu mobiliární exekuce (§ 326 odst. 7 OSŘ). Povinnému, případně manželu povinného se exekuční příkaz prodejem movitých věcí doručení až při samotném výkonu mobiliární exekuce (§ 325 odst. 1 OSŘ).

Podle komentářové literatury by dřívější doručení exekučního příkazu prodejem movitých věcí než při samotném soupisu, mohl vést ke vzniku škody na straně oprávněného a bylo by možné uvažovat o náhradě takové škody ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci

rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), (dále jen „OdpŠk“), (Svoboda a kol. 2017: 1283).

K takovým závěrům je dle mého názoru možné dojít v řízení o výkon rozhodnutí, nicméně v řízení vedeném soudním exekutorem je takový postup zbytečný, neboť před samotným výkonem mobiliární exekuce by mělo být povinnému doručeno vyrozumění o zahájení exekuce a výzva ke splnění vymáhané povinnosti podle ustanovení § 46 odst. 6 EŘ. Zákon sice nikde nestanovuje, že by výkon mobiliární exekuce nemohl proběhnout právě při doručení vyrozumění o zahájení exekuce, exekučního příkazu prodejem movitých věcí a dalších listin podle ustanovení § 44 odst. 1 EŘ, ale je ustálenou praxí, že první výkon mobiliární exekuce probíhá až po doložce provedení exekuce, tedy po splnění podmínek dle ustanovení § 52 odst. 3 EŘ, kdy by povinný měl být o zahájené exekuci již spraven.

Exekuční příkaz nabude právní moci až doručením posledního účastníkovi řízení a následně může být exekuce prodejem movitých věcí provedena, přičemž provedením exekuce se rozumí až dražba movitých věcí. V případě, že má povinný u exekutorského úřadu více exekucí, měl by soudní exekutor postupovat tak, že exekuční příkaz prodejem movitých věcí vydá a doručí v každém exekučním řízení zvlášť.

6.1. Námitka neplatnosti právního jednání

Ustanovení § 44a EŘ zakotvuje zákaz, podle kterého nesmí povinný po doručení vyrozumění nakládat se svým majetkem včetně nemovitostí a majetku patřícího do společného jmění manželů, vyjma běžné obchodní a provozní činnosti, uspokojování základních životních potřeb svých a osob, ke kterým má vyživovací povinnost, a udržování a správy majetku. Právní jednání, kterým povinný porušil tuto povinnost, je neplatné.

Právní jednání se však považuje za platné, pokud námitku neplatnosti nevznese exekutor, oprávněný, nebo přihlášený věřitel, aby zajistili uspokojení vymáhané pohledávky. Právní účinky vznesení námitky neplatnosti nastávají od účinnosti právního jednání, dojde-li exekuční příkaz nebo jiný projev vůle exekutora, oprávněného, nebo přihlášeného věřitele všem účastníkům právního jednání, k němuž exekutor, oprávněný nebo přihlášený věřitel vznesl námitku neplatnosti.

Námitka neplatnosti právního jednání vznesená soudním exekutorem se ve většině případů provádí formou exekučního příkazu, kterým se přikáže provedení exekuce určité movité věci, která byla povinným zcizena v rozporu s ustanovením § 44a EŘ. V takovém exekučním příkazu je pak vznesena námitka neplatnosti právního jednání, kterým byl porušen předmětný zákaz ve prospěch třetí osoby. Třetí osoba je povinna předmětnou movitou věc po právní moci exekučního příkazu, ve kterém byla vznesena námitka neplatnosti právního jednání, vydat bez nároku na náhradu škody ze strany soudního exekutora. Vzniklou škodu pak může třetí osoba vymáhat po povinném.

V případě, že třetí osoba dobrovolně nevydá movitou věc, jež byla povinným zcizena v rozporu s ustanovením § 44a EŘ, a pro toto právní jednání byla vznesena námitka neplatnosti, postupuje soudní exekutor podle ustanovení o exekuci přikázáním jiného majetkového práva (právo na vydání věci), kdy třetí osoba se stává poddlužníkem povinného.

7. Věci nepodléhající exekuci

V kapitole 2. byly definovány movité věci, ne všechny movité věci však mohou být postiženy výkonem rozhodnutí, resp. exekucí. Právní předpisy neopomínají definovat, které věci nepodléhají exekuci. Právní úprava je obsažena v ustanoveních § 321 a § 322 OSŘ. Primárně tak je nutné uvést, že exekuce prodejem movitých věcí se nevztahuje na věci, které jsou z exekuce vyloučeny podle zvláštního právního předpisu, tedy např. zákaz prodeje výrobků z tuleňů dle ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 100/2004 Sb. o obchodování s ohroženými druhy; nebo exekuci nepodléhají podle zvláštního právního předpisu, např. dle zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, který ve svém ustanovení § 26 odst. 1 uvádí, že výkonem rozhodnutí nelze postihnout majetková autorská práva (Jirsa a kol. 2014: 272).

Dále pak výkonu rozhodnutí a soudní exekuci nepodléhají věci, které povinný nezbytně nutně potřebuje k uspokojování hmotných potřeb svých a své rodiny nebo k plnění svých pracovních úkolů, jakož i jiných věcí, jejichž prodej by byl v rozporu s dobrými mravy a jejichž počet a hodnota odpovídá obvyklým majetkovým poměrům. Toto zákonné ustanovení je velice obtížné uchopit, neboť obecně definice „nezbytně nutné potřeby“ a „dobrých mravů“ je právně relativně složitá. Podle usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 19.07.2006, sp. zn. 20 Cdo 509/2006 se ochrana povinného podle ustanovení § 322 odst. 1 OSŘ vztahuje pouze na ty věci, které nemůže povinný postrádat, aniž by tím byla snížena jeho důstojnost. S tímto názorem se dá vyslovit souhlas, nicméně samotné ustanovení § 322 odst. 1 OSŘ by bez taxativního výčtu nemohlo obstát.

K tomuto může posloužit ustanovení § 322 odst. 2 OSŘ, které taxativně uvádí, které věci jsou z exekuce vyloučeny. Předmětné ustanovení tedy uvádí, že z exekuce jsou vyloučeny: běžné oděvní součásti, včetně prádla a obuvi, obvyklé vybavení domácnosti, zejména lůžko, stůl, židle, kuchyňská linka, kuchyňské nářadí a nádobí, lednička, sporák, vařič, pračka, vytápěcí těleso, palivo, příkrývka a ložní prádlo, pokud hodnota takové věci zjevně nepřesahuje cenu obvyklého vybavení domácnosti, studijní a náboženská literatura, školní potřeby a dětské hračky, snubní prsten, písemnosti osobní povahy, obrazové snímky a obrazové

a zvukové záznamy týkající se povinného nebo členů jeho rodiny a nosiče dat těchto záznamů, pokud nelze takové záznamy přenést na jiný nosič dat, a jiné předměty podobné povahy, zdravotnické potřeby a jiné věci, které povinný nebo člen jeho domácnosti potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě, hotové peníze do částky odpovídající dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu, zvířata, u nichž hospodářský efekt není hlavním účelem chovu a která slouží člověku jako jeho společník.

K poměrně velké změně došlo s již zmiňovanou novelou provedenou zákonem č. 164/2015 Sb., kdy byly specifikovány a doplněny movité věci, které jsou vyloučeny z výkonu rozhodnutí. Důvodem pro tuto změnu bylo dle důvodové zprávy účinné zamezení zneužívání práva ze strany některých exekutorů, resp. jejich vykonavatelů při soupisu movitých věcí.⁷ Podle mého názoru byl však tento zásah do původního znění ustanovení § 322 odst. 2 OSŘ zcela zbytečný, neboť k tomuto ustanovení existuje rozsáhlá judikatura, která zcela jasně definuje, co je a co není postižitelné. Z této mohu zmínit například usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26.02.2002, sp. zn. 20 Cdo 2133/2001 a usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26.02.2004, sp. zn. 20 Cdo 180/2003, které definují věci nezbytně nutné k uspokojování potřeb svých a své rodiny a obvyklé vybavení domácnosti.

Z exekuce jsou dále vyloučeny movité věci, které povinný nezbytně nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti, v případě, kdy je povinný podnikatelem. Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 19.06.2002, sp. zn. 20 Cdo 1766/2001 však tuto definice vymezuje tak, že nepostižitelné jsou jen takové věci, které povinnému, alespoň v minimálním rozsahu, umožní v podnikání pokračovat.

Z exekuce jsou vyloučeny také technické prostředky, na nichž se podle zvláštního právního předpisu vede evidence investičních nástrojů nebo se uchovávají dokumenty týkající se údajů v této evidenci, a dále technické prostředky sloužící k poskytování údajů o vlastnících investičních nástrojů podle zvláštního právního předpisu; a dále rovněž věci, které povinný nabyt jako substituční jmění. To neplatí, má-li povinný právo s věcí volně nakládat nebo jde-li o exekuci, kterou

---

⁷ Důvodová zpráva k návrhu na změnu zákona – sněmovní tisk č. 181/0.

jsou vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věci nabytých jako substituční jmění (§ 322 odst. 4 a 5 OSŘ).

Nicméně i přes skutečnost, že výčet movitých věcí, které jsou exekučně nepostižitelné, byl rozšířen do stávající právní úpravy, i tak je dle mého názoru ustanovení § 322 OSŘ vágní, neboť definice obvyklého vybavení domácnosti dle názoru povinných a dle názoru ustálené judikatury je značně odlišné. Dovoluji si k tomuto odkázat na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26.02.2002, sp. zn. 20 Cdo 2133/2001 nebo na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26.02.2004, sp. zn. 20 Cdo 180/2003, které, mimo jiné, uvádí, že *„je součástí konstantní rozhodovací praxe Nejvyššího soudu názor, že to, které věci jsou vyloučeny z výkonu rozhodnutí, má-li jít o věci tvořící „obvyklé vybavení domácnosti“ ve smyslu § 322 odst. 2 písm. a) OSŘ, je nutné posuzovat z hlediska uvozujícího ustanovení § 322 odst. 1 OSŘ a tam vtěleného hlediska jejich „nezbytné potřeby“ při uspokojování hmotných potřeb povinného a jeho rodiny; proto výkonem rozhodnutí nelze postihnout jen takový majetek, který slouží k uspokojování těch životních potřeb, které lze hodnotit jako základní (majetek, jenž reflektuje potřebu „nezbytnou“). Byť ustanovení § 322 OSŘ vyjadřuje princip ochrany povinného v exekučním řízení, nelze ztratit se zřetele, že tato ochrana je logicky limitována tím, o co v tomto řízení jde; totiž vymoci (a nikoli naopak) plnění, jež bylo kvalifikovaně uloženo, resp. k plnění stanoveno. Skutečnost, že určité věci – se zřetelem k aktuálním sociálním standardům – tvoří i typické vybavení domácnosti (kupř. barevný televizor, přehrávací aparatura, sedací souprava apod.), ještě neznamená, že jsou věcmi nezbytně potřebnými. I když jsou tedy součástí tzv. obvyklého vybavení domácnosti, nemusí být z výkonu vyloučeny, jestliže jsou současně věcmi (posuzováno především z objektivního hlediska) k uspokojování potřeb povinného zbytnými. Okolnost, že tyto věci byly dosud povinným užívány „běžně“ a „přirozeně“ v sledovaných souvislostech významná není; měřítko nezbytnosti se totiž neodvívá pouze od četnosti a způsobu užívání věcí, nýbrž má základ v úvaze, zda lze na povinném požadovat, aby se při uspokojování základních životních potřeb svých a své rodiny bez uvedených věcí obešel, případně je uspokojoval na kvalitativně nižší úrovni, s nižšími náklady, dáváje přednost plnění svých zákonných povinností.“*

Za věci vyloučené z exekuce tak nelze posuzovat věci, jež jsou nadstandardním vybavením domácnosti, které nelze považovat za vybavení obvyklé. Např. kávovar slouží k nadstandardní přípravě kávy, kterou lze připravit i jednodušším způsobem a zvyšuje pouze komfort uživatele takového zařízení. Tato movitá věc nikterak neuspokojuje základní životní standard povinného a není důvodné tak takovou movitou věc z exekuce vyloučit. Obdobně je tomu s DVD přehrávačem, který slouží pouze pro uspokojování volnočasových aktivit, které lze uspokojit i jiným způsobem a uživateli poskytuje pouze nadstandardní uživatelský komfort a životní úroveň. Není namístě o tuto movitou věc exekuci zastavit. Co se týče tiskárny, opětovně se jedná o nadstandardní periferní zařízení, bez kterého je možné užívat výpočetní techniku a pouze zajišťuje uživatelský komfort při zachycení hmotných výstupů z výpočetní techniky. Navíc není pro uživatele nikterak diskomfortní zajistit si takové hmotné výstupy prostřednictvím třetí komerční osoby. Charakter obvyklého vybavení domácnosti nemůže být vykládán extenzivním způsobem, na úkor práva oprávněného k jeho řádnému uspokojení peněžité povinnosti povinného, která nebyla dobrovolně splněna, což je v rozporu se zásadou *pacta sunt servanda*. Co se týče obvyklého vybavení domácnosti ve věci televizoru a vysavače, pak se mohou takové movité věci blížit obvyklému vybavení domácnosti, avšak jejich vlastnictví lze opět vyložit ve smyslu nadstandardního uživatelského komfortu. Úklid domácnosti lze zcela zjevně provádět i jiným prostředky jako je smeták a prostředky pro vytírání podlahy. Co se týče televizoru, pak je nutné na takovou věc nahlížet opětovně jako na prostředek volnočasových aktivit, který pouze zvyšuje uživatelský komfort povinného. Jediným důvodem pro vyloučení takové věci z exekuce by byla skutečnost, že je tímto porušeno právo povinného na svobodný přístup k informacím, nebo jiného základního práva. V současné době je však možné takové informace získávat např. prostřednictvím rozhlasu či jiného zařízení.

Druhá část

8. Výkon mobiliární exekuce

8.1. Vykonavatel, asistent vykonavatele, definice mobiliární exekuce

Ve druhé kapitole této práce byla stručně a podle zákonného ustanovení definována pozice vykonavatele dle exekučního řádu. Exekutor může vykonavatele exekutora písemně pověřit prováděním úkonů, které ve výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu provádí vykonavatel. Těmito úkony jsou pro vykonavatele soudního exekutora dle ustanovení § 46 JŘ v části týkající se exekuce prodejem movitých věcí následující úkony spojené s provedením exekuce správou nemovité věci, osobní prohlídku povinného a prohlídku jeho místností, skříní a jiných schránek (§ 325a OSŘ), soupis movitých věcí (§ 326 OSŘ), prodej věcí, které se rychle kazí, mimo dražbu (§ 326b OSŘ), zajištění sepsaných věcí (§ 327 OSŘ), označení sepsaných věcí, které nebyly zajištěny (§ 327 odst. 3 OSŘ), pojetí věci do soupisu zápisem do protokolu (§ 327a odst. 1 OSŘ), odhad sepsaných movitých věcí, nebyl-li přibrán znalec (§ 328 OSŘ), prodej pohledávek a prodej sepsaných věcí v dražbě (§ 314b odst. 1 a § 329 odst. 1 OSŘ), vydání odebraných peněz oprávněnému nebo jejich složení u exekutora (§ 333 OSŘ), jednání potřebná k uplatnění práv z cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů či listin představujících právo na splacení dlužné částky (§ 334 OSŘ), úkony potřebné ke zpeněžení sepsaných cenných papírů a zaknihovaných cenných papírů (§ 334a OSŘ), zničení zjevně bezcenné věci (§ 341 odst. 4 OSŘ).

Vykonavatel soudního exekutora je tedy zaměstnanec soudního exekutora, který provádí výkon mobiliární exekuce. Vedle vykonavatele je k provádění exekuce prodejem movitých věcí oprávněn rovněž soudní exekutor, koncipient a kandidát. Vykonavatel soudního exekutora disponuje služebním průkazem vydaným Exekutorskou komorou České republiky, kterým je povinen se při výkonu exekuční činnosti prokazovat. Další osobou, která může být účastna výkonu mobiliární exekuce je tzv. asistent vykonavatele, což je další zaměstnanec

soudního exekutora ve smyslu ustanovení § 27 EŘ. Asistent vykonavatele je zaměstnanec exekutora, který je stejně jako vykonavatel písemně pověřen k provádění jednoduchých úkonů v rámci exekuční činnosti. Asistent vykonavatele plní zejména takové úkony, jako je doručování písemností, domlouvání splátkových kalendářů a přijímání vymoženého plnění od povinných. Asistent vykonavatele však není oprávněn činit úkony, které občanský soudní řád svěřuje pouze vykonavateli, tedy zejména soupis movitých věcí. Jako asistent vykonavatele je většinou označována osoba, která je v pracovním poměru u exekutora, ale doposud nesložila kvalifikační zkoušku vykonavatele. V praxi častým jevem je také asistent vykonavatele, který působí jako pomocník vykonavatele, ať jde již o jeho ochranu nebo o pomoc se zajišťováním movitých věcí či sepisování protokolů.

Provádění exekuce prodejem movitých věcí tzv. v terénu je označováno jako výkon mobiliární exekuce. Je však nutné podotknout, že výkon mobiliární exekuce obsahově částečně přesahuje exekuci prodejem movitých věcí, neboť exekuce prodejem movitých věcí dle své definice podle občanského soudního řádu má za cíl pouze sepsat a zpeněžit movité věci povinného. Výkon mobiliární exekuce má však být komplexním jednáním s povinným v místě, kde se zdržuje nebo kde má uschován svůj movitý majetek a soupis movitých věcí nemusí být vždy výsledkem mobilární exekuce (např. za situace, kdy je domluven splátkový kalendář nebo vymožena pohledávka), naopak součástí mobiliární exekuce není zpeněžování movitých věcí prostřednictvím dražby.

Cíl mobiliární exekuce je tak pro potřeby této práce možné definovat jako provedení exekuce vymožením dlužné částky nebo její části, domluvením splátkového kalendáře nebo zajištěním movitých věcí.

Popis činností vykonavatele, jak bude popsán níže, je mým osobním názorem na to, jak by měl vykonavatel soudního exekutora prakticky vykonávat exekuční činnost.

8.2. Činnost před výkonem mobiliární exekuce

Před samotným výkonem mobilární exekuce je nejdříve nutné vyhodnotit spis, zda je v něm možné realizovat výkon mobilární exekuce. Předpoklady pro vydání exekučního příkazu prodejem movitých věcí byly popsány v kapitole 5. této práce. Z exekučního spisu však musí být patrné, kde je možné povinného zastihnout a kde je předpoklad, že zde má uschován svůj movitý majetek. Častým jevem je skutečnost, kdy povinný jako svůj pobyt v Registru obyvatel uvádí ohlašovnu. Je však zcela evidentní, že na adrese ohlašovny se povinný zdržovat nemůže.

Aktuální adresu povinného se nejčastěji podaří zjistit z odpovědí na lustrace a součinnosti dle ustanovení § 33 a 34 EŘ od Policie České republiky, České pošty s.p., zdravotní pojišťovny a dalších orgánů. V případě, kdy Policie České republiky uvede v odpovědi, že se povinný na určité adrese zdržuje nebo Česká pošta s.p. uvede, že povinný na předmětné adrese přebírá zásilky, je toto tou podstatnou informací, na základě které lze realizovat výkon mobilární exekuce. Rovněž pokud doručenka založená v exekučním spise prokazuje, že povinný v místě doručování osobně přebírá zásilky, dá se předpokládat, že se bude v místě i zdržovat a mít zde uschován svůj movitý majetek. Doručenka má přitom sílu veřejné listiny (§ 50f odst. 3 OSŘ).

Pokud tedy z exekučního spisu plyne skutečnost, že se povinný na určité adrese zdržuje, lhostejno, zda je to adresa trvalého pobytu povinného či nikoliv, může být na toto místo vyslán vykonavatel soudního exekutora, aby zde provedl šetření za účelem zjištění, zda se zde povinný skutečně zdržuje a má zde uschován svůj movitý majetek a případně provedl výkon mobiliární exekuce.

Mám za to, že pro to, aby mohl vykonavatel pracovat s exekučním spisem koncepčně a účelově, musí proběhnout před výkon mobilární exekuce příprava vykonavatele na tento výkon, která spočívá v důkladné lustraci povinného. Tyto lustrace mohou spočívat např. v tom, že vykonavatel prostřednictvím internetu a

veřejně přístupných rejstříků⁸ zjistí informace o povinném, které jsou vhodné pro pozdější jednání s povinným. Vykonavatel by s sebou pro realizaci výkonu mobiliární exekuce měl mít vždy složku s exekučním případem. V této složce by vždy mělo být pověření soudního exekutora nebo usnesení o nařízení exekuce v řízeních zahájených před velkou novelou, exekuční příkaz prodejem movitých věcí, případně další listiny, které má vykonavatel v řízení doručovat povinnému, kopie odpovědí na součinnosti a lustrace, které jsou potřebné k provedení exekuce. Vykonavatel by měl mít během pracovní doby složku u sebe nebo na místě, kde bude maximálně eliminováno riziko, že dojde k její ztrátě či odcizení. Po skončení pracovní doby by měl mít vykonavatel složku do vrácení na exekutorský úřad vždy na místě, které je možné uzamknout. Dále by měl vykonavatel ze složky zjistit, zda se jedná o první či opakovaný výkon mobiliární exekuce, případně, co bylo dohodnuto na předchozím výkonu mobiliární exekuce, zda bude doručovat písemnosti, případně jaké, jestli se jedná o adresu trvalého bydliště nebo jinou adresu, případně z jaké součinnosti, zda exekuční spis obsahuje kontakt na povinného, jak vysoká je celková vymáhaná povinnost. Po těchto krocích je možné provést výkon mobilární exekuce.

8.3. Provedení výkonu mobilární exekuce

Vykonavatel by v místě, kde bude prováděn výkon, měl provést dokumentaci místa, tedy měl by nafotit objekt, ve kterém bude proveden výkon mobiliární exekuce, včetně poštovních schránek a zvonků, které obsahují jméno povinného. Pokud se jedná o bytový dům a nelze s jistotou zjistit, v jaké bytové jednotce se povinný zdržuje, měl by vykonavatel v domě provést místní šetření. Místní šetření by mělo vypadat tak, že vykonavatel soudního exekutora od sousedů zjistí, zda, v jakém bytě, případně u koho se povinný zdržuje. V případě, že jsou odpovědi od sousedů pozitivní, měl by vykonavatel tyto skutečnosti uvést do protokolu. Současně by měl vykonavatel zjistit jméno souseda, který informaci o povinném poskytl a toto rovněž uvést do protokolu, záhodno je, nechat si protokol od souseda, který poskytl informaci, rovněž podepsat. Informace o povinném by

---

⁸ Živnostenský rejstřík, obchodní rejstřík, katastr nemovitostí apod.

měla být zjištěna minimálně od dvou sousedů, aby byla ověřena jejich pravost. Často se stává, že v bytovém domě nikdo neotevře. V takovém případě by se pak vykonavatel měl pokusit zjistit kontakt na jakéhokoliv člena předsednictva společenství vlastníků jednotek, který by mohl poskytnout informace o povinném.

Podle stanoviska Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 21.07.2010, č.j. 1457/2010-OD-DOH/11, soudní exekutor, případně jeho zaměstnanci, jsou při výkonu exekuční činnosti oprávněni vstupovat na pozemky, do bytů či jiných prostor. Hlavním předpokladem pro vstup exekutora je fakt, že nemovitá věc patří povinnému anebo existuje předpoklad, že se v nemovité věci nacházejí věci patřící povinnému, které mohou být postižitelné za účelem uspokojení pohledávky oprávněného.

V případě, že se jedná o rodinný dům nebo je na základě místního šetření objektivně a nade vší pochybnost prokázáno, že se povinný v místě výkonu zdržuje, může vykonavatel přistoupit k faktickému provedení mobiliární exekuce. Vykonavatel by tedy měl prostřednictvím zvonění a klepání docílit toho, aby povinný, případně jiný člen jeho domácnosti, otevřel a vykonavatele dobrovolně vpustil do místa výkonu.

Za situace, kdy na zvonění a klepání nikdo nereaguje, měl by se vykonavatel pokusit o telefonický kontakt povinného s tím, aby se povinný obratem dostavil do místa výkonu. Vykonavatel by měl povinného poučit o skutečnosti, že v případě, kdy se odmítne dostavit do místa výkonu, může vykonavatel za pomoci zámečnické služby zajistit přístup do místa výkonu mobiliární exekuce. Tento přístup může vykonavatel zjednat vždy v případě, že se jedná o adresu trvalého pobytu povinného anebo v případě, kdy je bezpochyby prokázáno, že se povinný v místě skutečně zdržuje. Ideálně vykonavatel rovněž povinnému sdělí, jaká je aktuální výše vymáhané pohledávky, aby povinný mohl započít se sháněním finančních prostředků na úhradu exekuce.

Pokud na zvonění a klepání reaguje zletilý člen domácnosti povinného, představí se vykonavatel soudního exekutora, sdělí třetí osobě, že v místě probíhá výkon mobiliární exekuce vůči povinnému, ztotožní se pomocí průkazu vykonavatele a

vyzve tuto osobu, aby telefonicky kontaktovala povinného s tím, aby se povinný obratem dostavil do místa výkonu. Za situace, kdy se v místě výkonu nachází pouze nezletilá osoba, je vykonavatel povinen výkon ukončit a realizovat v pozdější době. Kontaktovat povinného může rovněž také vykonavatel. V případě, že třetí osoba odmítne spolupracovat s vykonavatelem soudního exekutora, je na místě tuto poučit o možnosti využít asistence Policie České republiky a zámečnické služby pro zpřístupnění místa výkonu.

Pokud je využita asistence zámečnické služby při zpřístupnění místa výkonu, je vykonavatel povinen postupovat podle ustanovení § 53 odst. 2 JŘ, kdy po skončení prohlídky musí být dveře bytu, sídla nebo jiné místnosti povinného opět uzamčeny a klíče od zámku předány dotčeným osobám, popřípadě uloženy na jiném vhodném místě dosažitelném pro tyto osoby. O tom, kde si mohou klíče vyzvednout, musí být dotčené osoby vyrozuměny např. vyrozuměním umístěným na dveřích bytu. Klíče je vhodné zanechat v sídle obecního úřadu, případně na služebně Policie České republiky.

Jakmile se vykonavatel dostane do místa výkonu, je povinen se prokázat průkazem vykonavatele a exekutora a současně legitimovat všechny osoby, které jsou výkonu mobilární exekuce přítomny, neboť výkon mobilární exekuce je považován za úřední jednání a vykonavatel je dokonce oprávněn vykázat osobu, která by hrubě narušovala průběh výkonu mobilární exekuce (§ 48 JŘ). V případě, že se v místě výkonu nachází volně pobíhající zvířata, měl by vykonavatel povinného upozornit, že by zvířata měla být uzavřena na místě, kde nebudou rušit řádný průběh výkonu mobiliární exekuce nebo dokonce vykonavatele ohrožovat. Obdobně u dětí mladších patnácti let je zcela jistě lepší, když nejsou výkonu mobilární exekuce přímo přítomny. V poslední době je bohužel velice častým jevem pokus o vyhrožování či dokonce fyzické napadení vykonavatele. Pokud dojde k jakýmkoliv verbálním pokusům o zastrašení vykonavatele, je tento povinen poučit osobu, která se takového jednání dopouští, že svým jednáním naplňuje skutkovou podstatu trestného činu vyhrožování s cílem působit na úřední osobu podle ustanovení § 326 TrZ. Pokud by došlo k fyzickému napadení vykonavatele, měl by tento opustit místo výkonu mobilární exekuce a přivolat

Policii České republiky, za jejíž asistence by mělo být ve výkonu mobiliární exekuce pokračováno (§ 33 odst. 2 EŘ).

Po ztotožnění veškerých osob přítomných výkonu mobiliární exekuce a jejich zapsání do protokolu by měl vykonavatel soudního exekutora veškeré osoby poučit o pravomocech vykonavatele v rámci provádění výkonu mobilární exekuce dle příslušných ustanoveních EŘ, OSŘ a dalších právních předpisů. Následně by měl vykonavatel povinnému sdělit spisovou značku exekučního řízení, na základě jakého exekučního titulu je výkon mobilární exekuce vykonáván, kdo je oprávněný a kolik činí celková vymáhaná povinnost. V případě, že mají být povinnému doručeny písemnosti, provede vykonavatel rovněž doručení těchto písemnosti oproti osobní doručence. Po těchto administrativních úkonech nakonec by měl vykonavatel přistoupit k samotnému jednání s povinným.

Praxí některých exekutorských úřadů je skutečnost, že ihned po prokázání totožnosti a dalších shora uvedených administrativních úkonech spojených s výkonem mobiliární exekuce, přistoupí k soupisu movitých věcí. Já osobně nejsem pro takový způsob vedení mobiliární exekuce, neboť povinný dle mého názoru po sepsání movitých věcí ztrácí motivaci ke shánění finančních prostředků na úhradu celé exekuce, neboť je zde větší pravděpodobnost, že sepsané movité věci budou následně i zajištěny a uloženy do depozitu soudního exekutora.

Naopak dle mého názoru je efektivnější a ekonomicky méně náročný následující postup. Vykonavatel by měl povinného vyzvat k úhradě celé vymáhané pohledávky. V případě, že povinný nemá u sebe celou vymáhanou pohledávku, dá vykonavatel povinnému časový prostor pro sehnání finančních prostředků. Pokud povinný uhradí celou vymáhanou pohledávku, vykonavatel vydá povinnému doklad o zaplacení, vše poznamená do protokolu a následně výkon mobiliární exekuce ukončí, aniž by provedl soupis movitých věcí.

Na posouzení vykonavatele je situace, kdy povinný není schopen uhradit celou vymáhanou pohledávku. Jednou možností je, že je s povinným dohodnut splátkový kalendář, přičemž v den výkonu mobiliární exekuce by měla být uhrazena první zvýšená splátka. Je tomu tak z tohoto důvodu, aby povinný

prokázal, že dohodnutý splátkový kalendář nedomluvil pouze proto, aby se vykonavatele „zbavil“. Výše splátek by pak měla být dohodnuta tak, aby celá pohledávka byla uhrazena v horizontu maximálně 12 měsíců. Druhou možností je, že povinný uhradí část vymáhané pohledávky nebo neuhradí nic a vykonavatel tak přistoupí k soupisu movitých věcí. V případě jakékoliv úhrady povinného musí být taková skutečnost uvedena v protokolu. Ustanovení § 322 odst. 2 písm. f) OSŘ sice vylučuje z exekuce hotové peníze ve výši dvojnásobku životního minima, nicméně pokud povinný uhradí na exekuci dobrovolně, toto ustanovení se nepoužije. Pro hrazení splátek vykonavatel předá povinnému platební údaje, tedy číslo účtu soudního exekutora a variabilní symbol. Povinný musí být vykonavatelem poučen o tom, že pokud nebude splátkový kalendář povinný dodržovat, může být přistoupeno k opakovanému výkonu mobiliární exekuce, čímž povinnému vzrostou náklady exekuce. Hradit za povinného však mohou i třetí osoby. Mám za to, že v případě, kdy je třetím osobám navržena možnost dobrovolně uhradit za povinného část vymáhané pohledávky, není toto jednání v rozporu s platnými právními předpisy, stejně jako samotná dobrovolná úhrada třetích osob. Občanské právo hmotné toto plnění subsumuje pod znaky skutkové podstaty ustanovení § 2991 odst. 2 OZ, kdy je výslovně uzákoněno, že bezdůvodně se obohatí zvláště ten, kdo získá majetkový prospěch plnění tím, že za něho bylo plněno, co měl po právu plnit sám. Pro případ civilního sporu jsou to dle mého názoru právě osoby třetích osob, které jsou aktivně legitimovány k podání žaloby, a povinný je naopak nadán legitimací pasivní. S ohledem na výše uvedené je zcela nesporné, že v souvislosti s dobrovolností úhrady a zněním ustanovení § 2991 OZ, exekutor není v žádném případě pasivně legitimovaným pro případný civilní spor.

Soupis movitých věcí se provádí tak, že vykonavatel provede prohlídku bytu a jiných místností povinného a rozhodne o tom, které věci budou pojaty do soupisu movitých věcí. Do soupisu movitých věcí by neměly být pojaty věci zjevně bezcenné nebo takové, jejichž hodnota je nižší než náklady spojené s dražbou movitých věcí. Movité věci pak označí žlutými polepkami označené nápisem „exekučně zabaveno“, s uvedením data, spisové značky a čísla položky a movitou věc uvede s přesnou specifikací do přílohy k protokolu o jednání. Polepku je třeba na věc umístit tak, aby tím věc nebyla poškozena a aby bylo možné věc nadále

užívat k účelu, jemuž slouží (§ 52 JŘ). Ve věci odhadu hodnoty movité věci se postupuje dle ustanovení § 328 OSŘ, kdy u jednoduchých případů provede odhad vykonavatel přímo při soupisu movité věci. Vykonavatel nesmí se zajištěnými movitými věcmi jakýmkoliv způsobem uživatelsky manipulovat či je dokonce užívat.

Ustanovení § 325a OSŘ umožňuje provést osobní prohlídku povinného. Tuto je nutné provádět šetrně, zejména v případě, kdy jde o prohlídku šatů povinného. Pokud není vykonavatel stejného pohlaví jako osoba, u které má být osobní prohlídka provedena, musí být k prohlídce přizvána osoba stejného pohlaví. Movité věci nalezené při osobní prohlídce se sepíše obdobně jako movité věci nalezené při prohlídce bytu a jiných místností povinného.

Vykonavatel by měl při soupisu postupovat tak, že sepíše movité věci ve výši trojnásobku hodnoty vymáhané pohledávky, neboť nejnižší podání u dražby movitých věcí činí jednu třetinu rozhodné ceny. Současně při provádění soupisu movitých věcí, případně při následném zajištění movitých věcí však nelze zjišťovat skutečně vlastnictví k věci podle ustanovení § 326 OSŘ: „*Při soupisu není dobře možné, aby soud zkoumal, kdo je skutečným vlastníkem věci, popřípadě zda věci mohou být použity k uspokojení pohledávky oprávněného*“ (Drápal, Bureš a kol. 2009: 1776). Z tohoto důvodu se provede soupis movitých věcí i v případě, tvrdí-li manžel povinného nebo jiná osoba, že má k věcem právo, které nepřipouští exekuci, nebo tvrdí-li povinný, že věci náležejí někomu jinému nebo jsou vyloučeny z exekuce (§ 51 JŘ). Pokud tedy osoby přítomné soupisu tvrdí, že jim nebo dalším třetím osobám náleží právo k věci nepřipouštějící exekuci, mají být poučeny o možnosti podat návrh na vyškrtnutí podle ustanovení § 68 EŘ. Přítomné osoby by měly být poučeny také o skutečnosti, že v případě zamítnutí návrhu na vyškrtnutí, byť i jen zčásti, je právem neúspěšného navrhovatele podat vylučovací žalobu v souladu s ustanovením § 267 OSŘ. Vykonavatel takové tvrzení poznamená do protokolu. Vykonavatel by taktéž měl pokusit si o této třetí osobě, která uplatňuje právo k věci nepřipouštějící exekuci, zjistit identifikační údaje, aby mohla být osoba vyrozuměna o provedení soupisu movitých věcí dle ustanovení § 326 odst. 11 OSŘ (Jirsa a kol. 2014: 294).

Součástí věci je vždy nutné sepsat současně s věcí hlavní. Za součástí věci je také nutné považovat zejména různé dokumentace věci hlavní, doklady, certifikáty pravosti atd.⁹ Naopak příslušenství je s ohledem na skutečnost, že má samostatný právní život, vždy individuální položkou v soupisu movitých věcí (§ 326 odst. 1 OSŘ).

Pokud není povinným dodržena dohoda z počátku jednání nebo povinný odmítne hradit pohledávku i formou splátek, měl by vykonavatel přistoupit k zajištění sepsaných movitých věcí a jejich odvozu do depozitu soudního exekutora. Takový postup je možné zvolit i v případě, kdy částečné úhrada povinného nebo dohodnuté splátky jsou neadekvátní vzhledem k výši vymáhané pohledávky. Jestliže vykonavatel v rámci mobiliární exekuce zvolí provedení soupisu movitých věcí s tím, že všechny, nebo pouze určité movité věci současně zajistí, je povinen do protokolu řádně uvést, které položky zajišťuje.

Vykonavatel je povinen řádně, pravdivě a čitelně vypisovat protokoly o jednání s povinným, o soupisu movitých věcí, místním šetření, doručenky a příjmové pokladní doklady. Je nutné, aby protokol vždy splňoval zákonné požadavky uvedené v ustanovení § 49 JŘ. Je současně povinností uvádět časové údaje, příchody a odchody všech osob a informace o tom, že povinný byl poučen dle EŘ a OSŘ. Každý protokol musí být podepsán všemi osobami, jež se jednání zúčastnily a jsou v protokolu jako osoby uvedené. V případě, že přítomná osoba odmítne protokol podepsat, je nutné takovou skutečnost do protokolu poznamenat společně s důvodem, pro který osoba odmítla protokol podepsat, je-li tento uveden. Osoba, jež se neprokázala žádným dokladem, se do protokolu označí jako „neztotožněná osoba“. Soupis musí vždy splňovat náležitosti uvedené v ustanovení § 56 JŘ. Položky v soupisu movitých věcí musí být přesně specifikovány tak, aby nemohlo dojít k jejich záměně. Je tedy na místě vždy uvést název a značku přístroje včetně identifikačního čísla, barvu a počet kusů.

Řádně vyplněnou doručenku je vykonavatel povinen vrátit společně s protokolem o jednání do sídla exekutorského úřadu, v případě vydávání příjmového

---

⁹ Např. technický průkaz u motorového vozidla

pokladního dokladu je povinností originál vždy vydat povinnému nebo osobě, která za něj dobrovolně k rukám vykonavatele uhradila. O této skutečnosti je nutné uvést záznam do protokolu o jednání s povinným. Opravy v protokolech se řídí režimem uvedeným v ustanovení § 15 odst. 1 KŘ.

V případě, že vykonavatel na místě výkonu mobiliární exekuce usoudí, že povinný je nemajetný, resp. že disponuje pouze nezabavitelnými movitými věcmi nebo věcmi, jejichž hodnota nepokryje ani náklady dražebního jednání, uvede tyto skutečnosti do protokolu, neboť na základě této informace by měl pak exekutor v řízení postupovat dále a případně zvážit zastavení exekuce pro nemajetnost povinného dle ustanovení § 268 odst. 1 písm. e) OSŘ, pokud i dle dalších lustrací a součinností se jeví vymáhaná pohledávka jako nedobytná.

Má-li být exekuce prodejem movitých věcí vykonána v budově státního orgánu, státního ústavu, zařízení, podniků nebo jiné právnické osoby (s výjimkou právnických osob, proti kterým je exekuce vedena jako proti povinnému), musí být úkon předem dohodnout s jejich vedoucím (§ 3 odst. 1 JŘ). Má-li být exekuce vykonána ve vojenském objektu nebo v objektu ozbrojeného sboru, musí vykonavatel, resp. exekutor, k tomu předem vyžádat svolení příslušného velitele (§ 3 odst. 2 JŘ). Úkony v budovách a místnostech těch osob, které požívají diplomatické výsady a imunity, mohou být provedeny jen potud, pokud to připouští mezinárodní právo. O takových úkonech musí soud včas vyrozumět Ministerstvo spravedlnosti ČR a Ministerstvo zahraničních věcí ČR a požádat je o vyslání zástupce k takovému úkonu (§ 3 odst. 4 JŘ)

Jsou-li věci povinného u někoho jiného a ten není ochoten je vydat, nesmí vykonavatel takové věci pojmout do soupisu. Odepře-li někdo věc vydat, nebo i popře-li, že věc má, omezí se úkon na to, že se takové prohlášení pojme do protokolu. Kdo učinil takové prohlášení, podepíše protokol o jednání (§ 55 JŘ).

8.4. Záznam o prohlídce bytu a jiných místností povinného

Novelou, která byla provedena zákonem č. 164/2015 Sb., s účinností od 01.09.2015, byla do ustanovení § 325b odst. 3 OSŘ zakotvena povinnost pořizovat při prohlídce bytu a jiných místností povinného zvukově obrazový záznam. V doporučení Právní a legislativní komise Exekutorské komory ČR k pořizování zvukově obrazového záznamu dle ustanovení § 325b odst. 3 OSŘ ze dne 06.10.2015 je vyjádřeno stanovisko, že se doporučuje exekutorům, aby zaznamenávali již jednání s povinným před samotnou prohlídkou bytu, včetně doručování.

Osobně však zastávám názor, že při pořizování záznamu je nutné vycházet striktně z jazykového výkladu ustanovení § 325b odst. 3 OSŘ, které explicitně uvádí, že zvukově obrazový záznam se pořídí v případě prohlídky bytu a jiných místností povinného. O tom musí být přítomné osoby poučeny. Důvodová zpráva k zákonu č. 164/2015 Sb., kterým bylo shora uvedené ustanovení do občanského soudního řádu implementováno, se rovněž nevyjadřuje o tom, že by zaměstnanec exekutora byl povinen pořizovat zvukově obrazový záznam při jiných situacích než při provádění prohlídky bytu a jiných místností povinného. Současně dle ustanovení § 15 odst. 1 věty druhé ProvVyhl zaznamenány musí být všechny úkony, k nimž při prohlídce bytu a jiných místností dochází. Definice úkonu je pak vymezena v ustanovení § 1 ProvVyhl, ze kterého se dá usuzovat, že úkonem by v tomto konkrétním případě mohl být pouze soupis movitých věcí povinného, neboť žádné jiné úkony, které mohly být učiněny, nejsou v ustanoveních § 321 a násl. OSŘ specifikovány.

Ze shora uvedeného tedy dle mého názoru zcela jednoznačně vyplývá skutečnost, že zvukově obrazový záznam není nutné pořizovat při vstupu do bytu a jiných místností povinného nebo při jakémkoliv jednání s povinným ani s třetí osobou, neboť takováto jednání nejsou úkony ve smyslu občanského soudního řádu.

Vykonavatel je rovněž povinen strpět, pokud si povinný sám mobiliární exekuci zaznamenává. Záznamový přístroj, který vykonavatel pojme do soupisu, je oprávněn povinnému odebrat až v momentě, kdy výkon mobiliární exekuce de

facto skončil, tedy po podepsání protokolu povinným. Povinnému se ovšem musí ponechat paměťová karta či mu umožnit zálohovat si pořízená data. Podle mého názoru je v tomto momentě žádoucí zaznamenat na video výzvu k odebrání přístroje společně s možností vyjmutí a zálohování dat kamerou vykonavatele.

Vykonavatel by měl při jednání s povinným a třetími osobami mít vždy na paměti, že jedná jako úřední osoba a měl by se vyvarovat veškerých excesů. Vykonavatel sice nemá kárnou odpovědnost jako exekutor, kandidát nebo koncipient, nicméně pokud by se dopustil při výkonu mobiliární exekuce jakéhokoliv protiprávního jednání, může být toto posuzováno jako trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 TrZ, případně trestné činy útisku nebo vydírání podle ustanovení § 177 TrZ, resp. dle ustanovení § 175 TrZ. Vykonavatel by měl naopak vystupovat jako řádně proškolená osoba, která je seznámena s platnými právními předpisy. Je však nutné podotknout, že vykonavatel zasahuje do ústavně zaručených práv povinných, která jsou exekucí prolomena a celá práce vykonavatele je dle mého názoru tzv. „na hraně“.

8.5. Odpovědnost za škodu plynoucí ze soupisu movitých věcí

Samotný soupis movitých věcí není rozhodnutím dle procesních předpisů a nelze jej považovat ani za rozhodnutí ve smyslu příslušných ustanovení OdpŠk. Uvedenému závěru nasvědčuje rovněž skutečnost, že případná pochybení při provedení soupisu movitých věcí nelze napravit v rámci řádných či mimořádných opravných prostředků. Naopak procesní právo upravuje zvláštní prostředky, jimiž je jednak institut návrhu na vyškrtnutí věcí ze soupisu dle ustanovení § 68 EŘ a druhá excindační žaloba dle ustanovení § 267 OSŘ.

Rozhodnutí, kterým je movitá věc vyškrtuta ze soupisu však není rozhodnutí měnicí, či rušící ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 OdpŠk, neboť nedochází ke změně ani zrušení předcházejícího pravomocného rozhodnutí.

Odpovědnost státu za škodu tak bude posuzována pouze ve spojitosti s případným nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem se rozumí porušení pravidel předepsaných právními normami pro počínání státního orgánu při jeho činnosti (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 22.08.2002, sp. zn. 25 Cdo 2120/2000). Případné porušení zákonných pravidel musí být v řízení skutečně prokázáno, včetně příčinné souvislosti s tvrzenou škodou (Svoboda a kol. 2017: 1288-1289).

Vyškrtnutí věci ze soupisu dle uvedených ustanovení bez dalšího samo o sobě ještě nemusí vést k závěru, že při soupisu došlo k nesprávnému úřednímu postupu dle ustanovení § 13 OdpŠk, neboť při provádění soupisu není povinností soudního exekutora zjišťovat vlastnické právo povinného (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.11.2008, sp. zn. 20 Cdo 76/2007, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 21.12.2011, sp. zn. 25 Cdo 901/2010).

9. Jiný soupis

V exekučních řízeních zahájených po 01.01.2013 je možné dle ustanovení § 327a OSŘ provést tzv. soupis od stolu. Tedy, je-li údaj o věci povinného znám z rejstříku zřízeného ze zákona nebo jiné evidence vedené v souladu se zákonem¹⁰, pojme se taková věc do soupisu zápisem do protokolu.

„Účelem jiného soupisu je zakázat povinnému nakládat s uvedenými věcmi již od okamžiku, kdy má exekutor k dispozici dostatečné údaje o těchto věcech, aniž by věc bylo třeba nalézt u povinného či jiné osoby nebo ji zajišťovat. Pozitivem dalšího soupisu je i snížení nákladů exekuce, neboť při takovém soupisu nemusí být na místo samé vyslán vykonavatel. O tom, že byl soupis proveden tímto způsobem, soud bez odkladu vyrozumí toho, kdo vede příslušný rejstřík, seznam či jinou evidenci. Pokud to příslušná právní úprava umožňuje, provede ten, kdo rejstřík (seznam, evidenci) vede, záznam o soupisu v tomto rejstříku (seznamu, evidenci)“, (Svoboda a kol. 2017: 1298).

Po doručení protokolu oprávněnému, povinnému a osobě či orgánu, která vede rejstřík, se povinný vyzve, aby takto sepsanou věc bezodkladně odevzdal exekutorovi. V případě, že povinný takto sepsanou věc dobrovolně nevydá, může být zajištěna při výkonu mobiliární exekuce, pokud vykonavatel takovou věc nalezne, přičemž tato věc se již nemusí opětovně sepisovat, neboť sepsána již byla. Prakticky se tímto způsobem postihují zejména vozidla ve vlastnictví povinného a dále cenné papíry.

---

¹⁰ Typicky z veřejných databází (z evidence motorových vozidel, rejstříků vedených Úřadem průmyslového vlastnictví, z centrálního depozitáře) nebo z jiných seznamů – např. bank.

10. Postižení zvláštních movitých věcí

Právní předpisy pamatují rovněž na postihování movitých věcí, které jsou speciálně upraveny.

Jednací řád ve svém ustanovení § 59a upravuje postup při soupisu cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů a listin představujících právo na splacení dlužné částky. V případě, že je údaj o cenném papíru nebo jiné listině představující právo na splacení dlužné částky znám z rejstříku, seznamu nebo jiné evidence, postupuje se při soupisu podle ustanovení § 327a OSŘ. V případě, kdy jsou listinné cenné papíry (akcie, směnky, šeky), nalezeny při výkonu mobiliární exekuce, sepíší se do protokolu a odeberou povinnému.

Postup při prodeji takto sepsaných movitých věcí je následující. Odebrané cenné papíry jsou posouzeny soudním exekutorem, který rozhodne, jestli je nutný nějaký úkon k zachování nebo výkonu práva z listiny. Pokud je nutné právo uplatnit návrhem u soudu nebo jiného orgánu učiní tak exekutor, případně vykonavatel jménem exekutora, přičemž za exekutora může jednat i vykonavatel jeho jménem. Zpeněžení se následně provede způsobem, který určí exekutor. Exekutor podle jejich povahy buď vyzve toho, kdo má plnit, aby odpovídající plnění odevzdal exekutorovi, nebo se postará o zpeněžení. Vyzve-li exekutor toho, kdo má podle cenného papíru, zaknihovaného cenného papíru nebo listiny plnit, aby odpovídající plnění odevzdal exekutorovi, postupuje přiměřeně podle ustanovení o exekuci příkázáním pohledávky, přičemž jednání potřebná k uplatnění práva, která přísluší podle zvláštních předpisů povinnému jako osobě oprávněné z cenných papírů nebo jiných listin anebo zaknihovaných cenných papírů, provádí místo povinného vykonavatel. Se získanou částkou se naloží jako s výtěžkem prodeje (§ 331 a § 332 OSŘ). Za situace, kdy nebyly cenné papíry zpeněženy shora uvedeným postupem, zpeněží exekutor tyto cenné papíry s pomocí obchodníka s cennými papíry nebo zahraniční osoby poskytující investiční služby v České republice. Exekutor má při prodeji veškerá práva majitele cenného papíru (§ 334a OSŘ). S výtěžkem se naloží jako s výtěžkem z prodeje movitých věcí v dražbě dle ustanovení § 331 a § 332 OSŘ (Jirsa a kol. 2014: 330-331).

V případě, kdy je při výkonu mobilární exekuce nalezena (nikoliv dobrovolně uhrazena povinným nebo třetí osobou) vyšší částka peněz v měně České republiky než ta, která je dle ustanovení § 322 odst. 2 písm. f) OSŘ z exekuce prodejem movitých věcí vyloučena, naloží se s částkou jako s výtěžkem prodeje movitých věcí v dražbě dle ustanovení § 331 a § 332 OSŘ. Pokud je nalezeno světově obchodovatelné zlato nebo peněžní prostředky v cizí měně, provede se jejich prodej nebo směna na měnu České republiky podle zvláštních právních předpisů¹¹. S výtěžkem takových to věcí se naloží rovněž jako s výtěžkem prodeje movitých věcí v dražbě dle ustanovení § 331 a § 332 OSŘ. Vykonavatel nesmí odmítnout částečné placení splatné směnky nebo šeku. Při částečném placení splatné směnky nebo šeku vyznačí se to na listině a tomu, kdo platil, vydá se potvrzení (§ 59c odst. 3 JŘ).

---

¹¹ § 1 písm. d) zákona č. 219/1995 Sb., ve znění zákona č. 482/2001 Sb.

Třetí část

11. Prodej věcí mimo dražbu

Ustanovení § 326b OSŘ upravuje situaci, kdy jsou do soupisu movitých věcí pojaty věci, které podléhají rychlé zkáze. Jako takové věci je možné označit zejména potraviny, jejichž doba spotřeby je kratší než jeden měsíc. Pokud by totiž doba spotřeby byla delší, mohla by na takové movité věci být aplikována ustanovení o klasické dražbě movitých věcí. Podle mého názoru se za věci podléhající rychlé zkáze dají označit rovněž věci s omezenou dobou platnosti, kterými mohou být např. vstupenky na různé kulturní a společenské akce, jež se konají do jednoho měsíce od pojetí do soupisu movitých věcí, neboť po této akci takové vstupenky ztrácejí na hodnotě a jsou neprodejně.

Vykonavatel tedy sepíše movité věci rychle se kazící, které je však možné pojmout do soupisu dle ustanovení § 326 odst. 1 věty první za středníkem OSŘ jen není-li v místě výkonu dostatek jiných věcí a lze-li zajistit jejich rychlý prodej mimo dražbu. Pro takové věci při prodeji platí zvláštní ustanovení, podle kterého se věci prodají ihned poté, co byly sepsány. Exekutor zveřejní informaci o tom, že tyto věci jsou na prodej, a nabídne je tak případnému zájemci o jejich koupi, a to za tzv. určenou cenu. Jestliže se ihned nalezne zájemce o jejich koupi, exekutor mu je prodá; jinak tyto věci nabídne ke koupi za určenou cenu oprávněnému. Pokud tyto věci nekoupí ani oprávněný, exekutor takové věci vyloučí ze soupisu, aniž by o tom vydával rozhodnutí a vrátí je povinnému; ten nese případné nebezpečí jejich rychlé zkázy.

V případě, že třetí osoba nebo oprávněný hodlají tyto věci koupit, sepíše s nimi soudní exekutor kupní smlouvu. Jedná se o zvláštní kupní smlouvu, pro kterou neplatí obecná úprava pro kupní smlouvu dle OZ. Kupující nabývá vlastnické právo k věcem zaplacením kupní ceny, o čemž exekutor na jeho žádost vydá potvrzení (Svoboda a kol. 2017: 1295).

12. Vyrozumění o provedení soupisu movitých věcí

V případě, že byly sepsány movité věci, je povinností exekutora vyrozumět o tomto soupisu oprávněného, povinného, manžela povinného a případně třetí osoby, které uplatňují právo k věci nepřipouštějící exekuci.

Za situace, kdy jsou shora uvedené osoby přítomné soupisu movitých věcí a jejich přítomnost je zaznamenána v protokolu o soupisu movitých věcí, včetně jejich podpisu, není nutné, aby soudní exekutor tyto osoby vyrozuměl o provedení soupisu movitých věcí. Současně za takové situace ode dne, kdy byl soupis proveden, běží třetím osobám, pokud byly soupisu přítomny, lhůta na podání návrhu na vyškrtnutí věcí ze soupisu dle ustanovení § 68 odst. 1 EŘ. O tom musejí být třetí osoby poučeny (§ 326 odst. 12 OSŘ). Běžnou situací je však, že oprávněný soupisu movitých věcí přítomen není, i když má právo přítomen být (§ 326 odst. 7 OSŘ).

V případě, kdy povinný, manžel povinného nebo oprávněný nejsou přítomni soupisu movitých věcí, má soudní exekutor povinnost dle ustanovení § 325 odst. 2 OSŘ zaslat těmto osobám exekuční příkaz movitých věcí, pokud již nebyl doručen v minulosti, a současně také vyrozumění o provedení soupisu movitých věcí, ke kterému musí být jako příloha přiložen protokol o soupisu movitých věcí. Pokud povinný nebo třetí osoba tvrdí, že k sepsaným movitým věcem má jiná třetí osoba právo nepřipouštějící exekuci a tato osoba není soupisu movitých věcí přítomna, a současně vykonavatel shledá pravděpodobným tvrzení o právu nepřipouštějící exekuce takové osoby, měl by vykonavatel postupovat tak, že se pokusí od osob, které toto tvrdí, získat identifikační údaje o takových třetích osobách, které pak musejí být vyrozuměny o provedení soupisu movitých věcí dle ustanovení § 326 odst. 11 OSŘ. V tomto vyrozumění musí být třetí osoby poučeny o možnosti podat návrh na vyškrtnutí podle ustanovení § 68 EŘ, případně excindační žalobu dle ustanovení § 267 OSŘ. Vykonavatel by však měl dle mého názoru postupovat tak, že i přes tato tvrzení pojme věci do soupisu, pokud není objektivně a nade vší pochybnost prokázáno právo k věci nepřipouštějící exekuci. Bez toho, aniž by byly shora uvedené osoby srozuměny se soupisem movitých věcí, nelze provést dražbu movitých věcí.

13. Návrh na vyškrtnutí

Jak již bylo uvedeno, v případě, kdy třetí osoba uplatňuje právo k věci nepřipouštějící exekuci, zejména pak právo vlastnické, může tato třetí osoba u soudního exekutora podat do 30 dnů ode dne, kdy se o soupisu dozvěděla, návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu. Takovým právem není právo zástavní či zadržovací. O návrhu na vyškrtnutí rozhoduje exekutor na základě předložených listinných důkazů.

Pokud tedy je k rukám soudního exekutora doručen návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu, je nutné nejprve posoudit, zda byl návrh podán včasně ve lhůtě stanovené zákonem. V případě, kdy byl návrh podán opožděně, rozhodne soudní exekutor o odmítnutí návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu, přičemž proti takovému rozhodnutí je přípustné odvolání. Exekutor rozhoduje bez jednání ve smyslu ustanovení § 55b odst. 3 EŘ.

Za situace, kdy by z návrhu nebylo patrné, jakých movitých věcí se předmětný návrh týká, je soudní exekutor povinen postupovat dle ustanovení § 43 odst. 1 OŘ a vyzvat navrhovatele k doplnění podání. Pokud je návrh řádně a včas doplněn, rozhodne soudní exekutor ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení doplněného návrhu. V případě, že návrh doplněn nebude řádně a včas, postupuje soudní exekutor dle ustanovení § 43 odst. 2 OSŘ a takový návrh odmítne, přičemž proti takovému rozhodnutí je přípustné odvolání.

V případě, že je podaný návrh včasný, je soudní exekutor povinen přihlídnout k tomu, zda má navrhovatel aktivní legitimaci k podání návrhu na vyškrtnutí. Aktivní legitimací je přitom nadána pouze třetí osoba, nikoliv povinný. V případě, že návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu podá povinný, soudní exekutor návrh na vyškrtnutí zamítne pro nedostatek aktivní legitimace. Proti takovému rozhodnutí není přípustný opravný prostředek dle ustanovení § 55c odst. 3 písm. a) EŘ.

Pokud včasný návrh podá třetí osoba nadaná aktivní legitimací, může soudní exekutor vyzvat oprávněného, aby se k návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu vyjádřil. Oprávněnému však musí být dána krátká lhůta k vyjádření, obvykle

maximálně okolo 3 dnů, neboť soudní exekutor je povinen o návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu rozhodnout do 15 dnů ode dne doručení návrhu. Povinnost vyzývat oprávněného není v zákoně stanovena, nicméně vzhledem ke znění ustanovení § 68 odst. 3 věty první EŘ mám za to, že by oprávněný měl být seznámen s tím, že byl podán návrh na vyškrtnutí, aby se vyjádřil pro případ zamítnutí návrhu na vyškrtnutí a případné excindační žaloby (viz níže).

V případě, že soudní exekutor oprávněného nevyzve, nebo se oprávněný vyjádří tak, že s návrhem na vyškrtnutí věci nesouhlasí, je soudní exekutor povinen rozhodnout ve stanovené lhůtě podle předložených důkazů. Pokud žádné listiny k prokázání tvrzení obsažených v návrhu nejsou přiloženy, soudní exekutor návrh na vyškrtnutí zamítne. Z ustanovení § 68 odst. 2 EŘ totiž plyne skutečnost, že nejsou-li k návrhu připojeny žádné nebo nedostatečné listinné důkazy, exekutor nevyzývá navrhovatele k jejich zaslání a návrhu nevyhoví. Je tomu tak proto, aby rozhodování exekutora o návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu bylo rychlé a aby byla dodržena lhůta. Důkazy složitě obstarávanými listinami anebo výpovědi svědků může provádět až soud v rámci řízení o vylučovací žalobě (Kasíková 2017: 488).

V případě, že jsou k návrhu na vyškrtnutí doloženy listiny, které objektivně a nade vší pochybnost prokazují právo třetí osoby k věci nepřipouštějící exekuci, rozhodne soudní exekutor podle ustanovení § 68 odst. 2 EŘ tak, že se předmětné movité věci na návrh navrhovatele vyškrtávají ze soupisu. O vyškrtnutí ze soupisu movitých věcí rozhodne soudní exekutor i v případě, kdy s vyškrtnutím souhlasí nebo jej navrhne oprávněný nebo, kdy se i bez návrhu prokáže, že sepsané movité věci nejsou ve vlastnictví povinného (§ 68 odst. 3 EŘ). Proti takovému rozhodnutí není přípustný opravný prostředek dle ustanovení § 55c odst. 3 písm. a) EŘ a rozhodnutí nemusí rovněž obsahovat odůvodnění.

Velká novela do exekučního řádu zakotvila povinnost soudního exekutora po právní moci usnesení o vyškrtnutí věci ze soupisu dle ustanovení § 68 EŘ nebo právní moci usnesení o vyloučení věci z exekuce podle ustanovení § 267 OSŘ, předat bez zbytečného odkladu navrhovateli věci na místě, kde byly zajištěny, nedohodne-li se s navrhovatelem jinak. Neposkytne-li navrhovatel exekutorovi

potřebnou součinnost při předávání věci, věc se navrhovateli předá v sídle exekutora (§ 68 odst. 7 EŘ). Je však nutné podotknout, že takový postup se uplatní pouze u exekučních řízení zahájených po účinnosti velké novely. U řízení zahájených do 31.12.2012 se standardně vyškrtuté movité věci předávají navrhovateli v sídle nebo depozitu soudního exekutora, pokud je tento mimo sídlo exekutorského úřadu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 16.07.2008, sp. zn. 22 Cdo 2234/2008).

Od podání návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu do uplynutí lhůty 30 dnů ode dne doručení zamítnutí návrhu na vyškrtnutí navrhovateli a po dobu řízení o vylučovací žalobě nelze sepsané movité věci prodat (§ 68 odst. 4 EŘ).

13.1. Vlastnické tituly navrhovatele

Listinných důkazů předkládaných k návrhu na vyškrtnutí může být celá řada, v této části se pokusím shrnout ty nejčastější.

Pokud navrhovatel uvádí, že k návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu přikládá pouze čestné prohlášení dalších osob o vlastnickém právu navrhovatele k sepsaným movitým věcem, mám za to, že by takový návrh na vyškrtnutí měl být zamítnut, neboť dle ustálené právní praxe čestné prohlášení není věrohodným důkazem, který by byl soudními exekutory akceptovatelný, jakožto vlastnický titul. K potvrzení obsahu čestného prohlášení je nutný výslech svědků. Dalšími dle mého názoru neakceptovatelnými listinnými důkazy jsou např. paragony, daňové doklady či jiné doklady o nákupu bez označení kupující osoby (krom výjimky uvedené v dalším odstavci), fotografie, záruční listy a předávací protokoly, neboť skutečnost, že má někdo fotografii sepsané movité věci žádným způsobem neprokazuje, že má třetí osoba k této věci vlastnické právo.

Standardním dokladem, jímž navrhovatel s úspěchem doloží své vlastnické právo je např. faktura znějící na jeho jméno nebo alespoň účtenka z obchodu v případě, že navrhovatel platil platební kartou a z následně předloženého výpisu je nesporně doloženo, že nákup položky byl placen bezhotovostním převodem bankovního

účtu navrhovatele. Dalšími listinami, prokazující vlastnícké právo navrhovatele k předmětným movitým věcem mohou být např. pravomocná usnesení o udělení příklepu jiným exekutorem, pravomocná usnesení o dědictví nebo další pravomocná usnesení soudu. Jako nejproblematictější vlastnícké tituly vidím kupní a darovací smlouvy, neboť tyto bývají uzavírány účelově a jsou často antedatovány pouze za účelem doložení tvrzeného vlastníckého práva navrhovatele k sepsaným movitým věcem. Běžnou praxí je situace, kdy je darovací nebo kupní smlouva údajně sepsána za doby účinnosti tzv. starého občanského zákoníku, nicméně podle právní úpravy účinné až s novým občanským zákoníkem. Nad takovou smlouvou pak soudní exekutor zůstává s podivem nad schopnostmi smluvních stran uzavřít smlouvu podle tehdy ještě neexistujícího právního předpisu. Vzhledem k těmto skutečnostem mám za to, že k provedení takového důkazu v rámci řízení o návrhu na vyškrtnutí je nutné, aby listina obsahovala úředně ověřené podpisy smluvních stran s uvedením data podpisu smlouvy. Bez tohoto nelze v řízení o návrhu na vyškrtnutí objektivně prokázat, zda vlastnícké právo k předmětným movitým věcem skutečně náleží osobě odlišné od povinného.

Jako poslední případ si dovoluji uvést právně zřejmě nesložitější dokládání vlastnícký titul – zajišťovací převod práva. V případě, kdy navrhovatel dokládá jako vlastnícký titul k movité věci smlouvu o zřízení zajišťovacího převodu práva¹², je nezbytné posoudit, zda vlastnícké právo získané zajišťovacím převodem práva je právem, které nepřipouští exekuci a jestli takové vlastnícké právo zahrnuje všechny obsahové části vlastníckého práva, či zda vlastnícké právo z povahy věci nadále náleží dlužníkovi ze smlouvy o zřízení zajišťovacího převodu práva. Povaha institutu zajišťovacího převodu vlastníckého práva byla pro svoji zcela nedostatečnou právní úpravu opakovaně vykládána rozhodnutími Nejvyššího soudu ČR (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.10.2008 sp. zn. 31 Odo 495/2006, rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 05.12.2006, sp. zn. 33 Odo 188/2005, usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18.07.2013, sp. zn. 29 NSČR 23/2012 atd.). Vlastnické právo získané v souvislosti se zajišťovacím převodem vlastníckého práva není obsahově totožné s

---

¹² Nejčastěji tomu tak bývá u vozidel financovaných prostřednictvím úvěru nebo leasingu, přičemž k vozidlu je ve prospěch leasingové nebo úvěrové společnosti zřízen zajišťovací převod práva.

nabytím vlastnického práva coby objektivního práva způsobu, jejichž smyslem je přechod všech složek vlastnického práva na nabyvatele.

Jak dovozuje Nejvyšší soud ČR v rozhodnutí ze dne 05.12.2006, sp. zn. 33 Odo 188/2005, opačný závěr by vedl k obcházení ustanovení o zákazu propadné zástavy, neboť v případě nesplnění rozvazovací podmínky (nezaplacení dluhu včas) by se bez ohledu na výši dluhu, který je zajišťovacím převodem vlastnického práva zajištěn, stal věřitel bezpodmínečným vlastníkem věci, kterou byl dluh zajištěn. Naopak na vlastnictví nabyté v souvislosti se zajišťovacím převodem vlastnického práva je zapotřebí pohlížet na jakési kvazivlastnictví, které se spíše blíží institutu zástavy. Věřitel, který vlastnictví k zajištění pohledávky získal, není oprávněn bez dalšího věc užívat, zcela mu chybí dispoziční právo s věcí atd. Dokonce v případě, kdy s věcí věřitel disponoval a tuto zcizil, bylo v konkrétních kauzách dovozeno, že se dopustil trestného činu zpronevěry. Věřitel tedy není reálným vlastníkem věci se všemi právy s tím spojenými. Ani v účetnictví věřitele není tato věc jeho aktivem, ale pouze zajištěním, přičemž jeho aktivem zůstává pohledávka za dlužníkem (v opačném případě by docházelo k duplikaci aktiv v účetnictví věřitele). Ad absurdum dovedeno, by dokonce v případě opačného právního závěru exekuce či insolvence proti majetku věřitele byla věc, kterou má ve své majetkové sféře věřitel z důvodu zajištění pohledávky, byla celá použita k úhradě věřitelových dluhů za současného setrvání existence pohledávky věřitele za dlužníkem. Vzhledem k tomu je nezbytné na zajišťovací převod vlastnického práva pohlížet obdobně jako na zástavní právo, a tedy jako na právo, které není v rozporu s provedením exekuce proti zajišťující věci.

Rovněž exekuční právo, ale i insolvenční právo nepovažuje aktuálně a rovněž právně-historicky vlastnické právo získané jeho zajišťovacím převodem za překážku výkonu rozhodnutí, exekuce či zahrnutí a zpeněžení předmětné movité věci v insolvenčním řízení. S existencí zajišťovacího převodu vlastnického práva příslušné právní předpisy spojují pouze nárok věřitele na oddělené uspokojení či uspokojení v přednostním pořadí z výtěžku zpeněžení takové věci. Tak stanoví např. ustanovení § 331a odst. 1 a § 332 odst. 2 OSŘ, ustanovení § 12 odst. 2 SouVR, či tak stanovoval § 28 odst. 1 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání. Zákon tedy výslovně z výše uvedených důvodů počítá s nuceným

prodejem věci, k níž bylo vlastnické právo převedeno zajišťovacím převodem práva, jako by byla nadále v majetkové sféře dlužníka, proto toto právo nemůže být v rozporu s tímto zákonem předpokládaným výkonem rozhodnutí či exekucí. Stejný právní názor byl navíc zastáván i historicky ve Vážného sbírkách či ve sbírkách soudních rozhodnutí R 104/1952. Totožný právní názor je pak vyjádřen i v komentáři k OSŘ (Drápal, Bureš a kol. 2009: 2222).

Vzhledem k výše uvedenému lze uzavřít, že vlastnické právo získané jeho zajišťovacím převodem není vlastnickým právem, jehož smyslem je přechod všech složek vlastnického práva, přičemž toto není z výše uvedených důvodů právem, které by nepřipouštělo exekuci ve smyslu ustanovení § 68 odst. 1 EŘ, naopak exekuční prodej věci zatížené tímto právem zákon výslovně předvídá a aprobuje (srov. usnesení soudního exekutora ze dne 25.11.2017, č.j. 106 EX 39/17-94).

14. Vylučovací žaloba

V případě, byť jen částečného nevyhovění návrhu na vyškrtnutí má třetí osoba aktivní legitimaci k podání vylučovací žaloby neboli excindační žaloby k exekučnímu soudu podle ustanovení § 267 OSŘ, a to do 30 dnů od doručení rozhodnutí exekutora, kterým nevyhověl, byť i jen zčásti návrhu na vyškrtnutí, přičemž do pravomocného rozhodnutí o vylučovací žalobě nelze provést dražbu movitých věcí. O tom musí být navrhovatel poučen (§ 68 odst. 4 EŘ).

Pasivní legitimaci je nadán vždy oprávněný, nikoliv soudní exekutor. Zákon č. 139/2015 Sb., zrušil s účinností od 01.07.2015 možnost, aby se manžel povinného domáhal excindační žalobou vyloučení majetku ve společném jmění manželů. V současné době se manžel povinného může pro takový majetek domáhat částečného zastavení exekuce podle ustanovení § 262b OSŘ. Předmětem vylučovací žaloby při exekuci prodejem movitých věcí je tak vyloučení movitých věcí, které byly postiženy exekucí a kterým někdo uplatňuje právo k věci nepřipouštějící exekuci, zejména pak právo vlastnické. Vylučovací žaloba se považuje za žalobu na určení a soud ji neprojednává v rámci exekučního řízení, ale ve sporném řízení podle části třetí občanského soudního řádu, kdy věcně příslušným je vždy okresní soud a místně příslušným je vždy soud, u něhož je vedeno exekuční řízení (§ 88 písm. e) OSŘ), (Svoboda a kol. 2017: 1095).

V případě, že byl návrh na vyškrtnutí soudním exekutorem odmítnut pro opožděnost, je soud při podání vylučovací žaloby vázán pravomocným rozhodnutím o odmítnutí pozdě podaného návrhu na vyškrtnutí. Úspěch žaloby na vyloučení věci z výkonu rozhodnutí, resp. exekuce však není limitován podáním návrhu na vyškrtnutí u soudního exekutora (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.10.2012, sp. zn. 20 Cdo 418/2012).

„Skutečnost, zda žalobce po poučení využil procesní prostředek daný mu ustanovením § 68 EŘ, bude mít vliv při rozhodování o náhradě nákladů, bude-li v řízení o žalobě úspěšný. Nevyužije-li přes poučení možnosti podat návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu a podá přímo žalobu, nemusí mu být přiznána náhrada nákladů řízení“ (Kasíková a kol. 2017: 489).

Pokud žalobce podá nejdříve návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu a poté ve lhůtě 30 dnů od doručení rozhodnutí exekutora podá vylučovací žalobu, je i po dobu řízení o vylučovací žalobě exekutorovi zakázáno, aby movitou věc prodal, neboť podle ustanovení § 68 odst. 4 EŘ od podání návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu i během lhůty k podání vylučovací žaloby a také během jejího projednávání nemůže být věc v exekuci prodána. Takový účinek samotné podání vylučovací žaloby nemá, neboť pro podání samotné vylučovací žaloby není dána zákonem žádná lhůta (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 10.06.2009, sp. zn. 25 Cdo 2573/2007).

Exekutorovi je zakázáno věc prodat po dobu řízení o vylučovací žalobě za situace, kdy byla tato podána po zamítnutí návrhu na vyškrtnutí, prodej movitých věcí je tak tedy de facto odložen do pravomocného rozhodnutí řízení o vylučovací žalobě. Soudní exekutor však nemá žádnou zákonnou povinnost aktivně zjišťovat, zda byla vylučovací žaloba. Mám tedy za to, že i v případě, kdy byl zamítnutý návrh na vyškrtnutí, může soudní exekutor po uplynutí lhůty pro podání žaloby na vyloučení věci v případě, kdy nemá žádné poznatky o tom, že by byla excindační žaloba podána, movité věci prodat v dražbě, pokud zachová dostatečnou opatrnost v případě, kdy by se dalo předpokládat, že mohla být žaloba podána (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 01.12.2014, sp. zn. 14 Kse 5/2014).

V případě, že je soudnímu exekutorovi doručeno rozhodnutí, kterým jsou movité věci pravomocně vyloučeny z exekuce, jeví se jako možné dva postupy. Tím prvním je vyloučené věci předat třetí osobě bez dalšího, tím druhým může být naopak transformace rozhodnutí podle části třetí OSŘ do exekučního řízení usnesením o částečném zastavením exekuce pro vyloučené movité věci. Někteří soudy byl druhý zmiňovaný postup pokládán za zbytečný formalismus, nicméně jsem toho názoru, že vzhledem ke skutečnosti, že řízení o vylučovací žalobě není součástí exekučního řízení, mělo by být rozhodnutí vtěleno do exekučního řízení právě usnesením o částečném zastavení exekuce pro věci vyloučené z exekuce.

Dle zákazu zásady *restituito in integrum* v exekučním řízení zakotveným v ustanovení § 57 EŘ není možné vylučovací žalobu podat v případě, kdy byly již movité věci prodány v dražbě. Tím však není dotčeno právo třetí osoby, která uplatňuje právo k věci nepřipouštějící exekuce, domáhat se uspokojení z výtěžku prodeje pomocí tzv. žaloby z lepšího práva (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 19.11.2009, sp. zn. 20 Cdo 3484/2009).

Taková žaloba se uplatní v případě, že byla prodána movitá věc, ale k věci svědčilo třetí osobě z pohledu hmotného práva „lepší“ právo než oprávněnému, přičemž, kdyby bylo postupováno řádně, zisk by byl vyplacen této třetí osobě. Obdobně jako vylučovací žaloba se projednává ve sporném řízení podle části třetí OSŘ. Žalovaná částka odpovídá plnění, které už bylo žalovanému vyplaceno, žalobcem je osoba, která byla takovým provedením exekuce poškozena, a žalovaným ten, který se takto neoprávněně, bez právního důvodu obohatil. Z hlediska hmotného práva žalobcem proto není vymáhána náhrada škody, ale nárok z bezdůvodného obohacení (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29.06.2004, sp. zn. 25 Cdo 2489/2003). „*Pro opodstatněnost žaloby z lepšího práva není rozhodující, byť i správný postup podle procesního práva, ale jen to, zda obohacený žalovaný měl nebo neměl hmotněprávní důvod si exekuční výnos ponechat. V současnosti není upravena přímo, protože je ale jejím podkladem bezdůvodné obohacení žalovaného, vyplývá z § 2991 OZ*“ (Drápal, Bureš a kol. 2009. s. 2223-2224).

15. Postup k dražbě movitých věcí

Akt dražby movitých věcí je provedením exekuce prodejem movitých věcí a současně jakýmsi vyvrcholením tohoto způsobu provedení exekuce, přičemž zpeněžení pomocí dražby se neprovede pouze u věcí, které se rychle kazí nebo u věcí, které vyžadují zvláštní postup.¹³ K tomu, aby mohly být věci prodány, musí být nejprve oceněny. Podle ustanovení § 46 odst. 2 písm. l) ve spojení s ustanovením § 328 OSŘ provádí odhad ceny movitých věcí vykonavatel přímo při soupisu vyjma situací popsaných níže.

Odhad se neprovede v případě, kdy je cena stanovena úředně (§ 5 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách), tedy kdy je uveřejněn kurs investičního nástroje přijatého k obchodování na evropském regulovaném trhu, nebo kdy je uveřejněna hodnota cenného papíru a zaknihovaného cenného papíru vydaného fondem kolektivního investování.

V případě, kdy nestačí odhad provedený vykonavatelem, je nutné přibrat znalce, který provede odborný odhad ceny movité věci, a to dle usnesení, kterým soudní exekutor ustanoví znalce. Znalec je povinen ve lhůtě stanovené v usnesení o ustanovení znalce zaslat k rukám soudního exekutora písemný znalecký posudek. Tento posudek není pro exekutora při stanovení ceny závazný (Jirsa a kol. 2014: 305). Podle některých názorů v případě, kdy je cena stanovena znaleckým posudkem, měl by exekutor postupovat tak, že vydá usnesení o ceně, proti kterému není přípustné odvolání (nicméně takový postup neplatí v případě, kdy byly věci oceněny vykonavatelem přímo při soupisu). Já se s takovým názorem neztotožňuji, neboť není podložen žádným právním předpisem, dle kterého by se při způsobu provedení exekuce prodejem movitých mělo vydávat usnesení o ocenění movitých věcí, nota bene, když proti usnesení by dle literatury neměl být přípustný opravný prostředek (srov. Jirsa a kol. 2014: 305). Účastníci řízení mohou pro zjištění odhadní ceny využít institutu nahlížení do spisu dle ustanovení § 94 EŘ. Nakonec odhadní cena neboli rozhodná cena má vliv pouze na stanovení ceny nejnižšího podání při dražbě movitých věcí. Samotnou tržní hodnotu věci pak ukáže až samotná dražba movitých věcí.

---

¹³ Ustanovení § 328a, § 333 nebo § 334 OSŘ – postup zpeněžení popsán v kapitole 8. této práce

Odhad ceny by se měl využít rovněž v případech, kdy exekutor postupuje podle ustanovení § 328a OSŘ, tedy zejména v případě, kdy jsou sepsány zvlášť významná výtvarná díla a památky, rukopisy zvlášť významných literárních děl, osobní památky a korespondence zvlášť významných spisovatelů a kulturních činitelů, jakož i jiné upomínkové předměty muzeální povahy po těchto osobách, předměty větší kulturní historické hodnoty a jejich soubory, neboť takové movité věci musí být nabídnuty ke koupi za hotové institucím, jejichž posláním je péče o takové památky, a to nejméně za rozhodnou cenu (§ 328a odst. 1 OSŘ). V případě, kdy takové instituce do 30 dnů ode dne doručení se nevyjádří nebo se vyjádří tak, že za rozhodnou cenu nemají o předmětné movité věci zájem, prodají se takové věci prostřednictvím dražby movitých věcí.

16. Dražební vyhláška

Pokud se tedy sepsané věci nezpeněží zvláštním způsobem, jak je uvedeno výše, prodají se věci v dražbě, a to ať již v souboru nebo jako jednotlivé položky. V rámci souboru věcí by se měly prodávat věci, u nichž je předpoklad, že budou v souboru zpeněženy za vyšší částku (§ 328a odst. 1 OSŘ). O tom, zda budou věci draženy jako soubor nebo po jednotlivých položkách musí být rozhodnuto v dražební vyhlášce.

K dražbě movitých věcí by soudní exekutor neměl rovněž přistupovat za situace, kdy byla s povinným uzavřena dohoda o splátkách, které povinný dodržuje. Zákon sice umožňuje dražbu provést, neboť splátkový kalendář jako způsob provedení exekuce není v zákoně nijak upraven, nicméně i z hlediska důvěryhodnosti exekutora bych já osobně takovou dražbu neprováděl. Před provedením dražby movitých věcí by taktéž měly být provedeny způsoby provedení exekuce dle ustanovení § 58 odst. 2 písm. a) a b) EŘ. Soudní exekutor před vydáním dražební vyhlášky musí rovněž zajistit, aby exekuční příkaz prodejem movitých věcí již byl doručen všem účastníkům řízení a nabyl tak právní moci. V řízení nesmí probíhat řízení o vylučovací žalobě nebo o návrhu na vyškrtnutí. Pokud jsou veškeré výše uvedené podmínky splněny, může soudní exekutor přistoupit k rozhodnutí o dražebním roku.

Dražební rok soudní exekutor oznámí dražební vyhláškou, kterou soudní exekutor doručí oprávněnému, povinnému, manželu povinného, orgánu obce, v jehož obvodu se dražba koná a orgánu obce v jehož obvodu má povinný hlášen trvalý pobyt. Dražební vyhláška se rovněž doručí přihlášeným věřitelům do dražby a je povinností ji uveřejnit způsobem v místě obvyklým, což v praxi znamená vyvěšení na úřední desku exekutora a případné vyvěšení na webové stránky exekutora a na Portál dražeb¹⁴, což je webová stránka spravovaná Exekutorskou komorou České republiky. Pro oslovení většího počtu zájemců je taktéž žádoucí využití různých webových severů určených pro propagaci dražeb movitých věcí.

---

¹⁴ Portál dražeb, dostupné na: <http://www.portaldrazeb.cz> (16.02.18).

Dražba musí být nařízena nejdříve 30 dnů po dni vydání dražební vyhlášky a současně ne dříve než 30 dnů od doručení vyrozumění o provedení soupisu movitých věcí dle ustanovení § 326 odst. 11 OSŘ. Je tomu tak proto, aby třetí osoby uplatňující právo k věci nepřipouštějící exekuci měly dostatek času na podání návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu, případně vylučovací žaloby. V případě, že je po vydání dražební vyhlášky podán návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu nebo excindační žaloba, je povinností soudního exekutora dražbu movitých věcí odročit do doby pravomocného rozhodnutí o takovém návrhu a uplynutí lhůty dle ustanovení § 68 odst. 4 EŘ, resp. žalobě (§ 328b odst. 3 a 6 OSŘ). Proti dražební vyhlášce není odvolání přípustné.

Ustanovení § 328b odst. 4 OSŘ obligatorně stanovuje, jaké náležitosti musí dražební vyhláška obsahovat. Povinným údajem je tedy čas a místo konání dražby (dražební rok). V otázce místa konání dražby odkazují na ustanovení § 328b odst. 2 OSŘ, dle kterého se dražba movitých věcí koná v sídle exekutora, v místě kde byly věci sepsány nebo na jiném vhodném místě (např. v depozitu soudního exekutora, pokud se nenachází v sídle exekutora). Standardně bývají movité věci prodávány právě v depozitu soudního exekutora u tzv. kamenných dražeb (o dražbách prováděných elektronicky bude pojednávat část následující kapitoly) nebo u vozidel např. u vhodného schovatele (autobazar, se kterým má soudní exekutor uzavřenou nájemní smlouvu o úschově takto sepsaných věcí).

Dalšími povinnými údaji je označení dražených movitých věcí, zda se věc draží samostatně nebo v rámci souboru movitých věcí, rozhodná cena věci nebo souboru věcí, výše nejnižšího podání, které dle ustanovení § 329 odst. 2 OSŘ činí jednu třetinu rozhodné ceny. U uvedení rozhodné ceny a výše nejnižšího podání je povinností exekutora tuto částku navýšit o příslušnou sazbu daně z přidané hodnoty, v případě, kdy dražená movitá věc sloužila k podnikatelské činnosti povinného a pokud je povinný plátcem daně z přidané hodnoty dle ustanovení § 331 odst. 1 OSŘ (srov. stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 11.06.2008, sp. zn. Cpjn 6/2007).

Jako povinný je dle textu zákona rovněž údaj o tom, zda se vyžaduje zaplacení dražební jistoty a způsob jejího zaplacení, upozornění, že při rozvrhu podstaty se

mohou oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a další věřitelé domáhat uspokojení jiných vymahatelných pohledávek nebo pohledávek zajištěných zadržovacím nebo zástavním právem nebo zajišťovacím převodem práva, než pro které byl nařízen výkon rozhodnutí nebo exekuce, jestliže je přihlásí nejpozději do zahájení dražby, jestliže v přihlášce uvedou výši pohledávky a jejího příslušenství a prokáží-li je příslušnými listinami, a poučení, že k přihláškám, v nichž výše pohledávky nebo jejího příslušenství nebude uvedena, se nepřihlíží.

Dražební jistota může být stanovena téměř u jakékoliv rozhodné ceny dražené věci nebo souboru věcí, nicméně doporučil bych, aby jistota byla požadovaná u dražeb, kdy rozhodná cena movité věci nebo souboru movitých věcí dosahuje minimálně 100.000 Kč. Naopak povinnost stanovit dražební jistotu má exekutor u dražeb, kdy rozhodná cena movité věci nebo souboru movitých věcí přesahuje ke dni předcházejícímu dni vydání dražební vyhlášky ekvivalent částky 45.000 EUR¹⁵ (§ 328b odst. 5 OSŘ). Dražební jistota může být stanovena nejvýše v částce nepřevyšující tři čtvrtiny nejnižšího podání.

Doporučuji rovněž, aby dražební vyhláška obsahovala výši minimálního příhozu při dražbě movitých věcí, kdo se může přihlásit do seznamu dražitelů a jakým způsobem, kde a za jakých okolností je možné prohlédnout si dražené movité věci, zda se jedná o první či opakovanou dražbu a zákazy účasti na dražbě dle ustanovení § 329 odst. 1 OSŘ.

---

¹⁵ 1.140.300 Kč ke dni 16.02.2018.

17. Dražba movitých věcí

Základním předpokladem realizace dražby movitých věcí je skutečnost, že dražební vyhláška byla řádně doručena všem osobám, kterým se dražební vyhláška doručuje dle ustanovení § 328b odst. 3 OSŘ, současně byly všechny dotčené osoby vyrozuměny o provedení soupisu movitých věcí, všem účastníkům byl doručen exekuční příkaz, neprobíhá řízení o návrhu na vyškrtnutí nebo excindační žaloba a současně nebyla exekuce odložena.

Dražby se jako dražitelé mohou zúčastnit fyzické osoby, jež jsou svéprávné a současně právnické osoby, resp. jejich statutární orgán, případně zmocněnec. Naopak dražby se nemůže zúčastnit exekutor, zaměstnanci exekutora, povinný a manžel povinného (§ 329 odst. 1 OSŘ). Fyzická osoba prokazuje svou totožnost platným dokladem totožnosti (občanský průkaz, cestovní pas), právnická osoba výpisem z obchodního rejstříku. V případě, kdy by osoba jednala jako zástupce jiné osoby, je povinna doložit plnou moc pro zastupování. Od účastníků dražby movitých věcí by nemělo být vybíráno vstupné na dražbu, neboť dražba je veřejná (Jirsa a kol. 2014: 308).

Zájemci o dražbu movitých věcí by měli být před dražbou movitých věcí zapsáni do prezenční listiny a měla by jim být vydána dražební čísla. V případě, že pro dražbu movitých věcí, resp. pro držení dražené movité věci je nutné speciální oprávnění, je nutné, aby se zájemce o takovou movitou věc při zapsání do prezenční listiny prokázal rovněž listinou, která prokazuje, že je dražitel držitelem oprávnění nutným pro držení dražené movité věci (např. zbrojní průkaz v případě dražby střelných zbraní). Dražitelé a další osoby jsou povinny zdržet se jakékoliv chování, které by mařilo nebo ovlivňovalo průběh dražby. Vykonavatel nebo jiná osoba pověřená vedením dražby může ve smyslu ustanovení § 48 JŘ osobu, která by takto narušovala průběh dražebního jednání vykázat nebo ji udělit pořádkovou pokutu až do výše 50.000,00 Kč, a to i opakovaně s odkazem na ustanovení § 53 odst. 1 OSŘ. Pokud by se chování, jež by mělo za účel mařit dražbu movitých věcí, opakovalo, mohla by se osoba, která takto jedná, dopouštět trestného činu pohrdání soudem dle ustanovení § 336 TrZ, neboť úkony soudního exekutora při exekuční činnosti jsou úkony soudu (§ 28 EŘ).

Vzhledem ke skutečnosti, že dražba movitých věcí je chápána jako úřední jednání, měl by být v dražební místnosti dodržován striktní zákaz konzumace alkoholu, používání mobilních telefonů a dalších elektronických zařízení, stejně tak jako platí striktní zákaz kouření, vstupu se zvířaty a se zbraní s výjimkou příslušníků Policie ČR, strážníků a Justiční stráž, obdobně jako je tomu v jednacích síních soudů. Pokud byly okolnosti při soupisu movitých věcí vyhrocené a lze očekávat, že by vyhrocené mohlo být i dražební jednání, může soudní exekutor postupovat dle ustanovení § 33 odst. 2 EŘ a požádat o součinnost k zajištění ochrany Policií České republiky. Účastníci dražby a veřejnost mají povoleno pořizovat o dražebním jednání zvukově obrazový záznam, pokud vykonavatel nebo jiný zaměstnanec pověřený vedením dražby neurčí jinak.¹⁶

17.1. Průběh dražby

Samotné dražební jednání může být řízeno exekutorem, kandidátem, koncipientem nebo vykonavatelem. Ten, kdo vede dražební jednání, je povinen o tomto úkonu sepsat protokol. Před samotným započítáním dražebního jednání by se ten, kdo vede dražbu, měl představit a poučit účastníky dražby o skutečnosti, že osoby, kterým svědčí právo předkupní či právo zpětné koupě k draženým věcem a hodlají je v rámci dražby uplatnit, musejí toto právo prokázat před započítáním dražby, jinak k nim exekutor nepřihlédne. Osoba, která je pověřena vedením dražby, by měla přítomné zájemce taktéž poučit o skutečnosti, že movité věci se prodávají pouze za hotové peníze, které je vydražitel povinen zaplatit (nebo doplatit v případě složení dražební jistoty) ihned po skončení dražby, jinak se z něj stává obmeškalý vydražitel a věc se draží opětovně bez jeho přítomnosti (§ 329 odst. 5 OSŘ).

V ustanovení § 329 odst. 5 OSŘ je rovněž zakotveno, že vydražitel musí nejvyšší podání či doplatek na nejvyšší podání, nepřesahující-li částku stanovenou jako

---

¹⁶ Dražební řád pro dražbu movitých věcí Exekutorského úřadu Plzeň-město, soudního exekutora JUDr. Jitky Wolfové, dostupné na: <http://www.soudniexekutor.com/component/content/article?id=29> (17.02.2018).

nejvyšší možnou pro platbu v hotovosti podle zvláštního právního předpisu uhradit ihned. Tato odkazová norma se týká ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti (dále jen „OPvH“), který uvádí, že poskytovatel platby, jejíž výše překračuje částku 270.000,00 Kč je povinen provést platbu bezhotovostně. Je však nutné rovněž odkázat na ustanovení § 3 odst. 2 písm. g) OPvH, dle kterého se povinnost provést platbu bezhotovostně nevztahuje na platby přijaté soudním exekutorem při exekuci. Při kolizi těchto dvou norem nastává jistý interpretační problém, při kterém je důležité zjistit, zda je nutné, aby vydražitel doplatil nejvyšší podání v jakékoliv výši ihned po dražbě nebo bezhotovostně do sedmi dnů od udělení příklepu v případě, že nejvyšší podání či doplatek na nejvyšší podání bude přesahovat částku ve výši 270.000,00 Kč dle ustanovení § 329 odst. 6 OSŘ. Pokud budeme vycházet z čistého jazykového výkladu ustanovení § 3 odst. 2 písm. g) OPvH lze dovodit, že tato povinnost se nevztahuje pouze na platby přijaté při výkonu exekuční činnosti od povinného, tedy např. při mobiliární exekuci, nikoliv však na platby při nuceném prodeji majetku povinného. Současně v případě dražby movité věci nebo souboru movitých věcí, jejichž hodnota se pohybuje v rádech sta tisíců až miliónů korun, nelze po dražitelích spravedlivě požadovat, aby takovou hotovost měli u sebe při dražebním jednání a mělo by být tedy užito ustanovení § 329 odst. 5 a 6 OSŘ.

Osoba, která je pověřena vedením dražby následně seznámí dražitele s předmětem dražby, rozhodnou cenou a výší nejnižšího podání, pokud tak nebylo učiněno v dražební vyhlášce stanoví výši minimálního příhozu a uvede, zda se věci budou dražit jednotlivě po položkách či jako soubor movitých věcí. Výše minimálního příhozu musí činit nejméně 50,00 Kč, to neplatí v případě, kdy je vyvolávací cena nižší (§ 59 odst. 1 JŘ). Následně vyzve dražitele, aby učinili svá podání.

Nejnižší podání musí být učiněno nejméně ve výši jedné třetiny rozhodné ceny. Při dalších podání je možných několik modelů.

První model je takový, kdy je přípustné dorovnání podání. Učinilo-li více dražitelů stejné nejvyšší podání, udělí exekutor příklep nejprve tomu, komu svědčí předkupní právo nebo výhrada zpětné koupě. Není-li příklep takto udělen, udělí

jej exekutor dražiteli, který byl určen losem (§ 329 odst. 3 OSŘ). Los může probíhat tak, že se dražební čísla jednotlivých dražitelů vhodí do schránky, ze které pak osoba, která vede dražbu, vylosuje číslo vítězného dražitele. Takovému dražiteli je pak udělen příklep. Dalším modelem je situace, kdy dorovnání podání není přípustné a další dražitel může učinit příhoz pouze vyšší, než je současný příhoz. V takovém případě je možné shodné podání pouze v případě, kdy by několik dražitelů učinilo nejvyšší podání ve stejný okamžik a nebylo by možné určit, který z dražitelů učinil nejvyšší podání jako první. Pokud v takovém případě není učiněno další vyšší podání, rozhodne se opět losem. Třetí modelem je pak situace, kdy dražitelé mohou činit shodná nejvyšší podání do doby, než jsou dražitelé vyzváni slovem „poprvé“. Po této výzvě již dražitelé nemohou činit shodné nejvyšší podání, ale pouze vyšší podání. Pokud je učiněno stejné nejvyšší podání, rozhodne se opět losem, komu bude udělen příklep.

Osobně se přikláním k druhé variantě, kdy není přípustné dorovnání podání, neboť se tak může zamezit různým pletichům mezi dražiteli. Rovněž je pak druhá varianta pro dražitele přehlednější než třetí.

Podání musí dražitel učinit tak, že zvedne své dražební číslo a rovněž ústně sdělí, jaká je výše jeho příhozu, neboť výše příhozu může být vyšší, než je minimální výše příhozu. Dražba movité věci pokračuje, dokud dražitelé na vyzvání slovy „poprvé, podruhé! činí vyšší podání. Není-li učiněno další podání, osoba pověřená vedením dražby upozorní dražitele, že nebude-li učiněno vyšší podání, udělí po vyzvání slovy „potřetí“ příklep. Jestliže bezprostředně po skončení tohoto vyzvání neučiní žádný z dražitelů vyšší podání, osoba pověřená vedením dražby udělí příklep tomu dražiteli, který učinil nejvyšší podání (§ 59 odst. 2 a 3 JŘ). Na nejvyšší podání se započte případná vydražitelem složená jistota. Dražitelům, kterým nebyl udělen příklep, se vrátí zaplacená jistota po skončení dražebního jednání. Dražitelé jsou vázáni svými podáními, dokud není učiněno podání vyšší, přičemž výše ceny vydražené movité věci není žádným způsobem limitována.

V případě, že se dražby účastní spoluvlastník movité věci, která je předmětem dražby a učiní-li shodné podání jako jiný dražitel a není-li učiněno podání vyšší, udělí vykonavatel příklep tomuto spoluvlastníkovi. Pokud je těchto spoluvlastníků

více, udělí vykonavatel příklep tomu, jehož spoluvlastnický podíl je největší. V případě, že jsou spoluvlastnické podíly dražitelů stejné, rozhodne se o udělení příklepu losem (Svoboda a kol. 2007: 1307).

O průběhu dražby se sepíše protokol, ve kterém by mělo být uvedeno jméno, příjmení, trvalé bydliště a datum narození v případě zapsaných dražitelů – fyzických osob, případně obchodní firma, sídlo a identifikační číslo v případě zapsaných dražitelů – právnických osob. Součástí protokolu o dražbě movitých věcí by mělo být rovněž jméno toho, kdo dražbu vedl a všech dalších osob přítomných za exekutorský úřad, označení dražených movitých věcí, včetně rozhodné ceny a nejnižšího podání, zda byla pro dražební jednání stanovena povinnost uhradit dražební jistotu, v kolik hodin bylo dražební jednání zahájeno, v jaké výši bylo stanoveno nejnižší podání, který ze zájemců učinil nevyšší podání a v jaké výši, sdělení, zda vydražitel skutečně na místě uhradil nejvyšší podání a uvedení času, v kolik bylo dražební jednání ukončeno. V protokolu se neuvádí jednotlivá podání učiněná při dražbě jednotlivých věcí a ani to, kdo je učinil. Protokol podepíše ten, kdo ho vyhotovil, a osoba, která za exekutorský úřad řídila dražbu. Dražitelé a ani vydražitelé protokol nepodepisují. Protokol o dražbě movitých věcí se účastníkům řízení nezasílá.¹⁷

17.2. Přechod vlastnického práva na vydražitele

V případě, kdy je dražba ukončena, neboť výtěžek dražby pokryje celou vymáhanou pohledávku včetně nákladů exekuce, pohledávky dalších oprávněných a dalších přihlášených věřitelů, ukončí osoba pověřená vedením dražby dražbu movitých věcí a doposud nevydražené věci bez zbytečného odkladu navrátí povinnému.

Zaplatí-li vydražitel nejvyšší podání řádně a včas, přejde na vydražitele vlastnické právo k vydražené věci anebo souboru vydražených věcí, a to s právními účinky

---

¹⁷ Dražební řád pro dražbu movitých věcí Exekutorského úřadu Plzeň-město, soudního exekutora JUDr. Jitky Wolfové, dostupné na: <http://www.soudniexekutor.com/component/content/article?id=29> (17.02.2018).

k okamžiku udělení příklepu. Přechodem vlastnictví na vydražitele zanikají zástavní a zadržovací práva a další práva váznoucí na věci (§ 329 odst. 7 OSŘ).

Přejde-li vlastnické právo na vydražitele, vydá exekutor vydražiteli na základě žádosti potvrzení o přechodu vlastnického práva k vydražené věci k okamžiku udělení příklepu. V případě dražby cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů vydá exekutor takové potvrzení vydražiteli i bez žádosti. V případě přechodu vlastnického práva k listinnému cennému papíru na řad nebo na jméno exekutor vyznačí na rubu anebo přívěsku cenného papíru přechod vlastnického práva k cennému papíru na vydražitele k okamžiku udělení příklepu (§ 329a OSŘ).

Vlastnické právo přejde na vydražitele, který uhradí nejvyšší podání včas, a to i v případě, kdy by bylo prokázáno, že povinný nebyl vlastníkem věci, dle zásady *restitutio in integrum* (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.01.2004, sp. zn. 20 Cdo 1229/2003).

Náklady spojené s převzetím a předáním vydražených movitých věcí nese vydražitel. Nebezpečí škody na vydražených movitých věcech přechází na vydražitele okamžikem udělení příklepu a převzetím movitých věcí, stejně tak přechází na vydražitele i odpovědnost za škodu způsobenou v souvislosti s vydraženou movitou věcí, a to i v případě, kdy je vydražitel s prodlením při převzetí vydražených movitých věcí. Soudní exekutor nenese žádnou odpovědnost za stav, funkčnost a celistvost dražených věcí. Veškeré dražené věci jsou prodávány, tak jak stojí a leží.¹⁸

17.3. Dražba movitých věcí provedená elektronicky

Dražbu movitých věcí lze provést i prostřednictvím elektronického portálu (např. www.exdražby.cz). Podle ustanovení § 330a odst. 2 OSŘ soudní exekutor

---

¹⁸ Dražební řád pro dražbu movitých věcí Exekutorského úřadu Plzeň-město, soudního exekutora JUDr. Jitky Wolfové, dostupné na: <http://www.soudniexekutor.com/component/content/article?id=29> (17.02.2018).

v dražební vyhlášce uvede způsob registrace dražitelů a způsob, jakým jsou dražitelé povinni sdělit svoje jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu, rodné číslo, a nebylo-li přiděleno, datum narození, způsob informování o postupu při dražbě nebo odkaz na internetové stránky, na kterých je tento postup zveřejněn, adresu internetové stránky, na které se dražba bude konat a kde může veřejnost dražbu sledovat, datum a čas zahájení a ukončení dražby, během kterého lze zvyšovat podání, způsob a lhůtu, ve které je vydražitel povinen zaplatit nejvyšší podání; lhůta pro zaplacení nebo doplacení nejvyššího podání nesmí být delší než 10 dnů od udělení příklepu, informaci o tom, kdy a kde po doplacení nejvyššího podání lze vydražené věci převzít, termín přihlášení pohledávek, termín uplatnění předkupního práva nebo výhrady zpětné koupě a způsob sdělení rozhodnutí, zda jsou předkupní právo nebo výhrada zpětné koupě prokázány, způsob zveřejnění informace o příklepu.

Další podmínky dražby prováděné elektronicky jsou stanoveny v ustanovení § 59e, resp. § 62a JŘ, kdy primární odlišností je skutečnost, že se dražební jednání nenařizuje. Dražba se koná, pokud dražitelé činí podání. Exekutor nevyzývá dražitele, aby činili vyšší podání, a neupozorňuje dražitele, že bude udělovat příklep. Je-li v posledních 5 minutách před časem ukončení dražby učiněno podání, posouvá se čas ukončení dražby o 5 minut od okamžiku posledního podání. Je-li v této lhůtě učiněno vyšší podání, posouvá se čas ukončení dražby o 5 minut. Uplyne-li od posledního učiněného podání 5 minut, aniž by bylo učiněno vyšší podání, elektronická dražba se tím ukončí. Bezprostředně po ukončení dražby exekutor udělí příklep dražiteli, který učinil nejvyšší podání.

Pro dražbu provedenou elektronicky platí obdobně ustanovení o kamenné dražbě, jak byla popsána výše. Osobně jsem při dražbách movitých věcí zastáncem spíše kamenných dražeb, neboť při těchto si mohou dražitelé movité věci prohlédnout rozhodně lépe než v případě fotografií na internetových stránkách.

17.4. Opakovaná dražba movitých věcí

Za situace, kdy dražba movitých věcí není, byť jen částečně úspěšná, soudní exekutor nařídí opakovanou dražbu movitých věcí, které se při první dražbě movitých věcí nepodařilo zpeněžit. U movitých věcí může být dražba opakovaná pouze jednou (na rozdíl od nemovitých věcí). V praxi se vyskytují názory, že by u opakované dražby movitých věcí měla být výše nejnižšího podání stejná jako u první dražby movitých věcí. Já jsem toho názoru, že by se cena dražených movitých věcí měla alespoň o jednu třetinu snížit, neboť se věci při prvním dražebním jednání nezpeněžily nejspíše z toho důvodu, že i nejnížší podání bylo vyšší, než byla tržní hodnota věci. Současně do doby, než se budou dražit věci opakovaně, mohou ztratit na hodnotě. Podle ustálené praxe by však nejnížší podání při opakované dražbě mělo být stejné jako u první dražby (Svoboda a kol. 2017: 1310).

Dražba movitých věcí se opakuje rovněž v případě tzv. obmeškalého vydražitele, jak již bylo uvedeno výše. Pokud tedy vydražitel nezaplatí či nezaplatí doplatek na nejvyšší podání řádně a včas, je povinen nahradit náklady, které exekutorovi a účastníkům vznikly v souvislosti s další dražbou anebo dražebním jednáním, neboť pro věc, za kterou vydražitel řádně neuhradil, exekutor nařídí opakovanou dražbu movitých věcí bez účasti obmeškalého vydražitele. Škodu, která vznikla tím, že nezaplatil nejvyšší podání, a, bylo-li při další dražbě dosaženo nižší nejvyšší podání, rozdíl na nejvyšším podání je povinen uhradit obmeškalý vydražitel. Na tyto dluhy se započítá jistota složená vydražitelem; převyšuje-li jistota tyto dluhy, zbývající část se vrátí vydražiteli. O těchto dluhích, případném započtení anebo vrácení zbytku jistoty rozhodne exekutor usnesením (§ 330 odst. 3 OSŘ). Takováto dražba není chápána za opakovanou dražbu uvedenou v předchozím odstavci a může se nařídít vícekrát (Jirsa a kol: 2014: 316).

Vydávání dražební vyhlášky při opakované dražbě movitých věcí, včetně náležitostí, rozesílání a průběhu dražby je pak totožné jako u prvního dražebního jednání.

18. Bezvýslednost dražby

Jak bylo výše uvedeno, dražbu movitých věcí lze opakovat pouze jednou. Pokud se ani při opakované dražbě nenajde pro movité věci vydražitel, soudní exekutor vyrozumí oprávněného o bezvýslednosti dražby. Společně s tímto vyrozuměním zašle oprávněnému rovněž informaci o tom, že může nevydražené movité věci převzít do 15 dnů ode dne doručení vyrozumění o bezvýslednosti dražby, a to za jednu třetinu rozhodné ceny, tedy de facto za cenu nejnižšího podání, přičemž převzetí věci má stejné účinky jako prodej věci v dražbě. V případě, že má o věc zájem více oprávněných, postupuje soudní exekutor dle ustanovení § 332 odst. 1 OSŘ (k tomu více v kapitole 21.).

Pokud oprávněný takové movité věci odmítne převzít nebo nevyjádří-li se ve stanovené lhůtě, že věci převezme, postupuje soudní exekutor podle ustanovení § 330 odst. 4 OSŘ a tyto věci usnesením vyloučí ze soupisu. Proti usnesení o vyloučení movitých věcí ze soupisu je přípustný opravný prostředek a doručuje se oprávněnému a povinnému.

Movité věci, které byly usnesením pravomocně ze soupisu vyloučeny, se předají povinnému. V případě, že povinný odmítne movité věci vyloučené ze soupisu převzít, postupuje soudní exekutor podle ustanovení § 330 odst. 5 OSŘ, který odkazuje na postup dle ustanovení § 301 ZŘS; lhůty činí 1 rok a počínají běžet ode dne právní moci usnesení o vyloučení věci ze soupisu.

Postup je tedy takový, že po uplynutí lhůty 1 roku od právní moci usnesení o vyloučení věci ze soupisu, rozhodne exekutor, že předmět úschovy připadne státu, jestliže se o něj nikdo nepřihlásí do 1 roku ode dne vyhlášení tohoto rozhodnutí. Toto rozhodnutí exekutor vyvěsí na úřední desce (Svoboda a kol. 2017: 1312).

Pokud se však věc stane v průběhu času zjevně bezcennou, postupuje soudní exekutor podle ustanovení § 341 odst. 4 OSŘ o zničení věci. Za věc zjevně bezcennou se dá považovat věc, která je značně opotřebovaná, poničená či od pohledu nefunkční. Věc se zničí tak, že se nejprve zdokumentuje a exekutor následně nařídí její zničení. O zničení je soudní exekutor povinen vyrozumět

povinného nejméně 5 dnů před jejím zničením. Zničení se provede tak, že exekutor věc předá k využití nebo odstranění nebo ji předá osobě oprávněné ke sběru nebo výkupu odpadů podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů.

19. Vydání věci po neúspěšné dražbě nebo po vyškrtnutí

Zákon č. 396/2012 Sb. implementoval do exekučního řádu nové ustanovení § 68 odst. 7, dle kterého byla-li věc vyškrtuta ze soupisu nebo vyloučena z výkonu rozhodnutí, exekutor věc bez zbytečného odkladu předá navrhovateli na místě, kde ji zajistil, nedohodne-li se s navrhovatelem jinak. Neposkytne-li navrhovatel exekutorovi potřebnou součinnost při předávání věci, věc se navrhovateli předá v sídle exekutora.

S odkazem na přechodná ustanovení zákona č. 396/2012 Sb., se toto ustanovení použije pouze pro řízení zahájená po velké novele. V řízeních zahájených do 31.12.2012 tedy soudní exekutor nemá žádnou zákonnou povinnost navracet movité věci v místě, kde byly zajištěny a zpravidla se vydávají v sídle nebo depozitu soudního exekutora. Naopak pro řízení zahájených po 01.01.2013 se použije právě shora uvedené ustanovení, kdy soudní exekutor navrácí vyškrtuté movité věci nebo věci vyloučené na základě excindační žaloby třetí osobě v místě, kde byly zajištěny.

Ustanovení § 68 odst. 7 EŘ se však použije pouze na situace, kdy je věc vyškrtuta ze soupisu nebo vyloučena z exekuce na základě vylučovací žaloby a rozhodně toto ustanovení nelze analogicky použít i na jiné případy, jako je např. vydání věci po vyloučení na základě bezvýsledné dražby. V případě vydávání věci po bezvýsledné dražbě a následném vyloučení věci ze soupisu se věc předá povinnému vždy v místě, kde se movitá věc nachází a není povinností exekutora takovou věc předávat v místě, kde byla zajištěna (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 16.07.2008, sp. zn. 22 Cdo 2234/2008).

Obdobně v případě vydání věci v rámci insolvenčního řízení (viz níže) dle stanoviska Právní a legislativní komise Exekutorské komory České republiky zn. EK/leg/08/2017, movitou věc, jež byla soudním exekutorem pojata do soupisu a zajištěna ještě před zahájením insolvenčního řízení, má exekutor povinnost vydat insolvenčnímu správci, který danou movitou věc pojal do soupisu majetkové podstaty, pouze v sídle dotyčného soudního exekutora. Jiné místo vydání movité věci je možné stanovit dohodou.

Vydání věci, ať již po vyškrtnutí nebo po vyloučení věci ze soupisu by vždy mělo proběhnout protokolárně, tedy ten, kdo vydávanou věc přijímá, by měl tomu, kdo věc vydává, podepsat protokol, kde bude přesně definováno, jaké věci, v jakém stavu se vydávají. Doporučoval bych věci při předání rovněž zdokumentovat, čímž se exekutor může vyhnout případným budoucím sporům ohledně věci.

Čtvrtá část

20. Náklady spojené s exekucí prodejem movitých věcí

S výkonem mobiliární exekuce jsou rovněž spojeny zvýšené náklady soudního exekutora. Prvním z těchto nákladů je cestovné, které zahrnuje náklady spojené s dopravou, a to především se spotřebou pohonných hmot a amortizací služebního vozidla. Pro výpočet v roce 2018¹⁹ se užije ustanovení § 7 odst. 2 zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve spojení s vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí č. 463/2017 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad. Výše cestovného je pak určena podle místa výkonu mobiliární exekuce a dle použitého služebního vozidla.

Cestovné by mělo být rozpočítáno mezi veškerá exekuční řízení, která jsou v ten určitý den vykonavatelem realizována (obdobně i náhrada za ztrátu času, viz níže) v souladu s ustanovením § 13 odst. 6 věty poslední ET.

Existují dvě varianty výpočtu cestovného, a to v řízeních zahájených do 31.12.2012 a v řízeních zahájených po 01.01.2013. V řízeních zahájených před velkou novelou není dán žádný limit, cestovné se tedy počítá za počet ujetých kilometrů ze sídla exekutora do místa výkonu mobiliární exekuce a zpět v plné výši, neboť ustanovení § 13 odst. 6 ET v platném znění se užije pouze na řízení zahájená po nabytí účinnosti zákona č. 490/2012 Sb., ve smyslu Čl. II. Přejícných ustanovení bodu 1. U řízení zahájených po 01.01.2013 je dle ustanovení § 13 odst. 6 ET limitována výše cestovních výdajů částkou maximálně 1.500,00 Kč, kterou není možné přesáhnout. Tato limitace se samozřejmě vztahuje pouze na jeden výkon mobiliární exekuce (případně více výkonů mobiliární exekuce v rámci jedné cesty), takže v případě, kdy jsou např. v průběhu dvou let realizovány dva výkony mobiliární exekuce, a cestovní náhrady za jeden výkon mobiliární exekuce přesahují 1.500,00 Kč, je možné započítat na náklady exekuce oba realizované výkony mobiliární exekuce za

---

¹⁹ Každý rok se mění

maximálně 3.000,00 Kč na cestovních náhradách. V případě, že bylo u výkonu mobiliární exekuce použito více vozidel, účtuje se kilometrové za každé jedno vozidlo zvlášť. U řízeních zahájených po 01.01.2013 však platí, že celková částka za cestovné při jednom výkonu mobiliární exekuce nesmí překročit částku 1.500,00 Kč.

Obdobně je tomu i v případě náhrady za ztrátu času, kdy podle ustanovení § 14 odst. 1 ET náhrada za ztrátu času náleží exekutorovi při úkonech exekuční činnosti vykonávaných v místě, které není sídlem jeho úřadu, za čas strávený cestou do tohoto místa a zpět. Výše náhrady za ztrátu času, která je součástí nákladů exekuce, činí nejvýše 500,00 Kč za jednu cestu do místa, jež není sídlem exekutora, který vede exekuci, a zpět (toto znění se použije pouze pro řízení zahájená po nabytí účinnosti zákona č. 490/2012 Sb., ve smyslu Čl. II. Přejícných ustanovení bodu 1). Dle ustanovení § 14 odst. 2 ET se rovněž u náhrady za ztrátu času musí tato ztráta času rozpočítávat do více exekučních řízení, pokud je v jeden den realizováno více výkonů mobiliární exekuce. Náhrada pak dle ustanovení § 14 odst. 3 ET činí 50,00 Kč za každou započatou čtvrt hodinu. V řízeních zahájených do 31.12.2012 není náhrada za ztrátu času nijak limitována. Jako tato náhrada se počítá pouze čas strávený na cestě a zpět (nepočítá se čas strávený při výkonu mobiliární exekuce). V případě, že bylo u výkonu přítomno více zaměstnanců úřadu, počítá se náhrada za ztrátu času za každou jednu osobu, která se účastní výkonu mobilirání exekuce, zvlášť. U řízeních zahájených po 01.01.2013 však platí, že celková částka za náhradu za ztrátu času nesmí překročit při jednom výkonu mobiliární exekuce částku 500,00 Kč.

Dalšími náklady spojené s exekucí prodejem movitých věcí pak mohou být náklady na skladovné movitých věcí, náklady na pronájem dražební místnosti, náklady spojené s elektronickou dražbou, odměna znalce nebo externí fakturované služby. Tyto externí fakturované služby mohou zahrnovat např. ubytování vykonavatele v případě, kdy je ekonomicky výhodnější, aby se nevracel každý den zpět do sídla exekutorského úřadu. Je samozřejmě nutností, aby takovýto náklad byl exekutorem prokázán a rozpočítán mezi veškerá exekuční řízení, která byla vykonavatelem realizována.

21. Rozvrh

V rámci dražby movitých věcí vznikají exekutorovi náklady, jak bylo uvedeno výše. Tyto náklady platí exekutor a má tak právo na jejich přednostní náhradu z výtěžku prodeje movitých věcí. V případě, že byl povinný plátcem daně z přidané hodnoty, sloužila-li vydražená věc jeho podnikatelské činnosti, odvede se rovněž příslušná sazba daně z přidané hodnoty správci daně. Teprve poté lze uspokojit pohledávku oprávněného (§ 331 odst. 1 OSŘ).

V případě, že byly movité věci sepsány pro více oprávněných nebo se včas do dražby movitých věcí přihlásili další oprávnění nebo věřitelé, vyplatí exekutor po odpočtu nákladů prodeje movitých věcí a případně odvodu daně z přidané hodnoty, každému z oprávněných nebo věřitelů podle pořadí (§ 331 odst. 2 OSŘ).

V případě, kdy exekutor z evidence osob nebo majetku zjistí, že zpeněžená movitá věc je zajištěna podle trestního řádu a převyšuje-li dosažený výtěžek pohledávku, pro kterou byla exekuce zahájena, informuje exekutor o této skutečnosti orgán činný v trestním řízení, který o zajištění rozhodl. Nesdělí-li orgán činný v trestním řízení do 30 dnů exekutorovi, že se zajištění vztahuje i na zbytek výtěžku, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému.

Za situace, kdy dosažený výtěžek převyšuje částku vymáhanou v exekučním řízení, pohledávky dalších oprávněných a věřitelů povinného, vyplatí soudní exekutor zbylou částku povinnému, jedná se o tzv. hyperochu. Pokud povinný hyperochu nepřevzme postupuje se dle ustanovení § 301 ZŘS, podobně jako při nevyzvednutí věcí vyloučených ze soupisu, nicméně v tomto případě se lhůta nezkracuje na 1 rok a je tedy tříletá (Svoboda a kol. 2017: 1318).

V případě, kdy byla při dražbě movitých věcí prodána movitá věc, která byla převedena k zajištění dluhu ve prospěch jeho věřitele, zastavena nebo zadržena, exekutor vyplatí výtěžek zpeněžení nejprve věřiteli, jehož pohledávka byla zajištěna zadržovacím právem. Při výplatě výtěžku zástavnímu věřiteli, věřiteli, jehož pohledávka byla zajištěna zajišťovacím převodem práva, a oprávněnému, v jehož prospěch byla věc sepsána, dalšímu oprávněnému a dalšímu věřiteli se

postupuje podle pořadí (§ 331a odst. 1 OSŘ). U pohledávek ze zástavního práva nebo pohledávek z práva zajištěné zajišťovacím převodem práva je nutné vycházet ze vzniku dle hmotného práva (den uzavření smlouvy). Současně je nutné, aby takový věřitel nejpozději do začátku dražebního jednání přihlásil svou pohledávku.

Podle ustanovení § 331a odst. 2 OSŘ u movitých věcí, které byly samostatně zastaveny (vespolným zástavním právem) pro více pohledávek, se postupuje přiměřeně podle § 337d OSŘ, tedy dle úpravy pro vespolné zástavní právo u nemovitých věcí. V praxi se však taková zástava téměř nevyskytuje.

Ustanovení § 332 OSŘ upravuje pořadí, v jakém exekutor provádí výplatu jednotlivých pohledávek. Toto pořadí se řídí dnem, kdy došel exekutorovi exekuční návrh pro jednotlivé pohledávky anebo přihláška dalšího oprávněného či dalšího věřitele dle § 328b odst. 4 písm. g) OSŘ. Vymáhá-li oprávněný, další oprávněný nebo další věřitel pohledávku náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo pohledávku z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byla-li movitá věc zajištěna v trestním řízení o tomto trestném činu a byly-li návrh nebo přihláška podány v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, řídí se pořadí dnem právní moci rozhodnutí o zajištění movité věci podle trestního řádu (§ 332 odst. 1 OSŘ). Pro pořadí zástavního práva a zajišťovacího převodu práva je rozhodující den jejich vzniku. Má-li několik pohledávek stejné pořadí a výtěžek prodeje nestačí k jejich úplnému uspokojení, uspokojí se tyto pohledávky poměrně. Bez ohledu na pořadí se uspokojí přednostně pohledávky, u nichž to stanoví zvláštní předpis. Je-li dalším věřitelem osoba oprávněná z pohledávky náhrady újmy na zdraví způsobené trestným činem, uspokojí se její pohledávka bez ohledu na pořadí před pohledávkami dalších věřitelů.

„V rámci pravidel o rozvrhu výtěžku pro případ souběhu více uspokojovaných pohledávek je pro exekuci typický výskyt potenciálních incidenčních sporů, jež budou důsledkem nerespektování výše uvedených pravidel. Pokud totiž exekutor neprovede rozvrh výtěžku v souladu se zákonnými principy přednosti a proporcionality, dojde tím k porušení práv určitého věřitele, který bude zkrácen

oproti jinému či jiným věřitelům, kteří naopak budou v důsledku postupu soudu bezdůvodně obohaceni. Takový stav může být řešen prostřednictvím specifické kategorie tzv. odporových žalob. Aby se předešlo tomu, že po provedení rozvrhu výtěžku bude exekutor zatěžován spory o vydání bezdůvodného obohacení mezi jednotlivými věřiteli, má takovým situacím předcházet již samotná možnost každého věřitele (ale rovněž tak povinného, případně jeho manžela) odporovat (popřít) nárok jiného věřitele, a to v rámci sporu o pravost (existenci, trvání), výši nebo pořadí jednotlivých pohledávek. Tato odporová žaloba je řešena v rámci § 267a OSŘ a představuje pro účely výkonu rozhodnutí určitou zjednodušenou podobu přezkumu pohledávek v rámci insolvenčního řízení (§ 190 až 191 IZ)“, (Svoboda a kol. 2017: 1319-1320).

22. Speciální situace při exekuci prodejem movitých věcí

22.1. Více exekucí jednoho povinného

S odkazem na ustanovení § 11 SouVR, je při provádění soupisu movitých věcí nepodstatné, zda tyto již byly dříve postiženy jinou exekucí. Naopak pokud by věci sepsány nebyly, nemohl by oprávněný z přerušené exekuce přistoupit do provádění exekuce jako další v pořadí u exekutora, kterému svědčí právo dražby. Zákon tak explicitně aprobuje možnost sepsat movitou věc v případě, kdy již byla postižena předchozí exekucí.

Současně v případě, kdy je exekutorským úřadem vedeno proti povinnému více exekučních řízení, měla by být movitá věc sepsaná do všech řízení. Dražba movité věci by pak měla probíhat v řízení s nejdříve došlým návrhem na nařízení exekuce nebo exekučním návrhem.

22.2. Střet exekuce prodejem movitých věcí a insolvence

Podle ustanovení § 109 odst. 1 písm. c) věty první IZ je se zahájením insolvenčního řízení spojen účinek nemožnosti provést exekuci, která by postihovala majetek dlužníka, který náleží do majetkové podstaty. Ustanovení § 47 odst. 3 EŘ pak explicitně definuje, že úkon učiněný k zajištění majetku povinného pro účely jeho postižení exekucí, není provedením exekuce. Mám tedy za to, že vydání exekučního příkazu není provedením exekuce, když v případě exekuce prodejem movitých věcí je provedením exekuce až dražba. Podle mého názoru tak i v případě, kdy je proti povinnému zahájeno insolvenční řízení, lze provést výkon mobiliární exekuce, dokonce i zajistit movité věci, tyto věci však musí být vydány insolvenčnímu správci nebo povinnému²⁰, a tak se jeví jako značně nepraktické a neekonomické, aby po zahájení insolvenčního řízení byla exekuce prodejem movitých věcí jakkoliv prováděna.

---

²⁰ Dle způsobu řešení insolvence

Pokud byly movité věci sepsány a zajištěny a následně bylo zahájeno insolvenční řízení, měl by soudní exekutor postupovat podle způsobu řešení insolvence a sepsané movité věci vydat, neboť v případě, že movité věci spadají do majetkové podstaty povinného má dispoziční oprávnění k nakládání s věcmi podle ustanovení § 229 odst. 3 IZ dlužník v době do rozhodnutí o úpadku, dlužník v době od rozhodnutí o úpadku do rozhodnutí o způsobu řešení úpadku, insolvenční správce v době od prohlášení konkursu, dlužník v době od povolení reorganizace a dlužník v době od povolení oddlužení. Takovým vydáním však movité věci nejsou vyškrtuty ani žádným jiným způsobem vyloučeny ze soupisu movitých věcí, věci zůstávají nadále pojaty do soupisu movitých věcí.

V případě, že povinný zemře, měl by soudní exekutor postupovat tak, že zajištěné movité věci vydá soudnímu komisaři do dědického řízení.

22.3. Souběh s dalšími způsoby provedení exekuce

Exekuce prodejem movitých věcí se prakticky střetává pouze s jedním jiným způsobem provedení exekuce, kterým je vyklizení. Vzhledem ke skutečnosti, že při vyklizení jsou vždy vymáhány i náklady exekučního řízení, případně nárok oprávněného, mohou být na vyklizované věci použita příslušná ustanovení o prodeji movitých věcí.

V praxi to tedy funguje tím způsobem, že vyklizené movité věci dle ustanovení § 341 odst. 2 OSŘ se nepředají povinnému nebo jednomu ze zletilých příslušníků jeho domácnosti, ale pojmou se do soupisu movitých věcí. Následný postup je stejný jako při klasickém výkonu mobiliární exekuce.

22.4. Prodej z volné ruky

Ustanovení § 44a odst. 4 EŘ upravuje situaci, kdy se movité věci nezpeněžují v dražbě, ale tzv. prodejem mimo dražbu neboli prodejem z volné ruky. Jde tedy o situaci, kdy povinný sám zpeněžuje svůj majetek, nicméně s tímto prodejem musí

souhlasit písemně exekutor, oprávněný a všichni přihlášení věřitelé. Tento majetek nemůže být rovněž postižen další exekucí, tedy prodej z volné ruky je možný pouze v případě, kdy má povinný pouze jednu exekuci. Obvyklá cena musí být rovněž zjištěna znaleckým posudkem a tato cena musí být splatná při podpisu smlouvy. Obvyklá cena v plné výši musí být vyplacena exekutorovi, který případný přeplatek následně vyplatí povinnému.

22.5. Dobrovolná dražba

Movité věci mohou být exekutorem zpeněžovány rovněž podle ustanovení § 76 odst. 2 EŘ, dle kterého exekutor může provést dražbu movité či nemovité věci na návrh vlastníka či osoby oprávněné disponovat s věcí. Přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení tohoto zákona. Takováto dražba se nejčastěji provádí v rámci zpeněžení majetku při likvidaci dědictví podle ustanovení § 232 odst. 1 písm. d) ZŘS nebo při zpeněžení majetkové podstaty v insolvenčním řízení podle ustanovení § 286 odst. 1 písm. d) a § 289a IZ. Soudní exekutor by při takovém zpeněžování měl se soudním komisařem, resp. insolvenčním správcem uzavřít smlouvu o provedení dobrovolné dražby, ve které budou specifikovány movité věci, jejich rozhodná cena, nejnižší podání a odměna exekutora z provedení dražby, která je pro dědické řízení upravena v ustanovení § 19a ET, pro insolvenční řízení pak v ustanovení § 298 odst. 4 IZ. Soudní exekutor je povinen při takové dražbě postupovat podle příslušných ustanovení OSŘ o prodeji movitých věcí tak, jak byly výše uvedeny a výtěžek z dražby po odečtení odměny exekutora bez zbytečného odkladu předat soudnímu komisaři nebo insolvenčnímu správci.

Pátá část

23. Srovnání se Slovenskem

Poslední částí této práce je stručné srovnání exekuce prodejem movitých věcí s právní úpravou Slovenské republiky. K výběru Slovenska mě vedly pragmatické důvody, zejména fakt, že Česká a Slovenská republika tvořily po dlouho dobu jeden státní celek a základní právní předpis v oblasti výkonu rozhodnutí i přes značné novelizace pochází z doby Československa.

Stejně jako je účinný v České republice, i na Slovensku byl donedávna platný a účinný předpis č. 99/1963 Zb., občiansky súdny poriadok (dále jen „OSP“). Slovensko však bylo se zavedením profese soudních exekutorů rychlejší než Česká republika a možnost nuceného výkonu uložených povinností přešla vedle soudů na exekutory již dne 01.12.1995 díky účinnosti předpisu č. 233/1995 Z. z., o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok, dále jen „EP“). Díky přijetí EP byla na Slovensku již v roce 1995 zavedena dvoukolejnost vykonávacího řízení a podobně jako v České republice se časem ukázalo, že vymahatelnost soudních exekutorů je procentuálně o dost vyšší ve srovnání s vymahatelností soudů při výkonu rozhodnutí. Z toho důvodu bylo v roce 2005 přistoupeno ke zrušení dvoukolejnosti vykonávacího řízení, krom dvou výjimek, kterými jsou vymáhání soudních pohledávek a zabezpečení výchovy nezletilých dětí.²¹ Na základě zrušení dvoukolejnosti vykonávacího řízení na Slovensku v roce 2005 byla v části šesté OSP, která stejně jako část šestá OSŘ, upravuje výkon rozhodnutí, zrušena všechna ustanovení, která upravovala jednotlivé způsoby provedení exekuce. Následně od 01.07.2016 vešel v účinnost nástupce OSP zákon č. 160/2015 Z. z., civilný sporový poriadok (dále jen „CSP“). V současné době jsou způsoby provedení vykonávacího řízení upraveny pouze v EP, konkrétně v části čtvrté, exekuce prodejem movitých věcí je pak upravena v ustanoveních § 114 až § 130 EP.

²¹ KOLESÁROVÁ, Stanislava: 2011. *Zrušenie duality*. In: Komorní listy č. 2/2011 (Exekutorská komora ČR: Brno), dostupné na: <http://ekcr.cz/1/komorni-listy/192-archiv-casopisu?w=> (18.02.2018).

Ustanovení § 114a a 115 EP upravuje věci, které jsou z exekuce vyloučeny. Jejich výčet je obdobný s ustanovením § 322 OSŘ. I podle slovenské úpravy je možné provést exekuci veškerými možnými způsoby, které jsou obdobně jako způsoby provedení exekuce dle českého práva. Ustanovení § 118 EP dále upravuje doručování listiny, která je podobná našemu vyrozumění o zahájení exekuce, v ustanovení § 119 EP je pak upravena osobní prohlídka povinného. Exekuční poriadok dále rovněž upravuje obdobně jako OSŘ provedení soupisu movitých věcí (§ 120 EP), odhad ceny movitých věcí (§ 122 EP). Odlišně je upraveno vydávání exekučního příkazu, který se vydá až po marném uplynutí lhůty pro podání návrhu na zastavení exekuce, který má odkladný účinek anebo poté, kdy je exekutorovi doručeno rozhodnutí soudu o zamítnutí návrhu na zastavení (§ 123 odst. 1 EP). Dále je v EP upravena dražba movitých věcí (§ 125 EP), při které je od české právní úpravy odlišná výše nejnižšího podání, neboť nejnižším podáním je na Slovensku odhadní cena, nikoliv jedna třetina odhadní ceny. Ustanovení § 128 EP pak upravuje rozvrh podstaty zpeněžených movitých věcí.

Další změnou oproti EŘ je ustanovení § 44 EP, které odkazuje k podání vylučovací žaloby na soud. V EP však naprosto absentuje institut návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu. Třetí osoba uplatňující právo k věci nepřipouštějící exekuci dle citovaného ustanovení může toto právo namítnout u exekutora, který následně vyzve oprávněného, aby se vyjádřil k takové námitce. Taková námitka má ve vztahu k té konkrétní věci odkladný účinek. Pokud oprávněný na exekuci nadále trvá, soud na podnět exekutora vyzve osobu, která uplatňuje právo k věci nepřipouštějící exekuci anebo oprávněného podle toho, či právo se jeví jako méně pravděpodobné, aby do 30 dnů od doručení výzvy uplatnil právo na vyloučení věci anebo strpěl vedení exekuce na věc, a to na soudě příslušném podle CSP. Místo této výzvy může soud o vyloučení rozhodnout v případech, pokud rozhodnutí závisí pouze na jednoduchém právním posouzení věci.

Celkově lze říci, že exekuce prodejem movitých věcí v české a slovenské úpravě je téměř totožná a založena na stejných principech. Jednotlivá ustanovení EP a OSŘ, které upravují způsob provedení exekuce prodejem movitých věcí se nápadně podobají a je vidět, že původně vycházely ze stejného kodexu.

Závěr

Hlavním cílem této práce byla komplexní analýza exekuce prodejem movitých věcí. Vzhledem ke skutečnosti, že na začátku práce nebyly stanoveny žádné hypotézy ani výzkumné otázky, lze v závěru pouze obecně shrnout práci a nastínit svůj osobní pohled na možnou budoucnost exekuce prodejem movitých věcí.

Jsem přesvědčen, že tato práce komplexně zanalyzovala celý postup soudního exekutora při prodeji movitých věcí povinného a byl jsem veden snahou psát ji komentářovým způsobem. Ve velké části práce byly jako primární zdroje využívány právě zejména komentáře a judikatura, které je pro oblast exekuce prodejem movitých věcí dostatek, neméně také osobní zkušenosti, neboť jak již bylo zmíněno v úvodu, v oblasti mobilárních exekucí se pohybují již relativně dlouhou dobu.

Mám za to, že zákonodárce se pokouší exekuci prodejem movitých věcí stále novými předpisy, resp. jejich novelami, co nejvíce omezovat, neboť např. u věcí vyloučených z exekuce existovala rozsáhlá judikatura, která zcela explicitně definovala, které věci jsou vyloučeny z exekuce, nicméně zákonodárce i přes tuto skutečnost ustanovení § 322 odst. 2 OSŘ novelizoval.

Celkově mám za to, že současná vláda se pokouší destabilizovat fungující systém soudních exekutorů zaváděním dalších a dalších restrikcí pro soudní exekutory. V právním prostředí není bezpochyby profese, která by čelila tak vysokému počtu kontrol dohledových orgánů jako jsou právě soudní exekutoři. Ministerstvo spravedlnosti naopak svým návrhem na nový insolvenční zákon ukazuje, že se snaží práci soudních exekutorů co nejvíce omezit, což si nemyslím, že je správný přístup. Jako příklad mohu uvést minimální odměnu soudního exekutora dle ustanovení § 6 odst. 3 ET. Tato odměna byla již od roku 2001 stanovena ve výši 3.000,00 Kč, přičemž nikdo nehleděl na valorizaci. V současné době, místo skutečnosti, aby byla odměna zvýšena, byla naopak snížena na 2.000,00 Kč.

Jako další problém vidím situaci dvoukolejnosti vykonávacího řízení. Podle mého názoru by způsobem provedení exekuce prodejem movitých věcí, obdobně jako

ostatní způsoby provedení exekuce měly být přesunuty do exekučního řádu, neboť jsou to právě soudní exekutoři, kteří jsou dnes primárním vykonavatelem při vykonávacím řízení. Soudní výkon rozhodnutí by se pak mohl v částech upravených částí šestou OSŘ zcela zrušit a ponechat pouze na soudních exekutorech. Nakonec aktuálně už ani soudy nevymáhají své pohledávky samy, ale předávají je soudním exekutorům. Pokud však bude schválen nový civilní procesní kodex, jehož věcný záměr byl již zveřejněn, mohlo by k takovému kroku dojít.

Celkově se však dá říci, že právní úprava exekuce prodejem movitých věcí v aktuální podobě, společně s rozsáhlou judikaturou, je v současné době dostačující.

Prameny a literatura

Prameny

ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

ústavní zákon č. 2/1993 Sb., listina základních práv a svobod

zákon č. 78/1896 ř. z., o zavedení zákona o řízení exekucním a zajišťovacím

zákon č. 79/1896 ř. z., o řízení exekucním a zajišťovacím (exekucní řád)

zákon č. 142/1950 Sb., o řízení ve věcech občanskoprávních (občanský soudní řád)

zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

predpis č. 99/1963 Zb., občiansky súdny poriadok

zákon č. 526/1990 Sb., o cenách

zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání

zákon č. 519/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje občanský soudní řád a notářský řád

zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách

predpis č. 233/1995 Z. z., o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekucný poriadok)

zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)

zákon č. 121/200 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí

zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekucní činnosti (exekucní řád)

zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů

zákon č. 482/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně

těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy)

zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti

zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

zákon č. 396/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

zákon č. 139/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon)

zákon č. 164/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 160/2015 Z. z., civilný sporový poriadok

zákon č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

zákon 298/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy

vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)

vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem (exekuční tarif)

vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR č. 331/2001 Sb., o centrální evidenci exekucí

vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční činnosti a další činnosti

vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 463/2017 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad

instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 21.08.1996, sp. zn. 1360/95-OOD, kterou se vydává Řád pro soudní vykonavatele

stavovský předpis Exekutorské komory ČR ze dne 23.05.2002, kancelářský řád

stanovisko Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 21.07.2010, č.j. 1457/2010-OD-DOH/11

doporučení Právní a legislativní komise Exekutorské komory ČR k pořizování zvukově obrazového záznamu dle § 325b odst. 3 ze dne 06.10.2015

stanovisko Právní a legislativní komise Exekutorské komory České republiky zn. EK/leg/08/20017

Důvodová zpráva k návrhu poslanců Jeronýma Tejce, Jaroslava Foldyny, Michala Haška a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů ze dne 24.04.2014 (sněmovní tisk č. 181/0)

stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.02.2006, sp. zn. Cpjn 200/2005

stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 11.06.2008, sp. zn. Cpjn 6/2007

sjednocující stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 11.11.2015, sp. zn. Tpjn 304/2014

usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15.07.1985, sp. zn. 12 Co 367/85

usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 14.04.2000, sp. zn., 21 Cdo 1774/99

usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.10.2001, sp. zn. 29 Odo 750/2001
usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26.02.2002, sp. zn. 20 Cdo 2133/2001
usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 19.06.2002, sp. zn. 20 Cdo 1766/2001
rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 22.08.2002, sp. zn. 25 Cdo 2120/2000
usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31.07.2003, sp. zn. 20 Cdo 1284/2002
rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27.01.2004, sp. zn. 20 Cdo 1229/2003
usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26.02.2004, sp. zn. 20 Cdo 180/2003
usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29.06.2004, sp. zn. 25 Cdo 2489/2003
usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 19.07.2006, sp. zn. 20 Cdo 509/2006
rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 05.12.2006, sp. zn. 33 Odo 188/2005
rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 16.07.2008, sp. zn. 22 Cdo 2234/2008
nález Ústavního soudu ČR ze dne 09.10.2008, sp. zn. III. ÚS 1226/08
rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.10.2008 sp. zn. 31 Odo 495/2006
usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.11.2008, sp. zn. 20 Cdo 76/2007
nález Ústavního soudu ČR ze dne 10.03.2009, sp. zn. III. ÚS 455/08
rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 10.06.2009, sp. zn. 25 Cdo 2573/2007
nález Ústavního soudu ze dne 29.07.2009, sp. zn. I. ÚS 1851/09
rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 19.11.2009, sp. zn. 20 Cdo 3484/2009
rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 20.06.2011, sp. zn. 14 Kse
4/2011
rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 22.06.2011, sp. zn. 20 Cdo 2784/2009
nález Ústavního soudu ČR ze dne 06.10.2011, sp. zn. I. ÚS 1294/09
rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 21.12.2011, sp. zn. 25 Cdo 901/2010
usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.10.2012, sp. zn. 20 Cdo 418/2012
rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31.10.2012, sp. zn. 20 Cdo 1411/2011
usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18.07.2013, sp. zn. 29 NSČR 23/2012
usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 20.02.2014, sp. zn. 21 Cdo 3439/2013
usnesení Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 21 Co 344/2013
usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13.08.2014, sp. zn. 17 Co
205/2014
rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 01.12.2014, sp. zn. 14 Kse
5/2014
usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 11.12.2014, sp. zn. 29 Nd 414/2014
nález Ústavního soudu ČR ze dne 01.07.2016 sp. zn. IV. ÚS 3250/14

usnesení soudního exekutora ze dne 25.11.2017, č.j. 106 EX 39/17-94

Literatura

Monografie

DRÁPAL, Ljubomír, BUREŠ, Jaroslav a kol.: 2009 *Občanský soudní řád II. § 201 až 376. Komentář* (C.H.Beck: Praha).

JIRSA, Jaromír a kol.: 2014. *Občanské soudní řízení, soudcovský komentář. Kniha V.* (Havlíček Brain Team: Praha).

KASÍKOVÁ, Martina a kol.: 2017. *Exekuční řád. Komentář. 4. vydání* (C.H.Beck: Praha).

KINCL, Jaromír, URFUS, Valentin, SKŘEJPEK, Michal: 1995. *Římské právo* (C.H.Beck: Praha).

SVOBODA, Karel a kol.: 2017. *Občanský soudní řád. Komentář. 2. vydání* (C.H.Beck: Praha).

VOJÁČEK, Ladislav, SCHELLE, Karel, KNOLL, Vilém: 2010. *České právní dějiny* (Aleš Čeněk: Plzeň).

WOLFOVÁ, Jitka, ŠTIKA, Martin: 2016. *Soudní exekuce* (Wolters Kluwer: Praha).

Internetové články

KOLESÁROVÁ, Stanislava: 2011. *Zrušení duality*. In: Komorní listy č. 2/2011 (Exekutorská komora ČR: Brno), dostupné na: <http://ekcr.cz/1/komorni-listy/192-archiv-casopisu?w=> (18.02.2018).

Internetové zdroje

Dražební řád pro dražbu movitých věcí Exekutorského úřadu Plzeň-město, soudního exekutora JUDr. Jitky Wolfové, dostupné na:

<http://www.soudniexekutor.com/component/content/article?id=29> (17.02.2018)

Portál dražeb, dostupné na: <http://www.portaldrazeb.cz> (16.02.18)

Resumé

This thesis deals with complex analysis of judicial distraintment of movable property. The study is divided into several parts. After a short introduction following a chapter that defines history of judicial distraintment, process a termination of judicial distraintment, methods of judicial distraintment. This section is also focused on the assumptions for issuing a judicial distraintment resolve by selling movable property, including the details of the judicial distraintment resolve. The conclusion of this section is devoted to the definition of movable property that are excluded from the judicial distraintment.

In the second practical part, it is outlined how, in the author's opinion, it is practically to carry out the judicial distraintment resolve by selling movable property. First, author defines the position of the executor of the bailiff and the description of the activity prior to the judicial distraintment resolve by selling movable property. Subsequently, author defines the standard practice judicial distraintment resolve by selling movable property, as it should appear in the author's opinion, including making a record of the inspection of the apartment and other rooms and eventual liability for damage associated with the inventory of movable property.

The third part of this work deals with the monetization of assets confiscated by the judicial distraintment resolve by selling movable property. This section is divided into several chapters, that deals with the sale of movable property outside the auction, the valuation of movable property, the bill of sale, the actual sale of movable property, including the repeated auction, the failure of auctioning and the auctioning of property after the auction. Part of this section is also an analysis of the proposed deletion and exclusion action institute.

In the fourth part, the author deals with the costs of judicial distraintment resolve by selling movable property, the schedule of proceedings and the special cases that may be set in the judicial distraintment resolve by selling movable property. A separate fifth part is a short comparison of the legal regulation of the judicial

distrainment resolve by selling movable property assets of the Czech Republic and the Slovak Republic.

As part of the methodological approach, the primary descriptive analysis was used in this thesis, namely in the history of process a termination of judicial distrainment, methods of judicial distrainment in the first part. The second part was written mainly based on the author's personal view of judicial distrainment resolve by selling movable property. The third part was written in the form of an interpretation of the individual constitution relating to the judicial distrainment resolve by selling movable property after their securing, including the personal comment of the author, similarly to the fourth part. A comparative methodological approach was used in the fifth part. In this thesis was primarily used printed sources, jurisprudence and, of course, author's own experience were used in the work, as the author as a clerk and former executor of the bailiff himself had several dozen to hundreds of moves of judicial distrainment resolve by selling movable property, including subsequent auctions of movable property and other steps.

The thesis is supposed to be a sort of commentary to judicial distrainment a of movable property.